

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivat al

Digitálisan aláírta: Bács-Kiskun
Vármegyei Kormányhivatal
DN: c=HU, l=Kecskemét, o=Bács-
Kiskun Vármegyei Kormányhivatal,
2.5.4.97=VATHU-15789257-2-03,
serialNumber=DO20230523-3DO27
0, cn=Bács-Kiskun Vármegyei
Kormányhivatal
Dátum: 2023.10.04 16:11:44 +02'00'

Ikt. szám: BK/KTF/07031-52/2023.

Ügyintéző: Bene Nikolett

dr. Boldis Gergely

Dömsödiné Szebelédi Krisztina

Szabó László

Horti Mihály

Telefon: +36 (76) 795-878

+36 (76) 795-862

KRID azonosító: 246192384

Tárgy: Országos Vízügyi Főigazgatóság, dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás, eljárást lezáró határozat

HATÁROZAT

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., KÜJ: 100 137 590, adószám: 15796019-2-41, KSH szám: 15796019-8413-312-01, rövidített elnevezés: OVF) – **Engedélyes** – részére, a meghatalmazása alapján a **VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15-09-070444, adószám: 13648013-2-15, KSH szám: 13648013-7112-113-15, hivatalos elektronikus elérhetősége: 13648013#cegkapu) által **2023. július 31. napján** napján előterjesztett – „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti kérelem alapján indított **környezeti hatásvizsgálati eljárásban, az R.**

- **1. számú melléklet 35. pontja** [Felszíni vizek közötti vízátervezés, 100 millió m³/év vízszállítókapacitástól]
- **1. számú melléklet 2. pontja** [Erdő igénybevétele nem termőföldként való további hasznosítás esetében 30 ha-tól]

szerinti tevékenységhez

környezetvédelmi engedélyt ad.

ELŐÍRÁSOK:

Levegőtisztaság-védelem

1. Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró búzzal való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
2. A tevékenység végzése során az elérhető legjobb technika alkalmazásával kell a levegőterhelést a lehető legkisebb mértékűre csökkenteni.
3. Az anyagnyerőhelyeket, depóterületeket a beruházás helyszínéhez minél közelebb kell megválasztani.
4. Az építési, felvonulási, valamint a közvetlen szállítási területek szükség szerinti locsolásával, vízpermetezésével a diffúz légszennyezést meg kell akadályozni.
5. A földműveket szükség esetén (száraz időben rendszeresen) locsolni kell.
6. Szeles időben lehetőség szerint kerülni kell a nagyobb földmozgatással járó munkafolyamatok végzését.
7. A szabadban végzett anyagtárolást úgy kell kialakítani, működtetni és fenntartani, hogy abból a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerüljön a környezetbe (pl. takarás, locsolás).
8. A szilárd burkolatú útfelületeket rendszeresen takarítani kell a felhordott szennyeződésektől (pl. sár) a másodlagos porszennyezés megelőzése érdekében.
9. Rakodás során megfelelő intézkedés megtételével gondoskodni kell arról, hogy a mozgatott anyag levegőterhelést ne okozzon.
10. A munkagépek felesleges üresjáratát kerülni kell.
11. A tevékenységhez kapcsolódó munkálatokat megfelelő műszaki állapotú, a környezetvédelmi előírásokat kielégítő munkagépekkel szükséges végezni.
12. A kivitelezés során felhasznált anyagok szállítását zárt konténerben vagy a kiporzást és kiszóródást megakadályozó ideiglenes takarású konténerben, vagy e feltételeket biztosító célgéppel, szállítójárművel, levegőterhelést kizáró módon kell végezni.
13. A szállítási útvonalak megtervezésénél lehetőség szerint minimumra kell csökkenteni a lakott ingatlanok megközelítését.
14. Amennyiben a Kivitelező az organizációs terv, illetve az alkalmazandó géppark ismeretében határértéket túllépő vagy megközelítő koncentrációk kialakulását valószínűsíti, akkor a munkagépeket amennyire csak lehetséges egymástól időben, illetve térben elkülönítetten kell működtetni és/vagy a lehető legrövidebb idő alatt szükséges elvégezni az adott munkálatot. Emellett szükség lehet egyéb, a szálló por elleni védekezési megoldások alkalmazására is.
15. Klímavédelmi szempontból gondoskodni szükséges a szakszerű fásításról a hosszú távú légszennyezőanyag csökkentés érdekében.

Zaj- és rezgésvédelem

16. A tárgyi beruházás kiviteli tervezése során környezetvédelmi tervet kell készíteni. A tervdokumentációban be kell mutatni az építési munkákból várható zaj- és rezgésterhelés mértékét, a védendő épületeket, a tervezett zaj-, és rezgéscsökkentési intézkedéseket. A kivitelezési technológiák, berendezések és a szállítási útvonalak pontos ismeretében számítással igazolni kell, hogy a kivitelezési tevékenységtől és a kivitelezéshez kapcsolódó szállításból származó zaj- és rezgésterhelés nem haladja meg a vonatkozó határértékeket. Az elkészült zaj- és rezgésvédelmi tervet (amennyiben szükséges, a kivitelezési időszakra vonatkozó felmentési kérelemmel együtt) **a kivitelezés megkezdése előtt legkésőbb 30 nappal meg kell küldeni a környezetvédelmi hatóságnak.**
17. A kivitelezéshez kapcsolódó szállítási tevékenység szervezésénél – ahol erre lehetőség van - előnyben kell részesíteni a közutak igénybevétele nélküli szállítási módokat.
18. A beruházással összefüggő szállítások útvonalait úgy kell megválasztani, hogy azok lakó- és üdülőterületeket lehetőség szerint ne, vagy csak a lehető legszükségesebb mértékben érintsenek.

19. A kivitelezéshez kapcsolódó szállítási igényeket és a szállítási távolságokat a lehető legkisebbre kell csökkenteni.
20. A szállítási útvonalakhoz legközelebb eső védendő épületek statikai állagfelmérését, a meglévő épületkárok dokumentálását a kivitelezési munkálatok előtt el kell végezni.
21. Lakó- és üdülőterületek közelében éjszaka és hétvégén a beruházással összefüggő szállítási tevékenységet kerülni kell.
22. A kivitelezési munkálatok csak a zajszempontú nappali időszakban (6-22 óra) végezhetők.
23. A zajtól védendő területek és létesítmények közelében tervezett munkálatokat lehetőség szerint 8 és 17 óra között, minél rövidebb idő alatt kell elvégezni.
24. Az építési munkák végzéséhez korszerű, alacsony zaj- és rezgés kibocsátással üzemelő munkagépeket kell használni. Az üzemzavarokat és a rendkívüli zajszennyezést a munkagépek és szállító eszközök karbantartásával meg kell akadályozni.
25. A zajtól védendő területek, épületek közelében végzett munkafolyamatok esetén a munkagépek egyidejű mozgatását, a párhuzamos munkavégzést, a gépek felesleges üresjáratát kerülni kell.
26. Ahol a zajtól védendő környezetben az építés alatti környezetvédelmi terv számításai alapján határértéket meghaladó kivitelezési zajterhelés várható, építési munka csak zajcsökkentő intézkedések alkalmazása mellett (munkaszervezés, alacsony zaj- és rezgés-kibocsátású munkagépek, mobil zajvédelem) végezhető.
27. Azon zajtól védendő ingatlanok esetében, ahol zajcsökkentő intézkedések alkalmazása mellett sem biztosítható a vonatkozó határértékek teljesülése, a kivitelezőnek a külön jogszabály szerinti zajterhelési határérték betartása alóli felmentést kell kérnie a környezetvédelmi hatóságtól.
28. Határérték feletti zajt okozó építési munkák csak a környezetvédelmi hatóság engedélyének birtokában kezdhetők meg.
29. A határérték túllépéssel érintett ingatlanok tulajdonosait (lakóit) a munkálatok megkezdése előtt tájékoztatni kell a munkálatok megkezdésének időpontjáról, illetve időtartamáról.
30. A tervezés későbbi fázisaiban, az alkalmazni kívánt berendezések típusának és beépítési paramétereinek pontos ismeretében valamennyi szivattyúközpont várható üzemi zajkibocsátását, hatásterületének kiterjedését számítással felül kell vizsgálni. A számítás eredményétől függően gondoskodni kell a berendezések megfelelő zajcsillapításról. **A számítás eredményéről, továbbá az esetlegesen tervezett zajcsillapító intézkedésekről zajvédelmi dokumentációt kell készíteni, amit a kivitelezési munkálatok megkezdése előtt legkésőbb 30 nappal a környezetvédelmi hatóságnak meg kell küldeni.**
31. A zajvédelmi dokumentációban bemutatott eredményektől függően, a nyomóközpontok üzembe helyezését megelőzően a létesítmények zajvédelmi hatásterületének pontosítása válhat szükségessé. Amennyiben az előzőeknek megfelelően a létesítmény(ek) hatásterületére védendő létesítmény esik, a környezeti zaj- és rezgésforrás üzemeltetője a tevékenység megkezdése előtt köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, amely alapján a környezetvédelmi engedély módosítása szükséges.

Földtani közeg védelme

32. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
33. A tevékenységet a földtani közeg veszélyeztetését, károsodását, szennyezését kizáró módon kell végezni.
34. A tevékenységgel nem okozhatják a vonatkozó jogszabály szerinti (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot földtani közegben.
35. A földtani közeg jó minőségű állapotának biztosítása érdekében, a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.

36. Az ideiglenesen igénybe vett területeket a munka elvégzése után helyre kell állítani és az eredeti hasznosításba vissza kell adni.
37. A munkagépek üzemanyaggal való feltöltése csak vízzáró burkolatú területen, vagy kármentő tálca használatával végezhető. Amennyiben olaj- vagy üzemanyag elfolyás következik be, azt azonnal a megfelelő anyaggal fel kell itatni. A használt felitató anyagot, illetve az esetlegesen kitermelendő szennyezett talajt veszélyes hulladékként kell kezelni.
38. A tevékenység végzése során esetlegesen bekövetkező környezetszennyezést – a kárelhárítás egyidejű megkezdésével – a környezetvédelmi hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

*

Szakkérdések vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésben, így különösen a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:*

- 1.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály Kiskőrösi Kirendeltsége Kalocsai és Kiskőrösi járási hivatal illetékességi területének vonatkozásában:

„A tervdokumentáció vizsgálata alapján megállapítottam, hogy a Homokhátság vízgazdálkodásának tervezett fejlesztéséhez szükséges dunai vízkivétel és vízátvezetés (vízkivételi mű, nyomásközpont, nyomóvezeték, puffertározó, szivattyútelep és nyomóvezeték,) népegészségügyi szempontból nem kifogásolt. A környezetvédelmi engedély kiadásához a szakkérdések vizsgálata alapján, közegészségügyi szempontból kikötés nélkül hozzájárultam.

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal, Kalocsai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya által a BK-04/NEO/1960-2/2023. iktató számon kiadott szakhatósági állásfoglalásban foglaltakat fenntartom, valamint kiegészítem azzal, hogy a szakhatósági állásfoglalást a Kalocsai és Kiskőrösi járási hivatal illetékességi területére vonatkozóan adtam ki.”

- 1.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály illetékességi területének vonatkozásában:

1.2.1. „A vízilétesítményeket, illetve vízimunkákat úgy kell tervezni, telepíteni, kialakítani és üzemeltetni, hogy hatásuk ne érintse károsan a vizek állapotát, más engedélyezett vízilétesítmények működését, azok elhelyezésére kijelölt vagy igénybe vett térrészt, azok hatásterületét, védőövezetét, illetve védőidomát, a vízrajzi észlelő tevékenységet, hatásuk ne sértse az ivóvíz minőségű vízkészletekkel való rendeltetésszerű gazdálkodás követelményeit. Az általuk bevezetett vizek, illetve anyagok ne veszélyeztessék más vízkivételek, vízhasználatok érdekeit, az általuk bevezetett vizek ne veszélyeztessék a befogadó vízvezető képességét. A felszín alatti vízkészletre telepített vízilétesítményt úgy kell tervezni, kialakítani, üzemeltetni és megszüntetni, hogy a felszín alatti víz szennyeződése ne következzen be, figyelembe véve a felszín alatti környezetben már meglévő szennyezéseket is.

1.2.2. A kivitelezés során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat a környezet és emberi egészség veszélyeztetését kizáró módon, szelektíven kell gyűjteni az elszállításig.”

2. örökségvédelmi szakkérdésben, így különösen kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően:

2.1. „A beruházással kapcsolatban a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal, a **teljes Előzetes Régészeti Dokumentációt (a továbbiakban: ERD) el kell készíteni, mely a Feltérési Projekttervet, geofizikai kutatásokat s a próbaátásokat is magában foglalja, és azt a beruházás kivitelezésének megkezdése előtt legalább 60 nappal jóváhagyásra az örökségvédelmi hatóságnak be kell nyújtani.**

2.2. **A beruházással kapcsolatban szükségessé váló régészeti szakmunkák tekintetében az előzetes régészeti dokumentációban, illetve annak a hatósági jóváhagyásában foglaltakat be kell tartani, a nélkül földmunkát kezdeni nem lehet.”**

3. növény- és talajvédelmi szakkérdésben, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata:

3.1. „Az elektronikusan megküldött dokumentáció alapján (készítette: VIZITERV Environ Kft., készítés dátuma: 2023. július), talajvédelmi szakkérdések tekintetében a környezetvédelmi hatástanulmány dokumentációban foglaltakkal egyetértünk.

3.2. A beruházás megkezdése a jelenleg mezőgazdasági művelésben nyilvántartott területek vonatkozásában annak a művelésből történő földhivatali - szükség szerinti - időleges-, és végleges kivonását követően kezdhető meg.

3.3. A tervezett beruházás/kivitelezés és későbbi üzemelés során nem lehet negatív hatással a beruházás környezetében lévő mezőgazdasági területekre.

3.4. A beruházás létesítési engedélyezése során benyújtott talajvédelmi- és humuszgazdálkodási tervek alapján rendelkezünk a mentendő humuszos termőrétég vonatkozásában.”

4. földvédelmi szakkérdésben, így különösen a termőföld mennyiségi védelmének követelményeinek vizsgálata:

4.1. Bácsalmás járás vonatkozásában:

1. „Amennyiben vízgazdálkodás tervezett fejlesztése során a munkálatok a környező termőföldek igénybevételével járna, Hivatalom engedélye szükséges az esetleges termőföld időleges, vagy végleges más célú hasznosításához.

2. A fejlesztési munkálatok során különösen figyelemmel kell lenni arra, hogy a munkaterülettel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a gazdasági és üzemi tevékenységek ne akadályozzák, illetőleg a lehető legkisebb mértékben korlátozzák azt.”

4.2. Kiskőrösi járás vonatkozásában:

1. „Amennyiben a tervezett beruházás/kivitelezés során az ingatlanügyi hatóság engedélyezési hatáskörébe tartozó termőföld más célú hasznosítására kerül sor, a beruházónak/igénybevevőnek az ingatlanügyi hatóság termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyét a beruházás/kivitelezés megkezdése előtt be kell szereznie.”

4.3. Kiskunhalas járás vonatkozásában:

1. „Amennyiben a „Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés megvalósítása a környező termőföldek területét érinti, az

igénybevevő a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 9-14. §-aiban, illetve a földvédelmi hatósági eljárás igazgatási szolgáltatási díjának mértékéről és a díj megfizetésének részletes szabályairól szóló 30/2015. (VI. 5.) FM rendeletben foglaltak szerint köteles eljárni.

2. Az 1. pontban foglaltak teljesülése esetén figyelemmel kell lenni arra, hogy amennyiben szükséges
- a projekt megvalósítása lehetőség szerint gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen;
 - a munkálatok a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását ne akadályozzák;
 - a termőföldeken a taposási kárt minimálisra csökkentsék."

5. erdészeti szakkérdésben, így különösen a) az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata tekintetében; és b) ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételel jár, akkor az a) pontban foglaltakon túl az erdő igénybevétele engedélyezhetőségének vizsgálata tekintetében:

5.1. „Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) megbízásából a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által előterjesztett, a „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú” környezeti hatásvizsgálati dokumentáció jóváhagyásához

h o z z á j á r u l o k

azzal a feltétellel, miszerint:

- Amennyiben a tervezett munkálatok az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőt érint, annak megkezdése előtt az alábbi erdők tervezett munkálatok által érintett részei igénybevételel az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 78. § (2) bekezdése szerinti engedélyezése megtörténik. Erre vonatkozóan a kérelmezőnek külön eljárást kell kezdeményeznie hatóságunknál az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Eszr.) 11 §, illetve az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 54-55 § szerint eljárva.

Település	Helyrajzi szám, alrészlet	Művelési ág	Erdőtervi jel
Fajsz	071/3 „b”	erdő	32 A
	072/2	erdő	32 B
	072/1 „a”	erdő	40 F, 40 D
Dusnok	0154/5	erdő	36 J
	0154/6	erdő	
Császártöltés	018 „b”	erdő	184 A
	025/27	erdő	201 B
	0248/48	erdő	231 F
	0252/13	erdő	232 C
	0312/5	erdő	241 B

	0517/1	erdő	244 G
	0405/12	erdő	244 I
	0511	erdő	244 D
Császártöltés	0574/3 „a”	erdő	102 D
	020/7 „c”	erdő	183 A
	0522/6	erdő	245 O
	0413	erdő	245 G, 245 F, 245 TI, 245 D, 245 C
	0405/19	legelő	245 P
	0405/14 „a”	erdő	245 E
	0405/15	erdő	245 L
	0405/16	legelő	245 M
	0405/18	erdő	246 TI, 246 A
	0405/17	erdő	247 B
	0404	erdő	111 I
	0401	erdő	111 K, 111 G
	0398	erdő	111 K, 111 G
	0396	erdő	111 E
	0395	erdő	111 E, 111 TN
	0392	erdő	111 C, 111 B
	0359	erdő	111 B
	0366	erdő	119 D, 119 C, 119 F,
	0368	erdő	120 B
	0370	erdő	237 E
	0371	erdő	237 A
	0373/2	erdő	234 B
	0375/4	erdő	235 A, 235 C
	0378	erdő	116 A
	0376	erdő	116 B
	Hajós	0112 „f”	erdő
0448/10 „a”		szántó	150 I
0448/10 „b”		rét	150 I
0448/10 „d”		erdő	150 G, 150 NY
0106/30 „b”		erdő	148 J

	0106/46 „c”	erdő	148 D
	0106/5 „a”	erdő	148 B, 148 F
	033/5 „a”	erdő	140 F
	033/6 „b”	erdő	
	033/7 „b”	erdő	
	038/35	erdő	146 L
	038/36	erdő	
	038/38	erdő	
	038/2	erdő	146 B, 146 E, 146 D
	038/23	erdő	146 H
	038/22	erdő	146 G
	038/21	erdő	
	038/20	erdő	146 O
	038/19	erdő	146 N
	038/17	erdő	145 F
	0154/20 „b”	rét	199 A
	0154/19 „c”	rét	
	0154/18 „b”	rét	
	0106/5 „a”	erdő	148 A
	0106/5 „b”	szántó	148 E
	0106/6	erdő	
	0106/7	rét	148 K
Hajós	0106/8	erdő	148 H
	0106/9	erdő	148 H
	0106/4	erdő	
	0106/13	erdő	148 G
	0411	erdő	95 D, 95 C, 95 H, 94 G, 94 F, 94 C
	0422/3	erdő	158 G
	0422/4	erdő	158 CE 1, 158 C, 158 I, 158 L, 158 B, 158 CE 2
	0422/7	erdő	158 H, 158 A
	0423/2	erdő	83 B, 83 C, 83 D, 83 E 83 NY, 85 E, 85 D, 85 F, 85

			G, 85 NY, 84 NY, 84 A	
	0423/3	erdő	156 G	
	0424/4 „b”	erdő	152 B	
	0424/28	erdő	152 D	
	0424/27	erdő	152 E	
	0446/63	erdő	157 K, 157 F	
	0446/62	erdő		
	0446/61	erdő		
	0446/57	erdő		
	0446/56	erdő		
	0446/55	erdő		
	0446/54	erdő		
	0446/53	erdő		
	0446/52	erdő		
	0446/51	erdő		
	0446/50	erdő		
	0446/49	erdő		157 E
	0446/48	erdő		
	0446/47	erdő		
	0446/46	erdő		
	0446/37	erdő	157 I, 157 H	
	0446/36	erdő		
	0446/35	erdő	157 G	
	0446/58	erdő	157 B, 157 C, 157 D	
Kéleshalom	0147	erdő	7 C, 7 H, 7 D, 7 F, 7 NY 1, 7 NY 2	
	0148	erdő	10 E, 10 J, 10 F	
	0145/10	erdő	114 A	
	0140/23	erdő	2 A, 2 B, 2 C, 2 D, 2 CE 1, 2 CE 2	
	0140/16	legelő	119 F	
	0140/15	erdő	119 E	
	0139/13	erdő	120 C, 120 TI 2	
	0139/12 „d”	erdő	120 A	

	0139/11	erdő	120 D
	0134/8 „b”	erdő	126 G
	0134/7	erdő	126 F
	0133/15	erdő	127 C
	0133/14 „b”	erdő	127 F, 127 A
	0133/13	erdő	127 A
	0272/2 „c”	erdő	135 D
Kéleshalom	0272/4	erdő	135 C
	0295/1 „a”	erdő	60 A
	0152	erdő	102 D
	0151	erdő	102 E, 102 F
	0159	erdő	103 A
Kiskunhalas	0329	erdő	76 K
	0326	erdő	76 M
	0318/2 „d”	erdő	106 C
	0280/3 „f”	erdő	106 A, 106 B, 106 Q, 106 O, 106 K, 106 J, 106 G, 106 S, 106 N, 106 NY 2, 105 P, 105 L, 105 N, 105 Q, 105 NY
	0280/4 „f”	erdő	102 N, 102 K, 102 J
	0250 „c”	erdő	108 B, 108 NY, 109 I, 109 A, 109 B, 109 J, 109 K, 109 L
	0248/4 „c”	erdő	109 G, 109 F, 109 H, 109 TI 1
	0248/4 „a”	erdő	110 TI, 110 P, 110 R,
	0244/2 „c”	erdő	122 A, 122 L, 122 O, 122 B
	0244/2 „a”	erdő	121 D, 121 O, 121 M, 121 J, 121 H, 121 G, 120 K, 121 I
	0241/9	erdő	120 E, 120 D
Kunfehértó	0121/1 „a”	erdő	26 J, 26 NY

	0121/3	erdő	132 B
	0121/5	erdő	132 A
	0120/10	erdő	93 A, 93 B
	0120/15	erdő	131 A

- A munkálatok miatt szükségessé váló fakitermelések előzetes bejelentése a tervezett végrehajtás előtt legalább 21 nappal korábban megtörténik a fenti jelzett erdők vonatkozásában az Evt. 41. §, az Eszr. 8. §, továbbá a Vhr. 28. §, az Evt. szerinti fásítások esetében pedig az Evt. 12. § (3) bekezdésének, valamint az Eszr. 8. §, illetve a Vhr. 44. § (1) és (2) bekezdéseinek előírásai szerint."

6. területfejlesztési szakkérdésben, így különösen a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata tekintetében:

6.1. „A tárgyi megkereséshez mellékelt dokumentációt megvizsgálva megállapítottam, hogy az abban szereplő fejlesztés nem országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul. Így a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kr.) 11. § (1) bekezdése és a 3. melléklet 9. pontjában meghatározott „területrendezési tervekkel való összhang” szakkérdés vizsgálata nem szükséges.”

7. A természet és a táj védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek való megfelelés tekintetében:

7.1. Védett természeti és Natura 2000 területen a terület helyreállításához (pl. kotrási tevékenység) a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

7.2. Védett természeti és Natura 2000 területen a gyepek feltöréséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

7.3. Védett növényfaj áttelepítéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

7.4. A védett növényfajok állományait a kivitelezés megkezdése előtt ismételtelen fel kell mérni.

7.5. A védett növényfaj áttelepítéséhez tervdokumentációt szükséges készíteni, amely tartalmát a természetvédelmi engedélyezések előtt az illetékes nemzeti park igazgatósággal le kell egyeztetni. Az áttelepítési tervnek tartalmaznia kell az áttelepítés helyét, módszerét, az áttelepített faj egyedszámát, betelepítés helyszínének élőhelyi jellemzését, monitoring javaslatot, térképi bemutatást az áttelepítés és betelepítés helyszínéről. A betelepítés helyszínét EOVSarokponti koordinátákkal szükséges megadni, amennyiben ugyanazon ingatlanon kerül kijelölésre, mint ahonnan a begyűjtést is végzik.

7.6. A tervezett munkálatokat a vadon élő élővilág, a természetes-, természetközeli állapotú élőhelyek legnagyobb kíméletével kell végezni. A beruházás során védett, fokozottan védett fajok nem károsodhatnak, az igénybe venni kívánt területeket minimalizálni kell különösen a védett természeti, Natura 2000 területek esetében.

7.7. A védett és fokozottan védett, zavarásra különösen érzékeny madarak fészkelése zavartalanságának biztosítása érdekében azok elhelyezkedéséről, valamint a szükséges időbeli és térbeli korlátozásokról a tervezett tevékenységet megelőző év végén egyeztetni a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal.

7.8. A fa- és cserjeirtási, növényzetirtási munkálatokat a madarak fészkelési időszakán kívül, azaz szeptember 1-től március 1-ig lehet elvégezni. A tevékenység megkezdését előzetesen be kell jelenteni a természetvédelmi hatóság részére.

7.9. A munkák megkezdéséről és ütemezéséről előzetesen egyeztetni kell a területileg illetékes természetvédelmi kezelő, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal.

- 7.10. A kivitelezés során a műszakilag lehetséges legkevesebb őshonos fa kerülhet eltávolításra, beleértve az őshonos holtfákat is. A fekvő holtfákat a területen kell hagyni, legfeljebb néhány méteres áthelyezés érintheti azokat.
- 7.11. Az idősebb, őshonos egyedekből álló, esetleg odvas fák és facsoportok meg kell hagyni azokon a területeken, ahol a kotrás kivitelezését és a kezelői sáv kialakítását azok nem zavarják.
- 7.12. Lakott denevérodút tartalmazó fa kivágása esetén a kivitelezést megelőzően a lakott odú vagy hasadék elé surrantó csövet vagy fólia függönnyt szükséges kihelyezni. Ha erre nincs lehetőség, és a denevérekkel együtt kell a fát kivágni, akkor irányított döntéssel a fát egy szomszédos fára szükséges dönteni, hogy a fa lecsapódását a felakadások jelentősen tompítsák. A ledőlt fa odvának nyílását szabaddá kell tenni, és a törzset legalább egy éjszakán át a földön kell hagyni.
- 7.13. Amennyiben a fakitermelés csak a denevérek téli hibernációs időszakában (november 1. – március 31.; hidegfrontok esetén október 1. – április 15.) valósítható meg figyelembe véve a 7. előírási pontot, akkor denevér szakértő közreműködésével kell az odvas faegyedeket megvizsgálni, hogy az odúban találhatóak-e hibernált állapotban denevérek, és amennyiben valószínűsíthető a jelenlétük, akkor az érintett faegyedek esetében a szakértő véleménye alapján lehet folytatni tovább a munkálatokat. Ebben az esetben írásbeli jelentést szükséges küldeni a természetvédelmi kezelő, valamint a természetvédelmi hatóság részére.
- 7.14. A nyomócsövek építésénél kialakítandó munkaárkok nyitva állásának időszakát, illetőleg a csatornaárkok kialakítását lehetőség szerint október 15. és március 15. közötti időtartamra kell időzíteni.
- 7.15. Amennyiben a munkaárkok március 15. és október 15. közötti nyitva vannak, a kiásott árkokat a műszaki és technológiai lehetőségek szerint a lehető leggyorsabban kell visszatemetni.
- 7.16. A nyomóvezeték munkaárkok, illetőleg a létesítendő új csatornaárkok kialakítása és fennállása során a kétéltűek és hullók aktív időszakában lehetővé kell tenni a csapdába esett kétéltűek, hullók és egyéb kistestű állatok számára a kimenekülést (pl. egy oldalon megfelelő lankásabb rézsús kialakítás, és/vagy ún. békapalló behelyezése, és/vagy aktív kimentés révén).
- 7.17. Abban az esetben, ha a kétéltűek és hullók aktív időszakában a nyomóvezeték munkaárkai, illetőleg a létesítendő új csatornaárkok területén olyan folyamatos vízborítás alakulna ki, amely kétéltűek szaporodóhelyeként/élőhelyeként funkcionálna, akkor a tervezett munkálatokat az érintett vizes élőhelyen azok kiszáradásáig késleltetni szükséges, legkésőbb július 31-ig. Ha július 31. után sem száradnak ki az említett élőhelyek, akkor a munkálatokat július 31. és október 31. közötti időintervallumra kell időzíteni.
- 7.18. Védett természeti és Natura 2000 területen a földmunkákat július 31. és október 31. között kell elvégezni.
- 7.19. A nyomóvezetékek munkaárkainak betemetése, illetőleg az új csatornaszakaszok vízzel történő feltöltése előtt kíméletes módon össze kell gyűjteni az ezekben rekedt élőlényeket, és gondoskodni kell zavarásmentes területre történő szállításukról.
- 7.20. A depóniák közel függőleges – partfalra emlékeztető – oldalait a fészkelési időszak előtt 45°-os meredekségben kell eldolgozni és/vagy a partfalat fóliával letakarni, hogy az partfalakban fészkelő madarak fészkelési időszaka alatt fészkelésre alkalmatlan legyen. Amennyiben a partfalakban mégis fokozottan védett gyurgyalag, vagy a védett parti fecske kezd fészkelni, ideiglenesen le kell állítani a munkálatokat és haladéktalanul értesíteni kell a területileg illetékes természetvédelmi kezelőt.
- 7.21. A rekonstrukciós csatorna kotrásokat megelőzően vagy azzal egyidejűleg a vízvisszatartó műtárgyakat és a vízpótlás infrastruktúráját is meg kell építeni, annak érdekében, hogy a kotrások következményeképpen ne a vízvezetés hatékonysága javuljon a projektcélként megfogalmazott vízvisszatartás és vízpótlás nélkül.
- 7.22. A tervezett kivitelezési munkálatokat – ahol az műszakilag lehetséges – az érintett

területek száraz állapota mellett, továbbá a munkaterületek eléréséhez szükséges megközelítési útvonalak száraz állapotára való időzítésével kell megvalósítani.

- 7.23.** A kotrási, deponálási munkálatok a nyári-koraőszi időszakban hosszú ideig (legalább 1 hónap) száraz állapotban lévő, tartós vízborítással nem jellemezhető mederszakaszokon, területeken augusztus 1. – március 15. között, míg a vízzel borított vagy a kivitelezést megelőző időszakban tartósan vízzel borított mederszakaszokon, területeken augusztus 1. – október 15. között végezhetőek el. A csatornák vízzel való érintettségét a kivitelezés tervezett időszakának meteorológiai körülményeinek figyelembevételével, a területileg illetékes természetvédelmi kezelő szakembereivel közös terepbejárás keretében kell megállapítani.
- 7.24.** A kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhelyezésre igénybe venni kívánt területeket előzetesen le kell egyeztetni a területileg illetékes természetvédelmi kezelővel. Ilyen területek alapvetően a meglévő utak, illetve a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2.§ (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok lehetnek. Védett természeti területet, Natura 2000 területet indokolatlanul, engedély nélkül igénybe venni tilos.
- 7.25.** A kivitelezés során védett természeti, Natura 2000 besorolású földrészleten semmilyen organizáció nem történhet. Semmilyen depóniával, tárolással, munkagépek parkolásával, ideiglenes telephely létesítésével nem lehet igénybe venni olyan földrészletet, amely a védett természeti, Natura 2000 terület része. A megközelítés használatban lévő földutakon történhet.
- 7.26.** A kivitelezés idejére egy független természetvédelmi szakértői jogosultsággal és kellő szakmai gyakorlattal rendelkező biológus, vagy természetvédelmi mérnök végzettségű kapcsolattartó személy alkalmazása szükséges. A kapcsolattartó személy a terep előkészítési munkálatok előtt elkészíti a természetközeli élőhelyek, védett fajok aktuális előfordulásának térképi lehatárolását, ismerteti azt a kivitelezővel és részt vesz a kármelegítésben. A kivitelező részéről részt vesz továbbá a természetvédelmi szakfelügyeletben is, így szükség esetén irányítja a védett fajok (növény, emlős stb.) mentési munkálatait, továbbá a védett fajok kivitelezés idején tapasztalt előfordulásai és az időjárási körülmények függvényében dönt a munkálatok megkezdéséről, vagy leállításáról.
- 7.27.** A tervezett nyomvonal változatok közül a „B” változatot kell megvalósítani.
- 7.28.** A meglévő belvíztározókban az új üzemi vízszinteket és a tényleges megemelési időszakát a természetvédelmi kezelő bevonásával kell meghatározni, annak érdekében, hogy a tározókban fészkelő fokozottan védett, védett madárfajok fészkelését ne befolyásolják kedvezőtlen mértékben.
- 7.29.** A leendő puffertározótól északra tervezett megújuló energia előállító létesítmény területére eső lápi zsombékos és magassásos élőhelymozaikot érintetlenül kell hagyni.

Sorszám	EOV X (m)	EOV Y (m)
1.	658146	118619
2.	658194	118634
3.	658202	118644
4.	658205	118641
5.	658207	118607
6.	658214	118602
7.	658218	118595
8.	658229	118556

9.	658232	118510
10.	658228	118474
11.	658188	118488
12.	658139	118516
13.	658135	118553
14.	658136	118582

kíméleti terület sarokponti EOv koordinátái

*

Szakhatósági állásfoglalások:

I. Hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve, az iparbiztonsági szakhatóság szakhatósági állásfoglalása:

1. A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3114-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya fenti hivatkozási számú megkeresése alapján, az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., KÜJ: 103 061 113, törzskönyvi azonosító szám (PIR törzsszám): 796017, adószám: 15796019-2-41, KSH szám: 15796019-8413-312-01, rövidített elnevezés: OVF, a továbbiakban: Ügyfél) meghatalmazottja a **VIZITERV Environ Kft.** (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15-09-070444, adószám: 13648013-2-15, KSH szám: 13648013-7112-113-15, hivatalos elektronikus elérhetősége: 13648013#cegkapu) által benyújtott - „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelem vonatkozásában - (egységes környezethasználati engedélyezés iránti) -, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. számú, „Környezet- és természetvédelmi ügyek” megnevezésű táblázat 4. pontjában meghatározott szakkérdések tekintetében a **szakhatósági állásfoglaláshoz - az ipari baleseteknek és katasztrófáknak való kitettségből eredő várható hatások szakkérdésben - katasztrófavédelmi szempontból**

h o z z á j á r u l o k.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

II. Vízügyi-vízvédelmi szakhatóság szakhatósági állásfoglalása:

1. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/6064-1/2023.ált. számon kiadott szakhatósági állásfoglalása:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) BK/KTF/07031-7/2023. számú szakhatósági megkeresésére a tárgyban indult közigazgatási hatósági eljárásban „a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítás, helyreállítása II. ütem - KEHOP-1.3.0- 15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés” tárgyú környezeti hatástanulmány alapján a Belügyminisztérium

Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint országos vízügyi és vízvédelmi hatóság (a továbbiakban: BM OKF) - a vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdéseket megvizsgálva - **vízügyi és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalását az alábbi előírásokkal adja meg.**

1. A tárgyi projekt keretében tervezett vízjogi engedélyköteles létesítmények megvalósításához vízjogi létesítési engedély, majd az alapján megépített vízelétesítmények használatbavételéhez vízjogi üzemeltetési engedély beszerzése szükséges. Az egyes vízfolyásokon a biztonságos üzemelés és a rendeltetésszerű használat érdekében elvégzendő eseti jellegű munkák végrehajtása vízjogi engedély megszerzése nélkül történhet.
2. A munkagépek karbantartása a munkaterületeken nem végezhető, az csak az erre kijelölt telephelyen történhet. A hibaelhárítás miatti szerelési munkálatok csak a legszükségesebbekre korlátozódhatnak, melyet csak kármentő tálca alkalmazásával lehet folytatni.
3. A gépek üzemanyaggal való feltöltése csak az erre kijelölt telephelyen történhet kármentő tálca alkalmazásával.
4. A földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kijutó bármilyen szennyező anyagot a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának szabályai alapján és szerint haladéktalanul és maradéktalanul el kell távolítani, valamint a szükséges környezetkárosodást megelőző intézkedéseket meg kell tenni.
5. A szennyező anyag földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kerüléséről, a megtett intézkedésekről a területi vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.
6. A vízbázis védőterületek közelében történő építési munkák során fokozott körültekintéssel kell eljárni, különös figyelemmel a sérülékeny földtani helyzetű vízbázisvédelmi övezetet érintő munkálatok során.
7. Az építéskor, üzemeltetéskor, felhagyáskor keletkező veszélyes hulladék, üzemanyag és kenőanyag tárolókat úgy kell kialakítani, hogy a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható legyen.
8. A vízpótló rendszer működőképességének biztosítására különös figyelmet kell fordítani, a vízminőség megóvását vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkával folyamatosan biztosítani kell.
9. A megépült vízpótló rendszerből a vízkivételeket dokumentálni kell, az illegális vízkivételeket beazonosítást követően meg kell szüntetni.

A jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, a szakhatósági állásfoglalás a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg."

III. Szakhatósági állásfoglalás a hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfeleléssel kapcsolatban:

1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály (a továbbiakban: Hulladékgazdálkodási Hatóság) BK/HGO/05108-2/2023. iktatószámom kiadott szakhatósági állásfoglalása:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) 2023. augusztus 3. napján érkezett, fenti azonosító számú megkeresésében az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) –„a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti **környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti** kérelem vonatkozásában a hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte.

A benyújtott dokumentáció alapján – hulladékgazdálkodási szempontból – javasoljuk a környezetvédelmi engedély kiadását az alábbiak szerint:

Hulladékgazdálkodási előírások:

1. Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.
2. A létesítés és az üzemelés során a keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 2. melléklete szerint azonosító kód alá kell besorolni, és a környezet veszélyeztetését kizáró módon, a további kezelés, hasznosítás elősegítése érdekében szelektíven kell gyűjteni. A hulladék további kezelésre csak az adott hulladék típusra érvényes engedéllyel rendelkező szervezetnek adható át. A hulladékgazdálkodási engedély meglétéről és hatályosságáról a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni. A keletkező hulladékok további kezelése során a hasznosítást előnyben kell részesíteni az ártalmatlanítással szemben.
3. Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még nem adottak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak. Ennek megfelelően a hasznosítható hulladék (pl. növényi hulladék komposztálása) hasznosításáról gondoskodni kell.
4. A kitermelt szennyezetlen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 1. § (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározással, valamint a melléktermékre vagy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni.
5. A kitermelt talajt a további felhasználás előtt a szennyezőanyag-tartalom tekintetében vizsgálni szükséges. Amennyiben szennyezett, a VM rendelet 2. melléklete szerint hulladék azonosító kód alá kell besorolni és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően veszélyes hulladékként kezelni.
6. Feltöltésre, visszatöltésre – hulladékhasznosítási engedély hiányában – kizárólag hulladéknak nem minősülő, a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező inert anyag vagy szennyezetlen talaj használható fel. Az átvett anyag eredetét igazoló dokumentumokat meg kell őrizni.
7. A tevékenység végzése során keletkező veszélyes hulladékok kezelésénél a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásait kell betartani. A Ht. 56. § (1) bekezdése alapján veszélyes hulladékot hulladékgazdálkodási engedély nélkül más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani nem lehet.
8. A hulladék gyűjtőhelyek (üzemi, munkahelyi) kialakítását és üzemeltetését az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet vonatkozó előírásai szerint kell végezni.
9. A keletkezett hulladékokról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján nyilvántartást kell vezetni, és a 10. § alapján adatszolgáltatást teljesíteni a Korm. rendelet előírásainak megfelelően.
10. A nyilvántartásokat, bizonylatokat (köztük a mérlegjegyeket) veszélyes hulladékok esetében a tárgyévot követő 10 évig, nem veszélyes hulladékok esetében a tárgyévot követő 5 évig meg kell őrizni."

IV. Szakhatósági állásfoglalás a bányászati előírásoknak való megfeleléssel kapcsolatban

1. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/11014-4/2023. iktatószámú állásfoglalása:

„A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (továbbiakban: Bányafelügyelet) a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (továbbiakban: Kormányhivatal) megkeresése alapján indult „Országos Vízügyi Főigazgatóság, dunai vízkivétel és vízátvétel tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás, I. szakhatósági megkeresés (vízügy-vízvédelem), (iparbiztonság), (bányafelügyelet) és (hulladékgazdálkodás) és II. értesítés az érintettek személyes megjelenése nélküli közmeghallgatás tartásáról” kapcsán

szakhatósági hozzájárulását feltétel nélkül

adja meg.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az ügyben eljáró hatóság érdemi döntése ellen benyújtott jogorvoslati kérelemben támadható.”

*

Jelen engedély nem mentesít a más jogszabályokban előírt engedélyek, szakhatósági állásfoglalások, bejelentések, hozzájárulások beszerzési kötelezettsége alól.

Az engedély érvényességi ideje: jelen döntés véglegessé válástól számított 10 év.

Az engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek (a továbbiakban: Kvt.) a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73-76. § és 78- 80. §] kell alkalmazni.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság határozatában kötelezi a környezethasználót kettőszázezer forinttól ötszázezer forintig terjedő bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb hat hónapos határidővel intézkedési terv készítésére.

A kérelmező meghatalmazottja az eljárás 900.000 Ft igazgatási szolgáltatási díját megfizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték.

A hirdetményi úton közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon kell közölni tekinteni.

Jelen döntés **a közléssel véglegessé válik**, ellene közigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs, de a döntést sérelmező fél – **kifejezetten jogszabálysértésre hivatkozással – a döntés bírósági felülvizsgálata érdekében közigazgatási pert indíthat.** A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényben (a továbbiakban: Kp.) meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő keresetlevelet a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított **30 napon belül** a döntést hozó szervnél lehet benyújtani, de azt a Szegedi Törvényszékhez (a továbbiakban: bíróság) kell címezni.

Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett (pl. jogi képviselő, a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet, állami szerv stb.) és az ilyen kapcsolattartási formát választó természetes személy **a keresetlevelet joghatályosan az e-Papír szolgáltatáson keresztül nyújthatja be.**

Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjeszheti.

A közigazgatási per eljárási illetéke 30.000 Ft. A felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – a közigazgatási bírósági eljárásban illetékfeljegyzési jog illeti meg. Akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

A döntés végrehajtására a keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya, azonban a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelem kérhető.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

INDOKOLÁS

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., KÜJ: 103 061 113, törzskönyvi azonosító szám (PIR törzsszám): 796017, adószám: 15796019-2-41, KSH szám: 15796019-8413-312-01, rövidített elnevezés: OVF) meghatalmazása alapján a **VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15-09-070444, adószám: 13648013-2-15, KSH szám: 13648013-7112-113-15, hivatalos elektronikus elérhetősége: 13648013#cegkapu) **2023. július 31. napján** – „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú – az R. szerinti **környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmet terjesztett elő a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatalnál**, amely alapján 2023. július 31. napján közigazgatási hatósági eljárás indult.

A tervezett tevékenység a R. **1. számú mellékletének 35. pontja** [Felszíni vizek közötti vízátervezés, 100 millió m³/év vízszállító-kapacitástól], valamint **2. pontja** [Erdő igénybevétele nem termőföldként való további hasznosítás esetében 30 ha-tól] alá tartozik, azaz környezeti hatásvizsgálat kötelező tevékenység.

Az R. 7. § (1) bekezdése értelmében a környezeti hatásvizsgálati eljárást a környezetvédelmi hatóság a környezethasználó kérelmére indítja meg, amelyet az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2023. július 31. napján a környezetvédelmi hatóságnál előterjesztett kérelmével kezdeményezett.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet* 2. melléklet 8. pontja határozza meg.

A kérelmező meghatalmazottja az eljárás 900.000 Ft igazgatási szolgáltatási díjának megfizetését a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolta, egyéb eljárási költség nem merült fel.

A meghatalmazott VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2023. szeptember 06. napján iratbetekintési kérelmet terjesztett elő. Az előterjesztett kérelem alapján az iratbetekintésre 2023. szeptember 15. napján került sor a környezetvédelmi hatóság 6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky körút 2. szám alatti hivatali épületében.

Az Ákr. 15. § (1) bekezdés értelmében a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén, vagy kijelölés alapján köteles eljárni.

A *környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (1) bekezdése értelmében területi környezetvédelmi

és természetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel - e bekezdésben foglalt kivétellel - a vármegyei kormányhivatal - a Bács-Kiskun vármegyei települések vonatkozásában a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal - jár el.

A fenti tárgyú eljárásban az Ákr. 41. § (1) bekezdésben meghatározott sommás eljárás feltételei nem álltak fenn. Hatóságunk a tárgyi eljárás során hiánypótlás, valamint a tényállás tisztázása tekintetében további eljárási cselekmények megvalósítását tartotta indokoltnak, így a kérelmező ügyfelet a BK/KTF/07031-3/2023. ikt. számon arról tájékoztatta, hogy az Ákr. 43. § (2) bekezdése szerint a teljes eljárás szabályai szerint járt el.

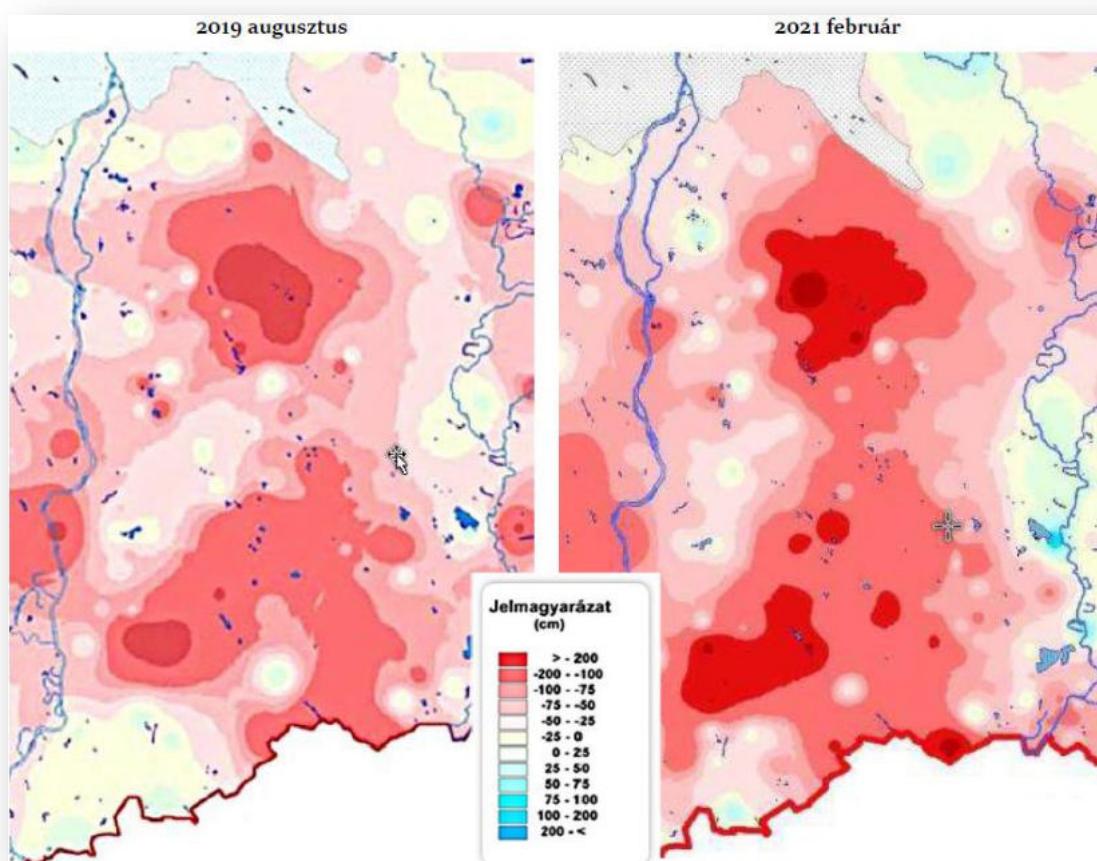
*

TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

A tervezett tevékenység célja

A Duna-Tisza közti Homokhátság az ország egyik legvízhiányosabb, ökológiai szempontból legsérülékenyebb, az időjárás kedvezőtlen hatásainak kitett vidéke, itt a legnagyobb az ún. „éghajlati vízhiány”. A területre jellemző homoktalajokon, azok gyenge víztartó-képessége miatt a növényzet nyári vízellátottsága - a csapadék mellett - a talajvízből a gyökérszónába feljutó vízmennyiségtől függ. Ez a mennyiség azonban egyre kevesebb, hiszen a talajvízszint már számos helyen 4-5 m mélységben van, így csak a jelentős változáshoz alkalmazkodni képes növényzet tud természetes módon fennmaradni, a korábbi vizes élőhelyek területe jelentősen csökkent, a felszíni növénytakaró összetétele megváltozott, a szárazságtűrő fajok egyre inkább meghatározóvá váltak.

A 2019. augusztusban és a 2021 februárjában észlelt talajvízszint az 1971-2000. közötti időszak augusztusi és februári átlagához mért süllyedése (Forrás: OVF, ATIVIZIG):

A Homokhátság egészére kiterjedő vízgazdálkodási program több ütemben, több célterületre javasol megoldásokat a vízhiány enyhítésére. A kedvező irányú változások egyik hajtóereje lehet a vízgazdálkodási helyzet javítása. A konkrét közvetlen cél tehát a terület vízellátottságának javítása, a vízhiány csökkentése, amihez rendelkezhető megoldások már komplex módon a közvetett célokat is szolgálják. Ezek:

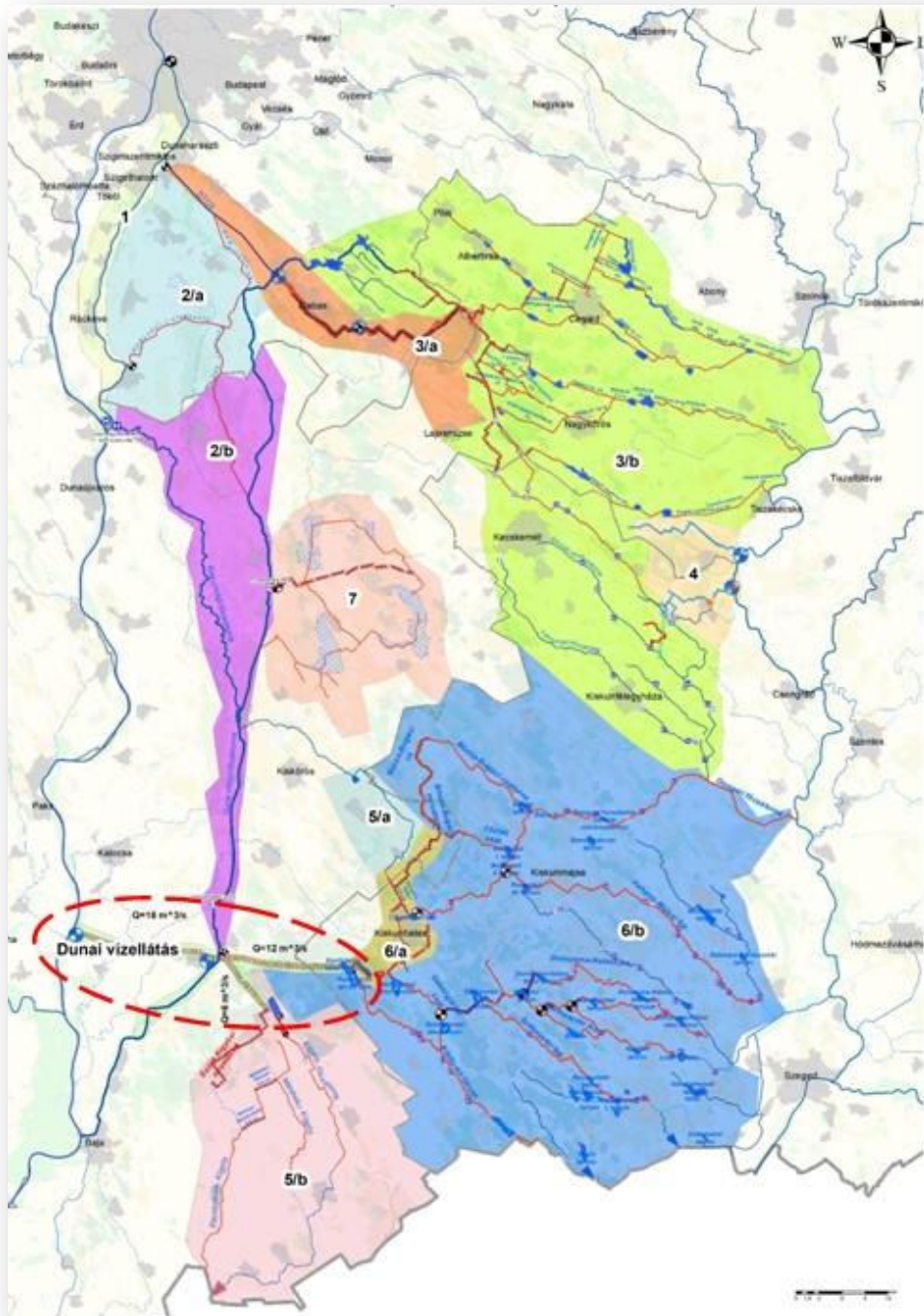
- a természetes és a természetközeli ökoszisztémák állapotának javítása, helyreállítása;
- a térség mikro- és mezoklimájának javítása, a sivatagosodás folyamat megállítása;
- a fenntartható vízhasználatok irányába való jelentős elmozdulás a felszín alatti vízkészletekkel való takarékoskodással és az öntözési szokások változtatásával;
- jobb, kiszámíthatóbb gazdálkodási körülmények kialakítása, kultúrák és szőlőművelések terméseredményeinek javítása;
- fentiekén keresztül a terület élhetőségének és eltartóképességének javítása.

A Duna-Tisza közti Homokhátságot vízvisszatartás és vízpótlás szempontokat figyelembevéve 7 részterületre osztották fel:

1. A Ráckeve - Soroksári Duna ág vízpótlásának bővítése
2. A Kiskunsági főcsatorna és a Dunavölgyi főcsatorna vízkészletnövelése
3. Északi regionális vízpótlás és vízvisszatartás
4. Keleti vízpótlás és vízvisszatartás
5. Kígyós rendszer vízpótlása
6. Déli regionális vízpótlás
7. Közép-homokhátsági szikes tavak vízpótlása

A tervezési folyamatban az 5. részterületet két részre osztották (dunai vízkivétel és vízátervezés projekt és a Homokhátság déli területén szükséges fejlesztések projekt).

A Homokhátság beavatkozási területei:

A tervezett, a Homokhátság egészét érintő fejlesztés alapvető céljai tehát az alábbiak:

- a kedvezőtlen vízháztartási feltételek javítása,
- a felszíni vízkészletek növelése térségi vízpótlással vízhiányos időszakokban,
- a fogyó talajvízkészletek visszapótlását támogató módszerek alkalmazása,
- a felszíni vízkészletek optimális vízkormányzásának megvalósítása, másodlagos- és harmadlagos vízhasználatok infrastrukturális feltételeinek megteremtése.

A Homokhátság vízellátása a területen képződő csapadékvizek visszatartásával, illetve a jelenlegi vízrendszer fejlesztésével nem oldható meg teljeskörűen, ezért szükséges a dunai vízkivétel és vízátvezetés megvalósítása is.

A tervezett tevékenység helye

A dunai vízkivétel és vízátvezetés részterület a Homokhátságnak a Dunától keletre Kunfehértóig húzódó mintegy 35 km széles területrészét érinti. A fejlesztéssel érintett 9 település területe Bács-Kiskun vármegyében található.

A fejlesztés által érintett településeket a következő táblázat mutatja be:

Település	Régió	Vármegye	Járás
Bátya	Dél-Alföld	Bács-Kiskun	Kalocsai
Császártöltés			Kiskőrösi
Dusnok			Kalocsai
Fajsz			Kalocsai
Hajós			Kalocsai
Kéleshalom			Jánoshalmi
Kiskunhalas			Kiskunhalasi
Kunfehértó			Kiskunhalasi
Miske			Kalocsai

A tervezett beavatkozással várhatóan érintett ingatlanok az alábbiak:

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
1	Bátya	056/13	-	Szántó
2	Bátya	056/7	-	Szántó
3	Bátya	058/13	-	Szántó
4	Bátya	058/7	-	Szántó
5	Bátya	058/9	-	Szántó
6	Bátya	058/6	-	Szántó
7	Bátya	058/5	-	Szántó
8	Bátya	058/12	-	Szántó
9	Bátya	056/12	-	Szántó
10	Bátya	058/4	-	Szántó
11	Bátya	056/32	-	Szántó
12	Bátya	056/4	-	Szántó
13	Bátya	058/8	-	Szántó
14	Bátya	056/5	-	Szántó
15	Bátya	056/31	-	Szántó
16	Bátya	056/8	-	Szántó
17	Bátya	056/11	-	Szántó
18	Bátya	056/6	-	Szántó
19	Bátya	058/3	-	Szántó
20	Bátya	058/11	-	Szántó
21	Bátya	056/10	-	Szántó
22	Bátya	058/14	-	Szántó
23	Bátya	056/9	-	Szántó
24	Bátya	058/1	-	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
25	Bátya	057	-	Kivett saját használatú út
26	Bátya	059	-	Kivett csatorna
27	Bátya	060	-	Kivett út
28	Bátya	061	-	Kivett orsz. közút
29	Császártöltés	0295/4	b	Szántó
30	Császártöltés	0297/3	b	Szántó
31	Császártöltés	0431/15	a	Szántó
32	Császártöltés	0295/4	a	Legelő
33	Császártöltés	0431/15	b	Legelő
34	Császártöltés	0252/11	b	Legelő
35	Császártöltés	0297/3	a	Legelő
36	Császártöltés	0522/8	b	Erdő
37	Császártöltés	0252/11	a	Szántó
38	Császártöltés	0431/24	a	Szántó
39	Császártöltés	0250/19	a	Szántó
40	Császártöltés	0250/19	b	Fásított terület
41	Császártöltés	0250/18	a	Szántó
42	Császártöltés	0250/18	b	Fásított terület
43	Császártöltés	0574/3	a	Erdő
44	Császártöltés	0462	b	Szántó
45	Császártöltés	0282	a	Kivett út
46	Császártöltés	0261/7	-	Ismeretlen
47	Császártöltés	0261/7	-	Ismeretlen
48	Császártöltés	0261/8	-	Ismeretlen
49	Császártöltés	0261/8	-	Ismeretlen
50	Császártöltés	0405/12	-	Ismeretlen
51	Császártöltés	0282	b	Szántó
52	Császártöltés	0297/4	-	Szőlő
53	Császártöltés	0434/44	-	Szőlő
54	Császártöltés	0431/22	-	Szántó
55	Császártöltés	0431/20	-	Szántó
56	Császártöltés	0256/15	-	Szántó
57	Császártöltés	0431/19	-	Szántó
58	Császártöltés	0434/43	-	Szántó
59	Császártöltés	0434/42	-	Szántó
60	Császártöltés	0431/26	-	Szántó
61	Császártöltés	0431/21	-	Szántó
62	Császártöltés	0431/18	-	Szántó
63	Császártöltés	0304/5	-	Szántó
64	Császártöltés	0297/8	-	Szőlő
65	Császártöltés	0431/16	-	Szántó
66	Császártöltés	0261/17	-	Szántó
67	Császártöltés	0405/10	-	Szőlő
68	Császártöltés	0437/1	-	Szőlő
69	Császártöltés	0458/8	-	Szőlő
70	Császártöltés	0261/8	-	Szőlő
71	Császártöltés	0261/4	-	Gyümölcsös

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
72	Császártöltés	0256/16	-	Szőlő
73	Császártöltés	0434/41	-	Szőlő
74	Császártöltés	0371	-	Erdő
75	Császártöltés	0261/12	-	Szántó
76	Császártöltés	0521	-	Szőlő
77	Császártöltés	0376	-	Erdő
78	Császártöltés	0312/6	-	Erdő
79	Császártöltés	0261/15	-	Szántó
80	Császártöltés	0405/12	-	Erdő
81	Császártöltés	0252/15	-	Szántó
82	Császártöltés	0261/21	-	Szántó
83	Császártöltés	0522/6	-	Erdő
84	Császártöltés	0252/14	-	Szántó
85	Császártöltés	0297/6	-	Szőlő
86	Császártöltés	0261/13	-	Szántó
87	Császártöltés	0312/4	-	Szőlő
88	Császártöltés	0312/3	-	Szőlő
89	Császártöltés	0312/1	-	Szőlő
90	Császártöltés	0261/33	-	Szántó
91	Császártöltés	0458/2	-	Szőlő
92	Császártöltés	0297/7	-	Szőlő
93	Császártöltés	0405/13	-	Szőlő
94	Császártöltés	0261/14	-	Szántó
95	Császártöltés	0522/10	-	Szántó
96	Császártöltés	0519	-	Szőlő
97	Császártöltés	0261/19	-	Szántó
98	Császártöltés	0261/35	-	Szőlő
99	Császártöltés	0261/7	-	Szőlő
100	Császártöltés	0405/11	-	Szőlő
101	Császártöltés	0261/36	-	Szőlő
102	Császártöltés	0261/20	-	Szántó
103	Császártöltés	0513	-	Szántó
104	Császártöltés	0511	-	Erdő
105	Császártöltés	0256/17	-	Szőlő
106	Császártöltés	0312/2	-	Szőlő
107	Császártöltés	0431/14	-	Szántó
108	Császártöltés	0434/21	-	Szőlő
109	Császártöltés	0261/34	-	Szőlő
110	Császártöltés	0297/5	-	Szőlő
111	Császártöltés	0437/2	-	Szőlő
112	Császártöltés	0522/9	-	Erdő
113	Császártöltés	0431/23	-	Szántó
114	Császártöltés	0261/18	-	Szőlő
115	Császártöltés	0261/5	-	Szántó
116	Császártöltés	0252/12	-	Szőlő
117	Császártöltés	0515	-	Szántó
118	Császártöltés	0431/25	-	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
119	Császártöltés	0458/7	-	Szőlő
120	Császártöltés	0261/16	-	Szántó
121	Császártöltés	0252/10	-	Szántó
122	Császártöltés	0312/5	-	Erdő
123	Császártöltés	0378	-	Erdő
124	Császártöltés	0434/40	-	Szántó
125	Császártöltés	0261/9	-	Szőlő
126	Császártöltés	0416/2	-	Legelő
127	Császártöltés	0431/17	-	Szántó
128	Császártöltés	0248/48	-	Erdő
129	Császártöltés	0517/2	-	Szántó
130	Császártöltés	0458/1	-	Szántó
131	Császártöltés	0431/1	-	Szőlő
132	Császártöltés	0517/1	-	Erdő
133	Császártöltés	0252/13	-	Erdő
134	Császártöltés	0434/39	-	Szántó
135	Császártöltés	0434/45	-	Szőlő
136	Császártöltés	0247	-	Kivett út
137	Császártöltés	0249	-	Kivett árok
138	Császártöltés	0251	-	Kivett út
139	Császártöltés	0252/7	-	Kivett út
140	Császártöltés	0261/11	-	Kivett út
141	Császártöltés	0262	-	Kivett út
142	Császártöltés	0280	-	Kivett út
143	Császártöltés	0293	-	Kivett árok
144	Császártöltés	0295/1	-	Kivett út
145	Császártöltés	0296	-	Kivett út
146	Császártöltés	0305	-	Kivett út
147	Császártöltés	0377	-	Kivett közút
148	Császártöltés	0430/1	-	Kivett út
149	Császártöltés	0433	-	Kivett saját használatú út
150	Császártöltés	0436	-	Kivett saját használatú út
151	Császártöltés	0456	-	Kivett út
152	Császártöltés	0457	-	Kivett saját használatú út
153	Császártöltés	0506	-	Kivett saját használatú út
154	Császártöltés	0512	-	Kivett út
155	Császártöltés	0514	-	Kivett út
156	Császártöltés	0516	-	Kivett út
157	Császártöltés	0518	-	Kivett út
158	Császártöltés	0520	-	Kivett út
159	Császártöltés	0526	-	Kivett út
160	Dusnok	089	-	Kivett út
161	Dusnok	0154/12	b	Rét
162	Dusnok	0154/12	g	Gyümölcsös
163	Dusnok	0119	c	Rét
164	Dusnok	0119	a	Rét
165	Dusnok	0167	a	Rét

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
166	Dusnok	0167	c	Nádas
167	Dusnok	0119	b	Kivett csatorna
168	Dusnok	0143	b	Szántó
169	Dusnok	0154/13	c	Szántó
170	Dusnok	097/1	b	Szántó
171	Dusnok	0167	b	Kivett csatorna
172	Dusnok	0118/12	a	Szántó
173	Dusnok	0118/13	a	Szántó
174	Dusnok	0118/14	a	Szántó
175	Dusnok	0118/15	a	Szántó
176	Dusnok	0168/5	a	Rét
177	Dusnok	083/32	a	Szántó
178	Dusnok	0118/12	b	Rét
179	Dusnok	0118/13	b	Rét
180	Dusnok	0118/14	b	Rét
181	Dusnok	0118/15	b	Rét
182	Dusnok	0120/4	b	Rét
183	Dusnok	0168/5	b	Szántó
184	Dusnok	083/32	b	Rét
185	Dusnok	0154/11	h	Gyümölcsös
186	Dusnok	090/39	-	Szántó
187	Dusnok	090/41	-	Szántó
188	Dusnok	0118/8	-	Szántó
189	Dusnok	088/7	-	Szántó
190	Dusnok	090/36	-	Szántó
191	Dusnok	0146/9	-	Szántó
192	Dusnok	0146/3	-	Szántó
193	Dusnok	088/8	-	Szántó
194	Dusnok	0116/5	-	Szántó
195	Dusnok	090/35	-	Szántó
196	Dusnok	0146/10	-	Szántó
197	Dusnok	0116/16	-	Szántó
198	Dusnok	0116/11	-	Szántó
199	Dusnok	0116/15	-	Szántó
200	Dusnok	090/38	-	Szántó
201	Dusnok	0146/6	-	Szántó
202	Dusnok	0146/14	-	Szántó
203	Dusnok	090/45	-	Szántó
204	Dusnok	090/44	-	Szántó
205	Dusnok	0154/4	-	Szántó
206	Dusnok	0146/1	-	Szántó
207	Dusnok	088/9	-	Szántó
208	Dusnok	090/40	-	Szántó
209	Dusnok	0154/3	-	Szántó
210	Dusnok	090/37	-	Szántó
211	Dusnok	088/10	-	Szántó
212	Dusnok	0118/9	-	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
213	Dusnok	0146/16	-	Szántó
214	Dusnok	0146/11	-	Szántó
215	Dusnok	0118/7	-	Szántó
216	Dusnok	090/43	-	Szántó
217	Dusnok	0146/2	-	Szántó
218	Dusnok	090/42	-	Szántó
219	Dusnok	0118/6	-	Szántó
220	Dusnok	0146/7	-	Szántó
221	Dusnok	090/32	-	Szántó
222	Dusnok	090/34	-	Szántó
223	Dusnok	0164/3	-	Szántó
224	Dusnok	0146/5	-	Szántó
225	Dusnok	0146/8	-	Szántó
226	Dusnok	088/11	-	Szántó
227	Dusnok	0118/11	-	Szántó
228	Dusnok	0146/15	-	Szántó
229	Dusnok	0116/8	-	Szántó
230	Dusnok	0154/5	-	Erdő
231	Dusnok	0118/1	-	Szántó
232	Dusnok	090/33	-	Szántó
233	Dusnok	0118/10	-	Szántó
234	Dusnok	0118/2	-	Szántó
235	Dusnok	097/6	-	Szántó
236	Dusnok	0125/22	-	Szántó
237	Dusnok	0146/12	-	Szántó
238	Dusnok	0154/6	-	Erdő
239	Dusnok	0146/4	-	Szántó
240	Dusnok	0118/16	-	Szántó
241	Dusnok	0146/13	-	Szántó
242	Dusnok	0121	-	Kivett út
243	Dusnok	0145	-	Kivett út
244	Dusnok	0152	-	Kivett közút
245	Dusnok	0184	-	Kivett közút
246	Dusnok	087	-	Kivett út
247	Dusnok	092	-	Kivett közút
248	Dusnok	098	-	Kivett út
249	Fajsz	071/3	a	Kivett töltés
250	Fajsz	015/7	b	Kivett út
251	Fajsz	04/24	b	Kivett út
252	Fajsz	04/27	b	Kivett út
253	Fajsz	04/25	-	Ismeretlen
254	Fajsz	04/26	-	Ismeretlen
255	Fajsz	015/7	a	Szántó
256	Fajsz	04/24	a	Szántó
257	Fajsz	04/27	a	Szántó
258	Fajsz	072/1	a	Erdő
259	Fajsz	071/3	b	Erdő

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
260	Fajsz	072/2	-	Erdő
261	Fajsz	016/23	-	Szántó
262	Fajsz	04/102	-	Szántó
263	Fajsz	016/42	-	Szántó
264	Fajsz	016/33	-	Szántó
265	Fajsz	04/85	-	Szántó
266	Fajsz	016/32	-	Szántó
267	Fajsz	04/38	-	Szántó
268	Fajsz	04/42	-	Szántó
269	Fajsz	016/16	-	Szántó
270	Fajsz	016/15	-	Szántó
271	Fajsz	016/24	-	Szántó
272	Fajsz	013/34	-	Szántó
273	Fajsz	04/22	-	Szántó
274	Fajsz	04/78	-	Szántó
275	Fajsz	04/39	-	Szántó
276	Fajsz	04/101	-	Szántó
277	Fajsz	04/108	-	Szántó
278	Fajsz	016/28	-	Szántó
279	Fajsz	04/23	-	Szántó
280	Fajsz	013/35	-	Szántó
281	Fajsz	016/29	-	Szántó
282	Fajsz	016/22	-	Szántó
283	Fajsz	016/31	-	Szántó
284	Fajsz	04/81	-	Szántó
285	Fajsz	04/40	-	Szántó
286	Fajsz	04/107	-	Szántó
287	Fajsz	04/80	-	Szántó
288	Fajsz	016/21	-	Szántó
289	Fajsz	016/18	-	Szántó
290	Fajsz	04/79	-	Szántó
291	Fajsz	016/19	-	Szántó
292	Fajsz	016/25	-	Szántó
293	Fajsz	04/26	-	Szántó
294	Fajsz	015/6	-	Szántó
295	Fajsz	016/20	-	Szántó
296	Fajsz	04/84	-	Szántó
297	Fajsz	016/27	-	Szántó
298	Fajsz	016/17	-	Szántó
299	Fajsz	04/25	-	Szántó
300	Fajsz	016/41	-	Szántó
301	Fajsz	016/26	-	Szántó
302	Fajsz	013/16	-	Szántó
303	Fajsz	013/14	-	Szántó
304	Fajsz	016/30	-	Szántó
305	Fajsz	04/41	-	Szántó
306	Fajsz	04/83	-	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
307	Fajsz	04/86	-	Szántó
308	Fajsz	012/1	-	Kivett csatorna
309	Fajsz	013/15	-	Kivett út
310	Fajsz	013/33	-	Kivett út
311	Fajsz	014	-	Kivett út
312	Fajsz	017	-	Kivett út
313	Fajsz	020	-	Kivett orsz. közút
314	Fajsz	04/52	-	Kivett út
315	Fajsz	04/8	-	Kivett út
316	Fajsz	075/2	-	Kivett Duna folyam
317	Fajsz	09/1	-	Kivett út
318	Hajós	04/10	b	Szántó
319	Hajós	0450/3	a	Szántó
320	Hajós	0450/3	b	Legelő
321	Hajós	0154/21	a	Legelő
322	Hajós	097/12	b	Legelő
323	Hajós	0154/20	a	Legelő
324	Hajós	0154/20	b	Rét
325	Hajós	0154/18	b	Rét
326	Hajós	0154/18	d	Rét
327	Hajós	0154/20	c	Szántó
328	Hajós	0154/18	f	Szántó
329	Hajós	097/12	a	Szántó
330	Hajós	0154/17	f	Szántó
331	Hajós	0154/16	g	Rét
332	Hajós	0154/17	h	Szántó
333	Hajós	0424/2	k	Legelő
334	Hajós	0424/2	m	Legelő
335	Hajós	0154/17	d	Rét
336	Hajós	0154/21	b	Rét
337	Hajós	0154/17	g	Rét
338	Hajós	0154/16	h	Szántó
339	Hajós	0423/2	l	Erdő
340	Hajós	0423/2	j	Erdő
341	Hajós	0423/2	k	Erdő
342	Hajós	0423/2	h	Erdő
343	Hajós	0423/2	g	Erdő
344	Hajós	0423/2	f	Erdő
345	Hajós	0411	a	Erdő
346	Hajós	0422/8	b	Szőlő
347	Hajós	033/11	b	Szántó
348	Hajós	033/5	a	Erdő
349	Hajós	033/5	d	Szántó
350	Hajós	0106/5	a	Erdő
351	Hajós	0422/8	a	Legelő
352	Hajós	0112	f	Erdő
353	Hajós	0112	b	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
354	Hajós	0110/10	a	Erdő
355	Hajós	0106/46	c	Erdő
356	Hajós	0154/15	d	Szántó
357	Hajós	0154/25	f	Szántó
358	Hajós	0106/18	a	Kivett út
359	Hajós	0112	a	Kivett csatorna
360	Hajós	0424/4	a	Kivett út
361	Hajós	0106/12	b	Kivett árok
362	Hajós	0106/18	b	Kivett csatorna
363	Hajós	0423/2	b	Kivett út
364	Hajós	0106/18	c	Kivett út
365	Hajós	0154/18	c	Kivett árok
366	Hajós	0423/2	d	Kivett út
367	Hajós	097/12	d	Kivett árok
368	Hajós	0424/2	l	Kivett út
369	Hajós	0154/19	-	Ismeretlen
370	Hajós	0154/20	-	Ismeretlen
371	Hajós	0411	-	Ismeretlen
372	Hajós	0448/10	-	Ismeretlen
373	Hajós	0106/12	a	Erdő
374	Hajós	0106/13	a	Erdő
375	Hajós	0106/33	a	Szántó
376	Hajós	0110/7	a	Szántó
377	Hajós	033/12	a	Szántó
378	Hajós	033/13	a	Szántó
379	Hajós	033/6	a	Szántó
380	Hajós	033/7	a	Szántó
381	Hajós	033/8	a	Erdő
382	Hajós	0448/10	a	Szántó
383	Hajós	06/5	a	Szántó
384	Hajós	0106/30	b	Erdő
385	Hajós	0106/33	b	Legelő
386	Hajós	0110/7	b	Legelő
387	Hajós	033/10	b	Szántó
388	Hajós	033/6	b	Erdő
389	Hajós	033/7	b	Erdő
390	Hajós	033/8	b	Szántó
391	Hajós	033/9	b	Szántó
392	Hajós	0424/4	b	Erdő
393	Hajós	0448/10	b	Rét
394	Hajós	0106/12	c	Erdő
395	Hajós	0154/19	c	Rét
396	Hajós	0448/10	c	Legelő
397	Hajós	0154/19	d	Szántó
398	Hajós	0448/10	d	Erdő
399	Hajós	0448/10	f	Legelő
400	Hajós	038/18	-	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
401	Hajós	0423/5	-	Erdő
402	Hajós	0440/10	-	Szántó
403	Hajós	0440/4	-	Szántó
404	Hajós	0106/17	-	Legelő
405	Hajós	0446/6	-	Szántó
406	Hajós	06/1	-	Szántó
407	Hajós	0106/20	-	Szántó
408	Hajós	0424/27	-	Erdő
409	Hajós	0446/45	-	Szántó
410	Hajós	038/19	-	Erdő
411	Hajós	0448/5	-	Szőlő
412	Hajós	0446/43	-	Szántó
413	Hajós	0446/62	-	Erdő
414	Hajós	0446/63	-	Erdő
415	Hajós	038/2	-	Erdő
416	Hajós	038/21	-	Erdő
417	Hajós	0446/47	-	Erdő
418	Hajós	0110/11	-	Erdő
419	Hajós	038/35	-	Erdő
420	Hajós	0446/58	-	Erdő
421	Hajós	038/25	-	Szántó
422	Hajós	038/26	-	Szántó
423	Hajós	0110/1	-	Legelő
424	Hajós	0446/48	-	Erdő
425	Hajós	0110/9	-	Szántó
426	Hajós	0448/13	-	Szőlő
427	Hajós	0446/46	-	Erdő
428	Hajós	038/23	-	Erdő
429	Hajós	0446/33	-	Szántó
430	Hajós	0110/12	-	Szántó
431	Hajós	06/4	-	Szántó
432	Hajós	0448/7	-	Gyümölcsös
433	Hajós	0106/37	-	Legelő
434	Hajós	0446/26	-	Szántó
435	Hajós	0106/36	-	Legelő
436	Hajós	0446/30	-	Szántó
437	Hajós	0446/50	-	Erdő
438	Hajós	0446/56	-	Erdő
439	Hajós	0106/21	-	Szántó
440	Hajós	0110/8	-	Szántó
441	Hajós	0106/44	-	Fásított terület
442	Hajós	038/24	-	Szántó
443	Hajós	0446/2	-	Szántó
444	Hajós	038/38	-	Erdő
445	Hajós	0106/15	-	Erdő
446	Hajós	0446/31	-	Szántó
447	Hajós	0446/53	-	Erdő

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
448	Hajós	0448/8	-	Gyümölcsös
449	Hajós	04/12	-	Szántó
450	Hajós	0106/35	-	Legelő
451	Hajós	0446/57	-	Erdő
452	Hajós	0423/3	-	Erdő
453	Hajós	038/34	-	Szántó
454	Hajós	0106/19	-	Szántó
455	Hajós	0448/9	-	Gyümölcsös
456	Hajós	0446/39	-	Szántó
457	Hajós	0424/28	-	Erdő
458	Hajós	0448/11	-	Szőlő
459	Hajós	0446/51	-	Erdő
460	Hajós	0446/49	-	Erdő
461	Hajós	0446/38	-	Szántó
462	Hajós	0446/42	-	Szántó
463	Hajós	0446/32	-	Szántó
464	Hajós	0446/36	-	Erdő
465	Hajós	0440/1	-	Szántó
466	Hajós	038/20	-	Erdő
467	Hajós	0104	-	Rét
468	Hajós	0446/44	-	Szántó
469	Hajós	0424/26	-	Szőlő
470	Hajós	0106/14	-	Erdő
471	Hajós	0422/7	-	Erdő
472	Hajós	038/17	-	Erdő
473	Hajós	0446/54	-	Erdő
474	Hajós	0446/37	-	Erdő
475	Hajós	038/36	-	Erdő
476	Hajós	0446/61	-	Erdő
477	Hajós	0446/40	-	Szántó
478	Hajós	0446/52	-	Erdő
479	Hajós	0446/5	-	Szántó
480	Hajós	0110/4	-	Legelő
481	Hajós	0446/23	-	Szántó
482	Hajós	0446/3	-	Szántó
483	Hajós	0422/4	-	Erdő
484	Hajós	0446/14	-	Szántó
485	Hajós	0106/16	-	Szántó
486	Hajós	06/3	-	Szántó
487	Hajós	06/2	-	Szántó
488	Hajós	0448/12	-	Szőlő
489	Hajós	0446/35	-	Erdő
490	Hajós	0106/34	-	Szántó
491	Hajós	0446/4	-	Szántó
492	Hajós	0446/34	-	Szántó
493	Hajós	038/27	-	Szántó
494	Hajós	038/33	-	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
495	Hajós	0446/55	-	Erdő
496	Hajós	038/22	-	Erdő
497	Hajós	0110/13	-	Legelő
498	Hajós	0103	-	Kivett csatorna
499	Hajós	0105	-	Kivett saját használatú út
500	Hajós	0106/31	-	Kivett árok
501	Hajós	0108	-	Kivett saját használatú út
502	Hajós	0109	-	Kivett töltés
503	Hajós	0110/2	-	Kivett csatorna
504	Hajós	0110/3	-	Kivett út
505	Hajós	0110/5	-	Kivett csatorna
506	Hajós	02	-	Kivett orsz. közút
507	Hajós	034	-	Kivett árok
508	Hajós	040	-	Kivett saját használatú út
509	Hajós	0422/6	-	Kivett saját használatú út
510	Hajós	0441	-	Kivett saját használatú út
511	Hajós	0445	-	Kivett saját használatú út
512	Hajós	0446/24	-	Kivett út
513	Hajós	0446/41	-	Kivett út
514	Hajós	0446/59	-	Kivett út
515	Hajós	0447	-	Kivett orsz. közút
516	Hajós	0449	-	Kivett saját használatú út
517	Hajós	05	-	Kivett csatorna
518	Hajós	098	-	Kivett saját használatú út
519	Kéleshalom	0295/1	a	Erdő
520	Kéleshalom	0284/2	b	Szántó
521	Kéleshalom	0272/2	f	Fásított terület
522	Kéleshalom	0272/2	b	Legelő
523	Kéleshalom	0272/2	c	Erdő
524	Kéleshalom	0272/2	d	Legelő
525	Kéleshalom	0306/2	b	Fásított terület
526	Kéleshalom	0306/2	d	Szántó
527	Kéleshalom	0306/2	a	Legelő
528	Kéleshalom	0306/2	c	Legelő
529	Kéleshalom	0158/5	a	Legelő
530	Kéleshalom	0282/23	a	Szántó
531	Kéleshalom	0282/23	c	Fásított terület
532	Kéleshalom	0282/23	d	Fásított terület
533	Kéleshalom	0282/23	f	Fásított terület
534	Kéleshalom	0252/1	b	Fásított terület
535	Kéleshalom	0252/1	a	Szántó
536	Kéleshalom	0252/2	a	Szántó
537	Kéleshalom	0252/2	b	Fásított terület
538	Kéleshalom	0140/20	b	Szántó
539	Kéleshalom	0134/8	b	Erdő
540	Kéleshalom	0282/2	b	Legelő
541	Kéleshalom	0282/8	b	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
542	Kéleshalom	0139/6	b	Szántó
543	Kéleshalom	0133/2	b	Erdő
544	Kéleshalom	0279	-	Kivett közút
545	Kéleshalom	0134/8	a	Kivett út
546	Kéleshalom	0139/6	a	Kivett tanya
547	Kéleshalom	0140/20	a	Kivett tanya
548	Kéleshalom	0272/2	a	Kivett út
549	Kéleshalom	0282/2	a	Kivett tanya
550	Kéleshalom	0284/2	a	Kivett tanya
551	Kéleshalom	0284/7	b	Kivett út
552	Kéleshalom	0139/12	f	Kivett út
553	Kéleshalom	0306/2	g	Kivett út
554	Kéleshalom	0140/20	-	Ismeretlen
555	Kéleshalom	0158/5	-	Ismeretlen
556	Kéleshalom	0252/11	-	Ismeretlen
557	Kéleshalom	0134/6	a	Legelő
558	Kéleshalom	0149/7	a	Legelő
559	Kéleshalom	0284/7	a	Szántó
560	Kéleshalom	0128/9	b	Erdő
561	Kéleshalom	0133/14	b	Erdő
562	Kéleshalom	0139/12	b	Szántó
563	Kéleshalom	0139/4	b	Szántó
564	Kéleshalom	0149/7	b	Szántó
565	Kéleshalom	0139/12	c	Szántó
566	Kéleshalom	0284/7	c	Szőlő
567	Kéleshalom	0134/6	d	Szántó
568	Kéleshalom	0139/12	d	Erdő
569	Kéleshalom	0284/7	d	Szőlő
570	Kéleshalom	0284/7	f	Szőlő
571	Kéleshalom	0139/12	g	Erdő
572	Kéleshalom	0284/7	g	Szőlő
573	Kéleshalom	0284/7	h	Legelő
574	Kéleshalom	0152	-	Erdő
575	Kéleshalom	0147	-	Erdő
576	Kéleshalom	0149/8	-	Legelő
577	Kéleshalom	0140/15	-	Erdő
578	Kéleshalom	0139/14	-	Erdő
579	Kéleshalom	0139/13	-	Erdő
580	Kéleshalom	0134/7	-	Erdő
581	Kéleshalom	0140/23	-	Erdő
582	Kéleshalom	0272/4	-	Erdő
583	Kéleshalom	0133/15	-	Erdő
584	Kéleshalom	0145/10	-	Erdő
585	Kéleshalom	0148	-	Erdő
586	Kéleshalom	0276/1	-	Szántó
587	Kéleshalom	0139/11	-	Erdő
588	Kéleshalom	0159	-	Erdő

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
589	Kéleshalom	0250	-	Erdő
590	Kéleshalom	0274/15	-	Rét
591	Kéleshalom	0133/13	-	Erdő
592	Kéleshalom	0135/7	-	Erdő
593	Kéleshalom	0308/9	-	Gyümölcsös
594	Kéleshalom	0282/12	-	Szántó
595	Kéleshalom	0139/5	-	Fásított terület
596	Kéleshalom	0306/1	-	Szántó
597	Kéleshalom	0151	-	Erdő
598	Kéleshalom	0282/22	-	Szántó
599	Kéleshalom	0140/16	-	Legelő
600	Kéleshalom	0131	-	Kivett közút
601	Kéleshalom	0134/2	-	Kivett tanya
602	Kéleshalom	0137	-	Kivett közút
603	Kéleshalom	0139/7	-	Kivett tanya
604	Kéleshalom	0144	-	Kivett közút
605	Kéleshalom	0150	-	Kivett közút
606	Kéleshalom	0157	-	Kivett közút
607	Kéleshalom	0158/2	-	Kivett tanya
608	Kéleshalom	0251	-	Kivett közút
609	Kéleshalom	0252/11	-	Kivett közút
610	Kéleshalom	0253	-	Kivett orsz. közút
611	Kéleshalom	0273	-	Kivett közút
612	Kéleshalom	0275	-	Kivett közút
613	Kéleshalom	0283	-	Kivett közút
614	Kéleshalom	0291/1	-	Kivett közút
615	Kéleshalom	0291/2	-	Kivett közút
616	Kéleshalom	0307	-	Kivett közút
617	Kiskunhalas	0318/2	d	Erdő
618	Kiskunhalas	0244/2	c	Erdő
619	Kiskunhalas	0244/2	a	Erdő
620	Kiskunhalas	0280/3	f	Erdő
621	Kiskunhalas	0250	c	Erdő
622	Kiskunhalas	0244/2	b	Kivett út
623	Kiskunhalas	0248/4	b	Kivett út
624	Kiskunhalas	0318/2	b	Kivett saját használatú út
625	Kiskunhalas	0280/4	d	Kivett út
626	Kiskunhalas	0248/4	a	Erdő
627	Kiskunhalas	0248/4	c	Erdő
628	Kiskunhalas	0280/4	c	Erdő
629	Kiskunhalas	0280/4	f	Erdő
630	Kiskunhalas	0241/9	-	Erdő
631	Kiskunhalas	0326	-	Erdő
632	Kiskunhalas	0329	-	Erdő
633	Kiskunhalas	0241/2	-	Kivett közút
634	Kiskunhalas	0242	-	Kivett közút
635	Kiskunhalas	0247	-	Kivett közút

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
636	Kiskunhalas	0249	-	Kivett közút
637	Kiskunhalas	0260	-	Kivett közút
638	Kiskunhalas	0277	-	Kivett közút
639	Kiskunhalas	0328	-	Kivett közút
640	Kunfehértó	0152/5	b	Rét
641	Kunfehértó	0121/1	a	Erdő
642	Kunfehértó	0152/30	b	Kivett út
643	Kunfehértó	0152/30	c	Rét
644	Kunfehértó	0152/30	f	Rét
645	Kunfehértó	0152/30	g	Rét
646	Kunfehértó	0121/5	-	Erdő
647	Kunfehértó	0121/3	-	Erdő
648	Kunfehértó	0120/15	-	Erdő
649	Kunfehértó	0152/7	-	Legelő
650	Kunfehértó	0120/10	-	Erdő
651	Kunfehértó	0119	-	Kivett közút
652	Kunfehértó	0121/4	-	Kivett közút
653	Miske	0226/3	a	Szántó
654	Miske	054/50	-	Ismeretlen
655	Miske	076/21	-	Ismeretlen
656	Miske	076/36	-	Ismeretlen
657	Miske	052/12	c	Nádas
658	Miske	069/25	-	Szántó
659	Miske	069/42	-	Szántó
660	Miske	069/23	-	Szántó
661	Miske	069/40	-	Szántó
662	Miske	069/27	-	Szántó
663	Miske	056/1	-	Szántó
664	Miske	076/19	-	Szántó
665	Miske	059/1	-	Szántó
666	Miske	056/21	-	Szántó
667	Miske	076/36	-	Szántó
668	Miske	069/41	-	Szántó
669	Miske	076/21	-	Szántó
670	Miske	054/50	-	Szántó
671	Miske	069/22	-	Szántó
672	Miske	056/23	-	Legelő
673	Miske	0226/4	-	Szántó
674	Miske	0231	-	Legelő
675	Miske	069/26	-	Szántó
676	Miske	054/48	-	Szántó
677	Miske	069/24	-	Szántó
678	Miske	074/7	-	Szántó
679	Miske	056/43	-	Szántó
680	Miske	072	-	Szántó
681	Miske	056/2	-	Szántó
682	Miske	0225	-	Kivett árok

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
683	Miske	0230	-	Kivett árok
684	Miske	051	-	Kivett csatorna
685	Miske	053	-	Kivett út
686	Miske	055	-	Kivett út
687	Miske	057	-	Kivett út
688	Miske	058	-	Kivett út
689	Miske	064	-	Kivett csatorna
690	Miske	069/44	-	Kivett út
691	Miske	071	-	Kivett saját használatú út
692	Miske	073	-	Kivett saját használatú út
693	Miske	075	-	Kivett saját használatú út
694	Miske	076/20	-	Kivett út
695	Császártöltés	025/17	b	Szántó
696	Császártöltés	025/24	a	Rét
697	Császártöltés	025/19	b	Szántó
698	Császártöltés	025/23	a	Rét
699	Császártöltés	025/19	a	Erdő
700	Császártöltés	0373/1	b	Legelő
701	Császártöltés	0405/14	b	Legelő
702	Császártöltés	0405/14	a	Erdő
703	Császártöltés	025/39	c	Legelő
704	Császártöltés	027/7	f	Szántó
705	Császártöltés	027/7	d	Szántó
706	Császártöltés	027/6	a	Fásított terület
707	Császártöltés	027/6	b	Szántó
708	Császártöltés	027/6	c	Rét
709	Császártöltés	027/6	d	Szántó
710	Császártöltés	027/6	f	Rét
711	Császártöltés	027/6	g	Szántó
712	Császártöltés	027/7	a	Fásított terület
713	Császártöltés	027/7	b	Szántó
714	Császártöltés	027/7	c	Rét
715	Császártöltés	025/29	b	Legelő
716	Császártöltés	025/30	b	Legelő
717	Császártöltés	0282	m	Szántó
718	Császártöltés	025/12	-	Szántó
719	Császártöltés	025/13	-	Szántó
720	Császártöltés	025/11	-	Szántó
721	Császártöltés	025/14	-	Szántó
722	Császártöltés	025/33	-	Szántó
723	Császártöltés	0371	-	Erdő
724	Császártöltés	025/28	-	Szántó
725	Császártöltés	0362	-	Erdő
726	Császártöltés	0392	-	Erdő
727	Császártöltés	0400	-	Erdő
728	Császártöltés	0522/6	-	Erdő
729	Császártöltés	0370	-	Erdő

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
730	Császártöltés	0396	-	Erdő
731	Császártöltés	025/15	-	Szántó
732	Császártöltés	0395	-	Erdő
733	Császártöltés	0522/10	-	Szántó
734	Császártöltés	0404	-	Erdő
735	Császártöltés	0405/19	-	Legelő
736	Császártöltés	025/35	-	Szántó
737	Császártöltés	0398	-	Erdő
738	Császártöltés	025/16	-	Szántó
739	Császártöltés	0405/18	-	Erdő
740	Császártöltés	025/34	-	Szántó
741	Császártöltés	0405/17	-	Erdő
742	Császártöltés	0522/9	-	Erdő
743	Császártöltés	0373/2	-	Erdő
744	Császártöltés	0366	-	Erdő
745	Császártöltés	0368	-	Erdő
746	Császártöltés	0375/4	-	Erdő
747	Császártöltés	0401	-	Erdő
748	Császártöltés	0405/16	-	Legelő
749	Császártöltés	0359	-	Erdő
750	Császártöltés	0413	-	Erdő
751	Császártöltés	0280	-	Kivett út
752	Császártöltés	0360	-	Kivett árok
753	Császártöltés	0361	-	Kivett közút
754	Császártöltés	0363	-	Kivett árok
755	Császártöltés	0367	-	Kivett közút
756	Császártöltés	0369	-	Kivett közút
757	Császártöltés	0372	-	Kivett út
758	Császártöltés	0374	-	Kivett út
759	Császártöltés	0394	-	Kivett közút
760	Császártöltés	0397	-	Kivett közút
761	Császártöltés	0403	-	Kivett közút
762	Császártöltés	0405/2	-	Kivett árok
763	Császártöltés	0414	-	Kivett közút
764	Császártöltés	0506	-	Kivett saját használatú út
765	Hajós	0106/5	b	Szántó
766	Hajós	0450/3	a	Szántó
767	Hajós	0450/3	b	Legelő
768	Hajós	097/12	a	Szántó
769	Hajós	0106/5	a	Erdő
770	Hajós	0112	f	Erdő
771	Hajós	0112	b	Szántó
772	Hajós	0112	a	Kivett csatorna
773	Hajós	0452/12	g	Kivett saját használatú út
774	Hajós	0106/13	a	Erdő
775	Hajós	0110/7	a	Szántó
776	Hajós	0448/10	a	Szántó

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
777	Hajós	0454/13	a	Legelő
778	Hajós	0106/13	b	Rét
779	Hajós	0110/7	b	Legelő
780	Hajós	0448/10	c	Legelő
781	Hajós	0452/12	c	Legelő
782	Hajós	0448/10	f	Legelő
783	Hajós	0106/9	-	Erdő
784	Hajós	0106/4	-	Erdő
785	Hajós	0106/7	-	Rét
786	Hajós	0110/1	-	Legelő
787	Hajós	0448/13	-	Szőlő
788	Hajós	0448/7	-	Gyümölcsös
789	Hajós	0450/2	-	Szántó
790	Hajós	0106/8	-	Erdő
791	Hajós	0448/8	-	Gyümölcsös
792	Hajós	0106/6	-	Erdő
793	Hajós	0104	-	Rét
794	Hajós	0110/4	-	Legelő
795	Hajós	0422/4	-	Erdő
796	Hajós	0448/12	-	Szőlő
797	Hajós	0103	-	Kivett csatorna
798	Hajós	0105	-	Kivett saját használatú út
799	Hajós	0110/2	-	Kivett csatorna
800	Hajós	0110/3	-	Kivett út
801	Hajós	0110/5	-	Kivett csatorna
802	Hajós	0447	-	Kivett orsz. közút
803	Hajós	0449	-	Kivett saját használatú út
804	Hajós	0451	-	Kivett közút
805	Kéleshalom	0158/5	a	Legelő
806	Kéleshalom	0140/20	b	Szántó
807	Kéleshalom	0134/8	b	Erdő
808	Kéleshalom	0139/6	b	Szántó
809	Kéleshalom	0134/8	a	Kivett út
810	Kéleshalom	0139/6	a	Kivett tanya
811	Kéleshalom	0140/20	a	Kivett tanya
812	Kéleshalom	0139/12	f	Kivett út
813	Kéleshalom	0140/20	-	Ismeretlen
814	Kéleshalom	0134/6	a	Legelő
815	Kéleshalom	0149/7	a	Legelő
816	Kéleshalom	0128/9	b	Erdő
817	Kéleshalom	0133/14	b	Erdő
818	Kéleshalom	0139/12	b	Szántó
819	Kéleshalom	0149/7	b	Szántó
820	Kéleshalom	0139/12	c	Szántó
821	Kéleshalom	0134/6	d	Szántó
822	Kéleshalom	0139/12	d	Erdő
823	Kéleshalom	0139/12	g	Erdő

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
824	Kéleshalom	0152	-	Erdő
825	Kéleshalom	0147	-	Erdő
826	Kéleshalom	0149/8	-	Legelő
827	Kéleshalom	0140/15	-	Erdő
828	Kéleshalom	0139/13	-	Erdő
829	Kéleshalom	0134/7	-	Erdő
830	Kéleshalom	0140/23	-	Erdő
831	Kéleshalom	0133/15	-	Erdő
832	Kéleshalom	0145/10	-	Erdő
833	Kéleshalom	0148	-	Erdő
834	Kéleshalom	0139/11	-	Erdő
835	Kéleshalom	0159	-	Erdő
836	Kéleshalom	0133/13	-	Erdő
837	Kéleshalom	0151	-	Erdő
838	Kéleshalom	0140/16	-	Legelő
839	Kéleshalom	0131	-	Kivett közút
840	Kéleshalom	0134/2	-	Kivett tanya
841	Kéleshalom	0137	-	Kivett közút
842	Kéleshalom	0139/7	-	Kivett tanya
843	Kéleshalom	0144	-	Kivett közút
844	Kéleshalom	0150	-	Kivett közút
845	Kéleshalom	0157	-	Kivett közút
846	Kéleshalom	0158/2	-	Kivett tanya
847	Kiskunhalas	0244/2	c	Erdő
848	Kiskunhalas	0244/2	a	Erdő
849	Kiskunhalas	0280/3	f	Erdő
850	Kiskunhalas	0250	c	Erdő
851	Kiskunhalas	0244/2	b	Kivett út
852	Kiskunhalas	0248/4	b	Kivett út
853	Kiskunhalas	0280/4	d	Kivett út
854	Kiskunhalas	0248/4	a	Erdő
855	Kiskunhalas	0248/4	c	Erdő
856	Kiskunhalas	0280/4	f	Erdő
857	Kiskunhalas	0241/9	-	Erdő
858	Kiskunhalas	0329	-	Erdő
859	Kiskunhalas	0241/2	-	Kivett közút
860	Kiskunhalas	0242	-	Kivett közút
861	Kiskunhalas	0247	-	Kivett közút
862	Kiskunhalas	0249	-	Kivett közút
863	Kiskunhalas	0260	-	Kivett közút
864	Kiskunhalas	0277	-	Kivett közút
865	Kunfehértó	0152/5	b	Rét
866	Kunfehértó	0121/1	a	Erdő
867	Kunfehértó	0152/30	b	Kivett út
868	Kunfehértó	0152/30	c	Rét
869	Kunfehértó	0152/30	f	Rét
870	Kunfehértó	0152/30	g	Rét

Sorszám	Település	Hrsz.	Jel	Művelési ág
871	Kunfehértó	0121/5	-	Erdő
872	Kunfehértó	0121/3	-	Erdő
873	Kunfehértó	0120/15	-	Erdő
874	Kunfehértó	0152/7	-	Legelő
875	Kunfehértó	0120/10	-	Erdő
876	Kunfehértó	0119	-	Kivett közút
877	Kunfehértó	0121/4	-	Kivett közút

A tervezett változatok a déli részterületek vízellátásához:

- **1. változat:** a teljes vízmennyiséget (18 m³/s) a Dunavölgyi főcsatornából (DVCS) Hajós térségében szivattyús átemeléssel és nyomócsövekkel a Kéleshalmi tározóba, mint puffertározóba vezetnék át. A Kéleshalmi tározóból szivattyúsán osztanák szét a vizet a Kígyós (6 m³/s) és a Dongéri rendszerbe (12 m³/s). Az egyes vízrendszereken belül a szükséges vízhozam szétosztása részben szivattyús átemeléssel, részben gravitációsan lenne megvalósítva. Az elvégzett vizsgálatok szerint azonban e változathoz szükséges vízhozam nem áll rendelkezésre a Duna-Tisza csatornában és a DVCS-ben.
- **2. változat:** A vízpótlás az RSD-ből történne a meglévő kieresztő műtárgy átépítésével. A kieresztő műtárgy felülvizsgálatra és felújításra tervezett, így az képes lesz 25-30 m³/s vízhozam áteresztésére. Az előzetes számítás alapján a Kiskunsági-főcsatornában a Dunavölgyi-főcsatorna torkolatánál Q=10 m³/s szabad vízhozam állna rendelkezésre. A Dunavölgyi-főcsatornába így 10 m³/s vízhozam lenne bevezethető. A víz továbbvezetése érdekében a DVCS medrét Fülöpszállás és Nemesnádudvar között, 44,3 km hosszban bővíteni kellene Q=10 m³/s vízhozamra. Az ATIVIZIG által szükségesnek ítélt Q=12 m³/s vízhozamot két helyről biztosítanák a DVCS-ből a Császártöltési duzzasztó fölötti és a Hajósi nyomásközponttal. A Császártöltési nyomásközponttal 6/a-I. nyomóvezetékkel Q=6 m³/s vízhozam biztosítható a Kunfehértói tározóba, míg szintén 6 m³/s vízhozam a Hajósi nyomásközponttal a Kéleshalmi tározón keresztül a Kiskunhalasi tározóba. A másik vízpótlási út új dunai vízkivétellel valósítható meg Fajszt térségében Q=8 m³/s vízhozammal. A kiemelt vizet nyomócsővel vagy nyílt burkolt csatornával juttatnák el a DVCS-be Hajós határába. A hajósi szelvénybe így a DVCS felső szakaszáról 4 m³/s és a dunai vízpótlásból 8 m³/s, összesen 12 m³/s vízhozam állna rendelkezésre. A Hajósi nyomásközponttal és a 6/a-II. nyomócsővel Q= 6 m³/s vízhozam lenne biztosítható az új Kéleshalmi tározóba és innen a teljes vízhozam egy nyomásközponttal és zárt csomócsővel szintén a Kunfehértói tározóba jutna, így az ATIVIZIG teljes vízhozama a Kunfehértói tározóba kerülne, ahonnan újabb nyomásközponttal és nyomóvezetékkel kerülne továbbvezetésre és szétosztásra. Az 5/b Kígyósi vízrendszer vízellátására szükséges 6 m³/s vízhozam egy új, Érsekhalma határában a DVCS-re telepített nyomásközpont építésével és egy önálló (5/b.) nyomócsővel lenne biztosítva. Az erdős magaspartra 1 m³/s vízhozam lenne leadva, a Weidinger csatornába 2 m³/s vízhozam lenne bevezetve, ahonnan a Bácsbokodi-Kígyós főcsatornába és a Mátételki-Kígyós csatornába 1-1 m³/s vízhozam lenne leadva, míg 2 m³/s vízhozamot bevezetnének a Kéleshalmi tározóba, ahonnan egy átemelő szivattyúval jutna beemelésre a Kígyós csatornába. Az 1. változathoz képest plusz elem a Kiskunsági-főcsatorna kotrása, illetve egy új Dunai vízkivétel és vízellátó nyomócső megvalósítása.
- **3. változat:** A 2. változathoz képest számottevő változás, hogy a Déli-Homokhátság vízigényét nem több irányból, hanem egy irányból, egy új Dunai vízkivétellel oldanák meg. Az új Dunai-vízkivétel helyszíni vizsgálat alapján Fajszt település belterületének É-Ny-i részén épülne ki a Duna hullámterében az árvízvédelmi töltés mellett. A Kiskunsági főcsatorna kotrása így elmaradhatna, de felülvizsgálnák a meglévő meder állapotát és a feliszapolódott szakaszok fenntartási kotrása megtörténne. Így a RSD-ből várhatóan plusz vízhozamot lehet biztosítani a DVCS medrébe. A Duna-völgyi főcsatorna Duna-Tisza

csatornától Nemesnádudvari duzzasztóig tartó szakaszának rekonstrukciós kotrása valósulna meg, így a 7. részterület vízpótlásához szükséges $\sim 1 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozam biztosítható lenne. A Kiskunsági főcsatorna vízhozamával együtt így 2-3 m^3/s tartalék vízhozamot lehetne biztosítani a DVCS alsó szakaszába. A Dong-éri (ATIVIZIG) rendszer vízigénye $Q=11,1 \text{ m}^3/\text{s}$, a veszteségeket is figyelembe véve $Q=12 \text{ m}^3/\text{s}$; a Felső-Bácskai, Kígyós vízrendszer vízpótlási igénye pedig $Q=6 \text{ m}^3/\text{s}$. Így összesen a fajszi dunai vízkivétel szükséges kapacitása $Q=18 \text{ m}^3/\text{s}$. A kiemelt $18 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozamot egy nyomvonalon ~ 6 db ($6 \times D1600 \text{ mm}$) nyomócsővel (19 km) juttatnák el a DVCS jobb partjára épített szigetelt fogadómedencébe. Innen egy nyomásközpont létesülne $18 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozammal. Az átemelt vizet két nyomvonalon (4, illetve 2 db) osztanák szét. Az ATIVIZIG felé egy nyomvonalon, ~ 4 vezeték közvetlenül a Kunfehértói víztározóba nyomná a szükséges $12 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozamot. A Kígyós rendszerbe a $6 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozamot egy másik nyomvonalon egy nyomócsőpárral nyomnák a tervezett Kéleshalmi víztározóba. A víz szétosztása az ATIVIZIG felé a Kunfehértói tározóból szivattyúsan, illetve közvetlenül gravitációsan, majd többszöri átemeléssel történne az egyes vízellátó csatornába. Az ADUVIZIG felé a Kéleshalmi tározóból szivattyúsan lenne a vízkivétel és a Kígyós főcsatornába bevezetve. A víz szétosztása a Kígyós főcsatornából összekötő csatornákon keresztül gravitációsan történne.

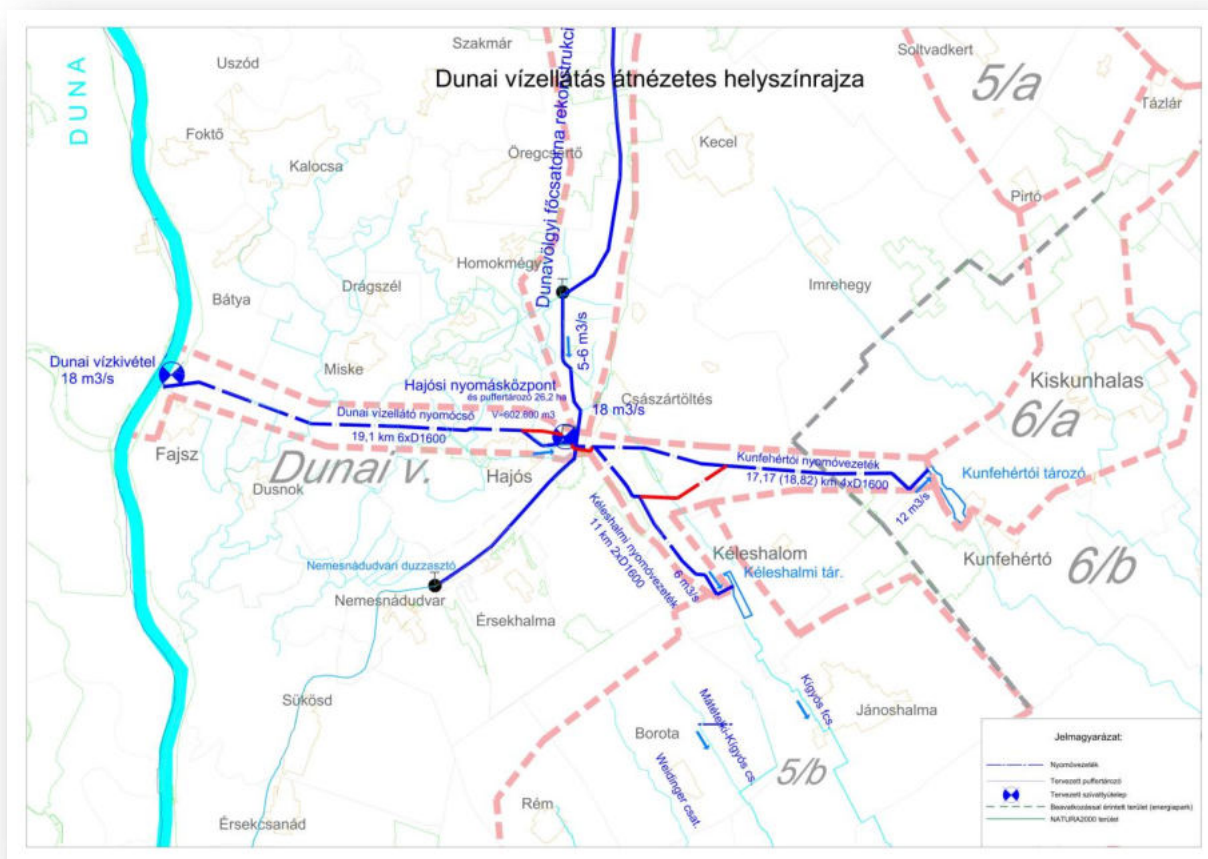
- **4. változat:** a 3. változattól abban tér el, hogy a szükséges vízhozamot nem egy, hanem két dunai vízkivétellel biztosítanák. Az 1. sz. vízkivétel Bátya – Foktó között (Gerjén településsel szemben) lenne kialakítva $Q=12 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozammal. A kiemelt vizet egy $\sim 19,5$ km-es nyomvonalon ~ 4 db ($4 \times D1600 \text{ mm}$) nyomócsővel juttatnák el a DVCS balpart – magaspart között építendő fogadómedencéig, majd innen a Császártöltési nyomásközpont létesítésével a $19,8$ km-es Fehértói-nyomóvezeték nyomvonalon ~ 4 db nyomócsővel juttatnák el a Kunfehértói tározóba. A 2. sz. vízkivétel Fajszi határban létesülne $Q=6 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozammal a 3. változatnál megjelölt helyen. A nyomásközponttól egy ~ 19 km hosszú nyomvonalon 2 ($2 \times D1600 \text{ mm}$) nyomócsővel juttatnák el a kitermelt vizet a DVCS jobb partján építendő fogadó medencéig, innen pedig Hajósi nyomásközponttal és a 11 km-es Kéleshalmi nyomócsővel nyomnák fel a Kéleshalmi tározóig az előző változat szerint $5 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozamot. A víz szétosztása az előző változat szerint történne.

A kiépítési és az üzemeltetési költségek alapján a 3. vízellátási változatot értékelték a legköltséghatékonyabb megoldásnak a déli vízellátó rendszer ellátásához.

A tervezett beavatkozások

A tervezett fejlesztés vízbázisa a Duna, a vízellátás célterületei a Kéleshalmi és Kunfehértói tározókon keresztül az 5b és 6a tervezési részterületek.

A tervezett műszaki megoldás részeként a Duna mellett egy vízkivételi mű, szivattyútelep, nyomóvezetékek és Hajóstól észak-északkeletre egy puffertározó és nyomásközpont létesül, ahonnan nyomóvezetékek haladnak a Kéleshalmi-tározóig, illetve a Kunfehértói-tározóig.

Ezek a művek teszik lehetővé a kapcsolódó részterületeken fekvő tározók és csatornamedrek megfelelő mennyiségű és minőségű vízzel való feltöltését és rajtuk keresztül a területek vízpótlását, kiegyenlítve és stabilizálva a térség vízháztartását, biztosítva a talajvízszintek rehabilitációját, az elérhető vízkészleteket.

A dunai vízkivétel és vízátvétel részterületén tervezendő beavatkozások az alábbiak:

A tervezett beavatkozás	Mennyiségi jellemzők
1. Fajszi vízkivételi mű és nyomásközpont (Duna bal part 1507,95-1508,05 fkm)	18 m ³ /s vízkivétel, 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék szivattyúval, szivattyútelepi központtal, megújuló energiatermelő létesítménnyel
2. Dunai vízellátó nyomóvezeték (a fajszi vízkivétel és a hajósi puffertározó között)	6 db D1600 ŰPE cső, 19,1 km hossz, főként mezőgazdasági területeken, lehetőség szerint meglévő földutak nyomvonalán
3. Hajósi puffertározó és szivattyútelep	26,2 ha tározótér, körtöltéssel, 602.600 m ³ kapacitással; 18 m ³ /s szivattyútelep, 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék szivattyúval, szivattyútelepi központtal, megújuló energiatermelő létesítménnyel, a tározóból kikerülő földanyag szomszédos területen történő elhelyezésével (24,8 ha, 1,5 m magas feltöltés)
4. Új csatonaszakasz a puffertározó és a DVCS 33+305 cskm között	125 m hosszú, 5 m fenékszélességű, teljes szelvényben burkolt új építésű csatonaszakasz
5. Kunfehértói nyomócső	Kunfehértói-tározó felé (a tározó nem része a projektnek) 4 nyomócső 12 m ³ /s kapacitással,

A tervezett beavatkozás	Mennyiségi jellemzők
	„A” változatban: 17,17 km „B” változatban 18,81 km hosszon
6. Kéleshalmi nyomócső	Kéleshalmi-tározó felé (a tározó nem része a projektnek) felé 6 m ³ /s vízhozam továbbítására 2 nyomócső 11,01 km hosszon;

A tervezett fejlesztéssel létrejövő művek működésének célja, hogy a Homokhátság magasabb fekvésű területeire, a Kunfehértói-tározó és a Kéleshalmi-tározó területére vizet juttassanak. A két tározó megtervezése nem képezi a jelen fejlesztés tárgyát.

A Dél-Homokhátság vízpótlásához szükséges összesen 18 m³/s vizet 1 db vízkivételi művel tervezik biztosítani a Dunából. A vízkivételi mű Fajszt mellett, a Duna balpartján létesül. A partot 100 m hosszban foglalja el a 1507,95-1508,05 fkm között. A vízkivételi szivattyúaknákat a hullámtéren, közvetlenül a mederparton alakítják ki 21 db egyforma monolit vasbeton aknarésszel. A vízkivételhez 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék szivattyú beépítését tervezik.

A tervek szerint a Dunából kivett víz 6 db D1600, 19,1 km hosszú nyomócsövön keresztül a Hajósi puffertározóba jut. A tározó bevágással és körtöltéssel épül, területe 26,2 ha. A tározót bentonittal szigetelik a szivárgás csökkentése érdekében. A tározó létesítésének célja, hogy pufferkapacitást biztosítson az innen kiinduló Kunfehértói, illetve Kéleshalmi nyomóvezetékeknek. Ennek érdekében a tározó kapacitása 600 ezer m³, ami 9-10 órás tartózkodást tesz lehetővé.

A puffertározót és a Duna-völgyi-főcsatorna (DVCS) medrét egy 125 fm hosszú, burkolt, felszíni csatornával kötik össze, így annak vize egy zsilippel bevezethető lesz a tározóba és a nyomásközponttal a DVCS vize is felemelhető lesz a Homokhátságra. Amennyiben a hajósi nyomásközpont hamarabb elkészül, mint a dunai vízkivétel és a tározóig vezető nyomócső, az összekötő csatorna lehetővé teszi, hogy a DVCS vizét (kb. 3-5 m³/s) átemeljék a Kéleshalmi, vagy a Kunfehértói tározóba (vagy mind a kettőbe). Az új csatorna a DVCS 33+305 cskm szelvényéből indul, fenékszélessége 5,0 m, mélysége 2,80 m, a kétoldali rézsűhajlás 1:2, a teljes szelvényig vb. burkolattal készül. Az átvezető csatornában a tározó előtt lesz egy zsilipes műtárgy, amellyel szabályozni lehet a vízbevezetést a tározóba.

A Hajósi puffertározóból szintén nyomóvezetékek vezetnek tovább a vizet a tározók irányába. A Kéleshalmi nyomócsővel a Hajósi nyomásközpont 6 m³/s vízhozamot emel fel a Kéleshalmi puffertározóba. A két pont között a szintkülönbség 51 m, a távolság, a szükséges nyomócső hossza 11,01 km. Innen látnák el a Kígyósi vízrendszert (5. részterület). A szükséges vízhozamot a méretezés alapján 2 db D1600 ÜPE csővel lehet elvezetni, 11,01 km hosszú nyomvonalon. A nyomóvezetékét mező- és erdőgazdasági, illetve gyepterületen fektetik le, lehetőleg itt is meglévő üzemi földutak mellett.

A Kunfehértói nyomócsővel a Hajósi nyomásközpont 12 m³/s vízhozamot emel fel 4 db D1600 ÜPE csővel a Kunfehértói puffertározóba, ahonnan a Dongéri vízrendszer vízellátása biztosítható. A Kunfehértói nyomóvezeték nyomvonalára két változat készült, annak érdekében, hogy az a Hajós-Bajai történelmi borvidék mintegy 14 ha-nyi szőlőterületét elkerülje („A” változat). A „B” változat a Kéleshalmi nyomóvezeték mellett haladva, majd onnan K-ÉK-re fordulva elkerüli a szőlőültetvényeket és visszacsatlakozik az „A” nyomvonalba. A két nyomvonalváltozat közül a „B” hosszabb, mintegy 1,8 km-rel és erdőérintettsége kiterjedtebb.

A Hajósi nyomásközpontot közvetlenül a puffertározó partján alakítják ki 21 db egyforma vasbeton szívóaknával. A szivattyúaknák 21 db egyforma vb. aknarésszel lesznek kialakítva. A vízkivételhez itt is 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék szivattyú beépítése szükséges.

A szivattyútelepek üzemeltetését megújuló energia alapú bázisra tervezik.

Társadalmi-gazdasági hatások

A tervezett fejlesztés hatására az építési időszakban egyértelműen jelentősebb foglalkoztatási igény várható. Az üzemeltetési időszakban azonban már csak minimális mértékű többletlétszám-igény jelentkezhet majd a műveket üzemeltető szervezeteknél (Vízügyi Igazgatóság, Nemzeti Park Igazgatóság).

A fejlesztés megvalósulásával, a térség vízgazdálkodásnak javulásával kedvező társadalmi gazdasági hatások várhatók, melyek – végcélként – pozitívan hathatnak a terület népesség megtartó képességére is.

Természeti hasznok	Társadalmi hasznok csomópontjai
Aszályérzékenység csökkenése	Belvízkezelés körülményei javulása, a károk csökkenése
Mikroklíma javulása	Kedvező egészségügyi következmények
A terület ökológiai vízigényének biztosíthatósága	A vízvagyon jobb megőrzési lehetősége
Talajvízszint emelkedése	Agrárium kedvezőbb feltételei, javuló termésbiztonság, új lehetőségek
Biodiverzitás megőrzése	Természeti értékek megmaradása, veszélyeztetettség csökkenése
Tájképi értékek helyreállítása, javulása	Turizmusfejlesztési lehetőségek a víz és a természeti értékek jelenléte miatt
Általános környezetállapot javulása	Javuló foglalkoztatottság, életkörülmények, területi eltartó képesség

Egészségügyi hatások

A fejlesztés a vízháztartás javításával létrejövő kedvezőbb mikroklímán keresztül pozitívan hathat az emberi egészségre. A nagyon meleg, aszályos időszakban a terület homokos talaja miatt is nagyban megnő a portterhelés, illetve a homok átfúvások lehetősége. Ez az egyre nagyobb számban megjelenő légúti betegségben szenvedő, valamint pollen allergiás betegek számára komoly terhelést jelenthet. A mikroklíma javulása ezt a hatást enyhítheti lokálisan.

Felhagyás

A megépülő vízkivételi mű, puffertározó és nyomóvezetékek elbontása nem valószínűsíthető. Az új vízgazdálkodási rendszer esetleges felhagyása esetén a Dunából elmaradna a vízkivétel, a puffertározó vízfelülete megszűnne, más hatás jelen részterületen nem lenne, csak a vízpótlással érintett 5. és 6. részterületen megszűnne a lehetőség a meglévő és az új puffer- és ökológiai tározók feltöltésére, medertározásra. Azaz a fejlesztés cél szerinti hatását, a Homokhátság vízgazdálkodásának javítását szüntetnék meg.

Országhatáron átterjedő környezeti hatások

A tervezett fejlesztés az ország középső részén, a határtól 30-35 km távolságra található. A becsült hatásterületek legfeljebb néhány száz méteres környezetre terjednek ki a beavatkozási/üzemelési területektől, ebből az országhatáron átterjedő jelentős, kedvezőtlen hatás nem várható.

VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK

Levegőtisztaság-védelem

Építés

A kivitelezés hatását levegőtisztaság-védelmi szempontból az alábbi munkafázisok esetében vizsgálták: vízkivételi mű építése (műtárgyépítés) és a kapcsolódó raktárak, szociális létesítmény

építése, nyomóvezetékek építése, új csatornaszakasz építése, a tározótér és töltés kialakítása, terület-előkészítési és tereprendezés (humuszmentés és elterítés, utólagos rendezés, földút helyreállítása).

Az építési tevékenység során alkalmazott munkagépek levegőterhelése

A dokumentációban leírtak szerint a tervezés jelenlegi fázisában nem ismert a projekt során használni kívánt munkagépek típusa és száma. Az egyes munkafázisok során, a munkaterületen egyidőben működő munkagépek száma becslés szerint az alábbiak szerint alakul:

Munkafázis	Munkagépek száma (db)
Fásszárú növényirtás	4
Műtárgyépítés	5
Nyomóvezetékek építése (nyílt árkos)	4
Nyomóvezetékek építése (fúrással)	1
Burkolt csatorna építése	3
Tározótér kialakítása	2
Tározótöltés építése	4
Raktárak, szociális épület kivitelezése	2
Terület-előkészítés és tereprendezés (humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	3
Kitermelt talaj elterítése	5

Az egyes munkafázisok esetében a munkagépek várható légszennyező anyag kibocsátása az alábbiak szerint alakul:

Munkafázis	Kibocsátott légszennyező anyag (mg/s)				
	Szén-monoxid	Szénhidrogének	Kén-dioxid	Nitrogén-oxid	Részecske (PM ₁₀)
Fásszárú növényirtás	246,23	7,82	0,08	17,59	14,23
Műtárgyépítés	1.014,30	32,20	0,32	72,45	58,64
Nyomóvezetékek építése (nyílt árkos)	806,40	25,60	0,26	57,60	46,62
Nyomóvezetékek építése (fúrással)	220,50	7,00	0,07	15,75	12,75
Burkolt csatorna építése	573,30	18,20	0,18	40,95	33,14
Tározótér kialakítása	455,70	14,47	0,14	32,55	26,34
Tározótöltés építése	896,70	28,47	0,28	64,05	51,84
Raktárak, szociális épület kivitelezése	426,30	13,53	0,14	30,45	24,64
Terület-előkészítés és tereprendezés	720,30	22,87	0,23	51,45	41,64

(humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)					
Kitermelt talaj elterítése	867,30	27,53	0,28	61,95	50,14

Az építési tevékenység során fellépő porterhelés

A környezet porterhelésének átmeneti növekedése a földmozgatással járó munkák - nyomócső építése, töltésépítés, terület-előkészítés, tereprendezés, a kitermelt földanyag elterítése - során jelentkezik. A nagy mennyiségű földmunkát igénylő építési munkák helyszínén naponta maximum 800 m³ (azaz óránként 100 m³) földanyag megmozgatásával számoltak, a föld térfogattömege (1,45 t/m³) figyelembevételével. A fajlagos összes szálló por (TSPM) kibocsátást földmunka esetében a szakirodalomban fellelhető 20 g/t mennyiségnek és az összes szálló por 70 %-át 10 µm átmérőjűnél kisebbnek feltételezve a PM₁₀ emisszió 563,9 mg/s-nak adódik.

A fentiek alapján a hatásterület kiterjedése védelmi intézkedésekkel, közepes-magas növényzettel borított felszín esetében 144 méternek adódik.

A szálló por koncentráció vonatkozó határérték (napi határérték: 50 µg/m³) alá csökkenésének távolsága napi 8 órás munkavégzés és a védelmi intézkedések, valamint közepes-magas növényzettel borított felszín esetén 32 m, azaz várhatóan a munkaterület határán belül teljesül a szálló porra vonatkozó határérték a kiporzás esetén.

A munkagépek működése és a földmunkák következtében jelentkező kiporzás együttes hatására kialakuló koncentráció az alábbi táblázatban feltüntetett távolságokban csökken 50 µg/m³ alá. (A táblázat azon munkafázisokat tartalmazza, melyek esetében az egyidejű kiporzás releváns.)

Munkafázis	A munkagépek működésének és a kiporzásnak az együttes, PM ₁₀ -re vonatkozó hatásterülete, védelmi intézkedések alkalmazásával (m)
Műtárgyépítés	178
Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)	172
Burkolt csatorna építése	164
Tározótér kialakítása	160
Tározótöltés építése	175
Terület-előkészítés és tereprendezés (humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	169
Kitermelt talaj elterítése	174

A munkagépek működése és a földmunkák következtében jelentkező kiporzás együttes hatására kialakuló, PM₁₀-re vonatkozó 24 órás határérték az alábbi távolságokban teljesül:

Munkafázis	A munkagépek működésének és a kiporzásnak az együttes hatására kialakuló, PM ₁₀ -re vonatkozó levegőterheltségi szint határérték alá csökkenése, védelmi intézkedések alkalmazásával (m)
------------	---

Műtárgyépítés	41
Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)	39
Burkolt csatorna építése	37
Tározótér kialakítása	36
Tározótöltés építése	40
Terület-előkészítés és tereprendezés (humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	38
Kitermelt talaj elterítése	39

A dokumentációban foglaltak szerint a határértéket potenciálisan meghaladó távolságokon belül épületek, védendő objektumok a projekt nagy területi kiterjedés ellenére is csak néhány esetben vannak. Kiporzerületi kiterszámított PM₁₀ koncentráció a számítások szerint a határértéket egyik épület esetében sem haladja meg.

A kiporzás elleni védelem érdekében a szállításra használt útvonalakat és a munkaterületet nedvesítik, továbbá a deponált földanyagot szintén locsolják vagy lefedik.

Az építési tevékenység során alkalmazott munkagépek üvegházhatású gáz kibocsátása

Az egyes munkafázisok szén-dioxid kibocsátása az alábbiak szerint alakul:

Munkafázis	Kibocsátott szén-dioxid (g/s)
Fásszárú növényirtás	12,56
Műtárgyépítés	51,75
Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)	41,14
Nyomóvezeték építése (fúrással)	11,25
Burkolt csatorna építése	29,25
Tározótér kialakítása	23,25
Tározótöltés építése	45,75
Raktárak, szociális épület kivitelezése	21,75
Terület-előkészítés és tereprendezés (humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	36,75
Kitermelt talaj elterítése	44,25

A dokumentációban leírtak szerint, tekintettel arra, hogy az egyes helyszíneken alkalmazandó munkagépek típusa és száma jelenleg nem ismert, a projekt megvalósításával járó összes szén-dioxid kibocsátás számszerűsítése nem lehetséges.

Üvegházhatású gáz elnyelő, megkötő és tároló képesség változása a projekt hatására

Az üvegházhatású gáz elnyelő, megkötő és tároló képesség változása jelen projekt esetében a szükséges fásszárú növényzet irtásához kapcsolódik. A projekt megvalósítása során várható, üzemtervezett erdőterület igénybevétele az alábbiak szerint alakul:

- hajósi tározó csatorna létesítése: 0,04 ha;
- vízkivételi mű építése: 0,37 ha;
- nyomóvezeték kialakítása:
 - 70,65 ha (Kunfehértói nyomócső „A” változata esetén);
 - 91,56 ha (Kunfehértói nyomócső „B” változata esetén);
- egyéb fásszárú növényzetirtás:
 - hajósi tározó, napelempark, nyomásközpont: 3,37 ha;
 - nyomóvezetékek kivitelezéssel érintett sávja:
 - 6,66 ha (Kunfehértói nyomócső „A” változata esetén);
 - 7,33 ha (Kunfehértói nyomócső „B” változata esetén).

A fentiek alapján az „A” nyomvonal változat esetében 81 ha, a „B” nyomvonal változat esetében 103 ha nagyságú növényzetirtás várható. A fenti becslések alapján a projekt tárolás tekintetében az „A” változat esetében ~6,2 kt C, míg bruttó elnyelés tekintetében ~0,22 kt C veszteséget jelent. A „B” változat esetében a tárolás vonatkozásában ~7,9 kt C, míg bruttó elnyelés tekintetében ~0,28 kt C veszteséget eredményez.

A vizsgált terület szén-dioxid megkötő képességében ideiglenesen jelentősebb csökkenés várható, ami az eltávolított famennyiség pótlásával (akár helyben, akár más területen) mérsékelhető.

Szállítás

Szállítás tekintetében megkülönböztethető a szükséges anyagok helyszínre szállítása, valamint a munkákat végző humán erőforrás helyszínre települése. A dokumentációban leírtak szerint a tervezett fejlesztés megfelelő ütemezés esetén nem igényel nagymértékű, közutakat érintő szállítást. A hatások vizsgálata során óránként 4 db tehergépkocsi, valamint reggel és a munkaidő végeztével (a munkavállalókat szállító) 10 db személygépkocsi/kistehergépkocsi egyidejű forgalmával számoltak. A dokumentációban foglaltak szerint a szállításból eredő kibocsátások nem jelentősek, ebből adódóan határértéket megközelítő koncentrációk kialakulása még a legnagyobb forgalmú utak esetében sem várható. A közlekedés szempontjából meghatározó nitrogén-oxid koncentráció várható értéke a legnagyobb forgalmú utak esetén 7,5 m távolságban sem éri el a határérték 40 %-át. A legnagyobb koncentrációváltozások a legkisebb forgalmú utak esetében várhatók, pl. az 5311, 5312 vagy az 51355 számú út egyes szakaszain, ahol a forgalom alapállapotban néhány száz jármű/nap. Itt a forgalomnövekedés fajlagosan nagyobb terhelést eredményez, azonban határértéket megközelítő értékek kialakulása nem valószínűsíthető.

Üzemelés

Az új, illetve felújított létesítmények (műtárgyak, csatornák, nyomóvezeték stb.) üzemeltetése kismértékű levegőterheléssel jár, mely az esetenként szükséges fenntartási, karbantartási munkákhoz köthető. A tervezett szivattyúk (18 db üzemelő és + 3 db melegtartálék) és a telephelyek összes energiaigénye a fajszi vízkivételi nyomásközpontnál 8,4 MW, a hajósi puffertározó nyomásközpontnál 20 MW. Az energia ellátását alternatív, megújuló energia (pl. nap-, szélenergia) felhasználásával tervezik megvalósítani. Az energiaigény naperőművel való kielégítéshez megközelítőleg 8-24 ha nagyságú területre van szükség, mely a földfeltöltésre kijelölt területen megvalósítható. A vízkivételi mű és a nyomásközpont megújuló energiával történő ellátása szintén nem jár légszennyező anyag kibocsátással. Légszennyező anyag kibocsátással jár a karbantartási munkák során a műtárgyak, csatornaszakaszok gépjárművekkel való megközelítése, valamint egyes munkafolyamatok (pl. kaszálás) elvégzése, azonban ezen munkák időben korlátozott, minimális többletkibocsátást eredményezhetnek a területen.

Hatásterület

Az építés levegőtisztaság-védelmi hatásterületét az építési területre, mint felületi diffúz forrásra vonatkozóan, napi 8 óra munkavégzést feltételezve, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. §, 12c) bekezdés a), b) és c) pontja szerint határozták meg. A hatásterületet az érintett objektum középpontjától, nyomvonalas létesítmények esetén azok középvonalától határolták le.

A munkagépek működésének hatásterülete szennyezőanyagoként az egyes munkafázisok során:

Munkafázis	Hatásterület (m)				
	Szén-monoxid	Szénhidrogének	Kén-dioxid	Nitrogén-oxid	Részecske (PM ₁₀)
	a), c)	a)	c)	a)	a)
Fásszárú növényirtás	11	13	9	38	49
Műtárgyépítés	28	32	9	80	103
Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)	24	28	9	71	92
Nyomóvezeték építése (fúrással)	9	12	9	36	46
Burkolt csatorna építése	20	23	9	60	77
Tározótér kialakítása	17	20	9	53	68
Tározótöltés építése	26	30	9	75	97
Raktárak, szociális épület kivitelezése	16	19	9	51	66
Terület-előkészítés és tereprendezés (humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	23	26	9	67	86
Kitermelt talaj elterítése	26	29	9	74	95

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a mértékadó légszennyezőanyag a PM₁₀ és az NO₂. A dokumentációban foglaltak szerint a vonatkozó határérték várhatóan már a munkaterület határán belül teljesül, vagy a maximális kialakuló koncentráció nem éri el a határértéket (n.a.).

A vonatkozó határértékek teljesülésének határa szennyezőanyagoként az egyes munkafázisok során:

Munkafázis	A határérték teljesülésének határa (m)				
	Szén-monoxid	Szénhidrogének	Kén-dioxid	Nitrogén-oxid	Részecske (PM ₁₀)
Fásszárú növényirtás	n.a.	n.a.	n.a.	8	n.a.
Műtárgyépítés	n.a.	n.a.	n.a.	24	22
Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)	n.a.	n.a.	n.a.	21	19

Nyomóvezeték építése (fúrással)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Burkolt csatorna építése	n.a.	n.a.	n.a.	17	15
Tározótér kialakítása	n.a.	n.a.	n.a.	14	13
Tározótöltés építése	n.a.	n.a.	n.a.	20	22
Raktárak, szociális épület kivitelezése	n.a.	n.a.	n.a.	12	14
Terület-előkészítés és tereprendezés (humuszmentés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	n.a.	n.a.	n.a.	20	18
Kitermelt talaj elterítése	n.a.	n.a.	n.a.	22	20

n.a.: A maximális kialakuló koncentráció nem éri el a határértéket.

A dokumentációban leírtak szerint, az egyes munkafázisok 8-24 méteres körzetén belül magas szálló por és nitrogén-dioxid koncentrációk kialakulása valószínűsíthető, melyek a munkaterületre korlátozódnak, azonban a koncentrációk a távolság növekedésével rövid időn belül csökkennek.

A dokumentációban foglaltak szerint a tényleges háttérkoncentrációk alapján jóval kisebb szennyezőanyag koncentrációk (és hatásterületek) kialakulása várható. A kialakuló koncentrációkat csökkenti továbbá, hogy a számítások során a legkedvezőtlenebb meteorológia körülményekkel számoltak, valamint nem vették figyelembe a védelmi intézkedéseket sem.

Az alábbi táblázat az egyes munkafázisokhoz legközelebb elhelyezkedő ingatlanoknál/területeknél a munkagépek működése során, illetve a kiporzással járó tevékenységek esetén a kiporzásból és a munkagépek együttes működéséből származó, várható kibocsátások hatására kialakuló pillanatnyi szálló por és nitrogén-dioxid koncentrációkat tartalmazza (a háttérterhelés figyelembevételével). Azon munkafázisnál, mely esetében kiporzás nem jelentkezik, az „nr.”, azaz nem releváns megjegyzés szerepel. Amennyiben egy adott távolságban lévő ingatlan/terület valamelyik munkafázis esetén már hatásterületen kívül van, azt „hatásterületen kívül” megjegyzés jelöli.

A táblázat NO₂ esetében a pillanatnyi koncentrációt jelöli, tekintettel arra, hogy ezen légszennyező anyagra vonatkozóan a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 3. mellékletének 2. táblázata órás határértéket állapít meg. PM₁₀ vonatkozásában a 24 órás koncentrációk szerepelnek a táblázatban, napi 8 órás munkavégzés figyelembevételével.

Helyszín	Tevékenység	Legkisebb távolság (m)	Munkagépek NO ₂ koncentrációja (µg/m ³)	Munkagépek PM ₁₀ koncentrációja (µg/m ³)	PM ₁₀ koncentráció a kiporzással együtt (µg/m ³)
<i>Fajsi vízkivétel és szivattyútelep</i>					
Fajsz, Pata Kft. majorsága -	Növényzetirtás	190	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Műtárgyépítés	240	<i>hatásterületen kívül</i>		

Helyszín	Tevékenység	Legkisebb távolság (m)	Munkagépek NO ₂ koncentrációja (µg/m ³)	Munkagépek PM ₁₀ koncentrációja (µg/m ³)	PM ₁₀ koncentráció a kiporzással együtt (µg/m ³)
03/10 hrsz.	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)	212	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Gépészeti és raktárépületek építése	112	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Területelőkészítés	85	14,1	22,8	27,5
Nyomóvezeték építése Fajszt-Hajós					
Fajszt külterület - 04/32 hrsz.	Növényzetirtás	475	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)	252	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Gépészeti és raktárépületek építése	347	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Terület-előkészítés	310	<i>hatásterületen kívül</i>		
Hajós Marco- Trading Kft., LMZ Kft.	Növényzetirtás	455	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Hajós Wesselényi utca vége	Növényzetirtás	420	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Hajós Munkácsy Mihály utca legközelebbi épületei	Növényzetirtás	300	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Hajósi átadópon					
Császártöltés külterület - 020/7 hrsz. (a többi beavatkozás 1 km-nél is messzebbre esik)	Növényzetirtás	460	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Töltésépítés	720	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Homokos talajréteg eltávolítása, elterítése	385	<i>hatásterületen kívül</i>		
Császártöltés Horgásztavak	Növényzetirtás	75	10,5	21,8	<i>nr.</i>
	Műtárgyépítés	385	<i>hatásterületen kívül</i>		

Helyszín	Tevékenység	Legkisebb távolság (m)	Munkagépek NO ₂ koncentrációja (µg/m ³)	Munkagépek PM ₁₀ koncentrációja (µg/m ³)	PM ₁₀ koncentráció a kiporzással együtt (µg/m ³)
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)	75	16,8	23,6	29,5
	Tározótér kialakítása	320	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Töltésépítés	162	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Gépészeti és raktárépületek építése	300	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Burkolt csatorna építése	245	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Homokos talajréteg eltávolítása, elterítése	410	<i>hatásterületen kívül</i>		
Császártöltés Kossuth Lajos utca végén gazdasági terület - 0232/9 hrsz.	Növényzetirtás	190	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Császártöltés Vas tanya - 0405/9 hrsz.	Növényzetirtás	212	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Császártöltés külterület - 0462 hrsz.	Növényzetirtás	110	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Kiskunhalas Bogárzó Pici Paci Porta	Növényzetirtás	210	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
<i>Kéleshalmi nyomócső kialakítása</i>					
Hajós, Csetáj Vendégház	Növényzetirtás	200	<i>hatásterületen kívül</i>		
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				
Kéleshalom külterület - 0282/8 hrsz.	Növényzetirtás	58	12,3	22,3	<i>nr.</i>
	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)	45	31,8	27,6	43,4
Kéleshalom	Növényzetirtás	210	<i>hatásterületen kívül</i>		

Helyszín	Tevékenység	Legkisebb távolság (m)	Munkagépek NO ₂ koncentrációja (µg/m ³)	Munkagépek PM ₁₀ koncentrációja (µg/m ³)	PM ₁₀ koncentráció a kiporzással együtt (µg/m ³)
külterület, I. körzet tanyák - 0260/2 hrsz.	Nyomóvezeték építés (nyílt árkos)				

A dokumentációban foglaltak alapján határértéket meghaladó koncentrációk kialakulása védendő épületeknél nem várható.

Felhagyás és havária

A megépülő művek lebontása nem valószínűsíthető. A felhagyás hatása levegőminőség szempontjából a kivitelezés hatásaival közel azonos mértékben megegyezne. Havária során levegőterheléssel a tervezett tevékenység esetében a dokumentációban leírtak szerint nem kell számolni.

Éghajlatelemzés

A dokumentáció vizsgálja a projekt és az éghajlatváltozás kapcsolatát. A projektek éghajlati hatásokkal szembeni érzékenységét két tényező szerint vizsgálták. Az egyik tényező a projekthelyszínen található eszközök és folyamatok, mint fizikai infrastruktúra (szivattyútelep, nyomásközpont, szigetelt puffertározó-medence, nyomóvezeték-rendszer, összekötő csatornaszakaszok, zsilipes műtárgyak, valamint a kapcsolódó egyéb berendezések: energiaellátást biztosító naperómű, szivattyúk és további áramfejlesztő berendezések, stb.), melyek élettartamát, működését, tartósságát és szerkezeti állékonyságát az éghajlatváltozás különböző mértékben befolyásolhatja. A másik tényező a fejlesztési terület vízigénye (a vízpótlás iránti igénye), vízellátottságának és összességében a terület vízgazdálkodási rendszer (felszíni és felszín alatti vizek komplex rendszere) állapota, változása, javulása. A beruházás műszaki tervei szerint a vízhiány mérséklésére a külső vizekből történő pótlás bázisa a Duna és a Duna-völgyi-főcsatorna, amelyen keresztül egymással természetes összeköttetésben álló felszíni víztestek hálózata fogja biztosítani a terület vízpótlását.

A dokumentációban foglaltak szerint a projekt éghajlatváltozásokkal szembeni érzékenysége az alábbi időjárási hatások szempontjából magas.

A fizikai infrastruktúra és a vízgazdálkodási rendszer tekintetében:

- hőségnapok (napi maximum ≥ 30 °C) számának növekedése.

A vízgazdálkodási rendszer tekintetében:

- éves csapadékmennyiség csökkenése;
- csapadékos napok számának csökkenése (napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, %);
- aszály gyakoribb előfordulása;
- vízkészletek csökkenése (vízfolyások nyári kisvízi készletének csökkenése, tavak alacsony vízállású időszakainak gyakoribbá válása, felszín alatti vízkészletek csökkenése).

A beruházás által érintett terület a felszíni hőmérséklet növekedésével összefüggően közepesen, a hőmérséklet szélsőséges változásaival (hőségnapok) szemben erősen kitett. A vizsgált tervezési terület környezete a csapadék mennyiségének változásával szemben alacsonyan, az intenzitás növekedésével szemben közepesen kitett. A dokumentáció szerint az aszály előfordulásának valószínűsége, intenzitása és súlyossága Magyarország teljes területén növekedni fog. Az egyes talajtípusok eltérő aszályérzékenysége, helyi klimatikus hatások, illetve az adott térség aszályhoz való alkalmazkodási potenciáljának változatossága együttesen szigetszerű eltéréseket ugyan eredményeznek, de a vízhiány egyre nagyobb kockázati veszélyt jelent.

A projekt a fizikai infrastruktúra és a vízgazdálkodási rendszer tekintetében egyaránt az alábbi klimatikus hatásokkal szemben mutat magas mértékű sérülékenységet:

- hőségnapok napok számának növekedése;
- csapadékos napok számának csökkenése;
- aszály gyakoribb előfordulása;
- vízkészletek csökkenése.

A klímaváltozás hatására megváltozó csapadék- és hőmérséklet-viszonyok jelentős mértékben érintik a felszín alatti vízkészleteket is, elsősorban az utánpótlásukat jelentő beszivárgások megváltozása következtében. A talajvízszint süllyedése, a talaj romló nedvesség-ellátottsága növeli az aszályhajlamot, nő az aszályos évek gyakorisága, az aszály a mainál nagyobb térségre terjedhet ki. A talajvízszint süllyedése csökkenti a talajvíztől függő felszíni vizek vízutánpótlását. A növekvő területi párolgás következményeként megváltozik a vízgyűjtő vízháztartási képe, ami a párolgásnövekedés következményeként jelentős lefolyáscsökkenést eredményez. A vízcseres aktivitás jelentősen romlik, gyakrabban és tartósabban fordulnak elő lefolyástalan időszakok. Az intenzív csapadéktevékenységek következtében hirtelen megnövekvő vízállásra, nagyobb vízhozamokra kell számítani, azonban egyéb esetekben extrém kis vizek lesznek a jellemzőek. A kisvízfolyások vízhozama szélsőségesé válik, a csapadékhiányos nyári időszakban tartósan kiszáradhatnak, ugyanakkor az egyre gyakoribbá váló extrém csapadékesemények a villámárvizek gyakoriságát is növelhetik. Amennyiben a vízgyűjtőt meteorológiai aszály sújtja, akkor a tározók, tavak és folyók vízszintje, illetve vízhozama is lecsökken (hidrológiai aszály).

Villámárvizek, intenzív, viharos, heves széllekedésekkel járó esőzések, a talaj felázása következtében instabilabbá tehetik a tartószerkezeteket, földműveket, ezáltal élettartamukat rövidíthetik. A gyakoribbá váló forró és hőségriadós napok fokozzák a villamos energiatermelő berendezések (pl. szivattyú aggregátor) igénybevételét, és rövidíthetik azok élettartamát. Közvetlenül napfénynek kitett, felszíni elemek az erősödő UV sugárzás hatására gyorsuló korrodálódást, az erős napsugárzás és nagy hóhullámok hatására gyorsuló elöregedést mutathatnak. A heves esőzések következtében kialakuló talajmozgás hatására a csatornamedrekbe kerülő hordalékmennyiség időszakosan felhalmozódhat, ezáltal a csatornaszakaszok karbantartási igénye megnövekedhet.

A tárgyi beruházás önmagában az éghajlatváltozás hatásait csökkentő, adaptációs projekt, amely megvalósulásával növeli az érintett területek alkalmazkodási képességét, csökkenti az éghajlatváltozás intenzitását, káros hatásait. Mindemellett a projekt infrastruktúrája és a projekt során kiépített rendszerek kitettek az éghajlatváltozás hatásainak, így az alábbi adaptációs intézkedések szükségesek:

- Vízvisszatartással, vízmegtartással összefüggő eljárások, és további fejlesztések az érintett területen:
A környezet vízmegtartó képességének kihasználása, fejlesztése megoldást jelent a helyi mikroklíma megváltoztatására és a szélsőségek kivédésére, illetve hozzájárul a helyi közösségek és a gazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének javításához.
- Folyamatosan fejleszthető technológiák tervezése és alkalmazása:
Aszálykezelés szempontjából az egyik leghatékonyabb eszköz a vízbőség időszakában történő tározás, amely a vízhiányos időszakokban is biztosítja a vízigény rendelkezésre állását.
A csapadékintenzitás növekedés és a szélsőséges, extrém csapadék események várható növekedése a csatornaszakaszok esetében mederburkolást (beton lapburkolat) tehet szükségessé.
A műszaki infrastruktúra fenntartására vonatkozó intézkedések közül legfontosabb a hőségre és a közvetlen napfényre érzékeny berendezések, eszközök (pl. áramtermelő berendezések, szivattyú aggregátor) fedett, zárt helyen történő elhelyezése, illetve hűtése.

Zaj- és rezgésvédelem

A fejlesztések során új vízi létesítmények, nyomóvezetékek, műtárgyak létesítése, csatornaépítés, tározó kialakítása, illetve a munkálatok alatt kitermelt anyagok elhelyezése tervezett.

A teljes beruházás fontosabb részzszakaszai az alábbiak:

- A tervezett vízkivétel környezetében (Fajszi) a Duna mentén vízgazdálkodási övezetben keskeny ligeterdő, keletebbre mezőgazdasági területi besorolású ingatlanokon szántóterületek helyezkednek el. A nyomóközpont közvetlen szomszédságában lovastanya, mezőgazdasági, illetve ipari-gazdasági területek találhatóak. A vízkivételtől kb. 250-300 m-re helyezkedik el egy vízitúra kikötésre alkalmas partszakasz, étteremmel, sátorhellyel és az ún. Fajszi szabadidő parkkal (vízgazdálkodási övezeti besorolású területen). A vízkivételi helyszínhez legközelebbi lakóterület kb. 500 m-re található (Fajszi, Mártírok útja).
- A dunai vízkivételtől a Hajósi puffertározóig tartó nyomóvezeték: főként szántóterületeken halad. A nyomóvezeték szakasz számos csatornát keresztez. Hajós belterületétől (Munkácsy M. utca menti lakóterületek) mintegy 190 m távolságban halad el.
- A Hajósi puffertározó területén jelenleg szántóföldi növénytermesztés folyik. A beruházási helyszínhez legközelebbi zajtól védendő létesítmény megközelítőleg 500 méter távolságban van, a tervezett nyomóközpont (szivattyútelep) távolsága a védendőktől ennél nagyobb.
- A Hajósi tározótól K-re a Kunfehértói és Kéleshalmi nyomóvezetékek tervezett nyomvonalai (A és B változat) húzódnak:
A Kunfehértói nyomóvezeték szakasz 'A' változatának környezetében főként szántók, gyümölcsösök, szőlők és erdőültetvények találhatóak.
A Kunfehértói nyomóvezeték szakasz 'B' változata nagyrészt megegyezik az 'A' változattal, kivéve egy kb. 4-6 km-es szakaszt, amely nagyobb arányban érint erdőterületeket. Az A és B nyomvonalak mentén zajtól védendő épületek a helyenként előforduló tanyák.
- A Kéleshalmi nyomóvezeték szakasz környezetében főként erdőültetvények, szántók és gyepterületek jellemzők. A nyomóvezeték szakasz közelében helyenként zajtól védendő épületek, tanyák találhatóak.

Jelenlegi állapot

A tervezett fejlesztések közvetlen környezetében lévő területeken főként mezőgazdasági művelés a jellemző tevékenység. E tevékenység végzéséhez kapcsolódó, időszakosan üzemelő zajforrások a mezőgazdasági munkagépek, amelyek megítélhető rendszeres zajterhelést nem okoznak. Ezen kívül az egyes érintett településeken végzett gazdasági, illetve szolgáltató tevékenységek, valamint a kapcsolódó közlekedés miatt keletkező zajjal lehet számolni.

A tervezési területet érintő közutak forgalmát a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2021. évi felmérési adatai alapján vizsgálták. Az adatok felhasználásával elvégzett számítások alapján a tervezett beavatkozásokhoz közeli, meglévő utak (M9 autópálya, 51. és 54. sz. főutak, 5311 és 5312 sz. összekötő utak, 51355 sz. mellékút) mentén a legközelebbi zajtól védendő ingatlanok esetében a gépjárműforgalom által keltett zaj az aktuális állapot szerint több esetben meghaladja a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet szerinti határértékeket.

Ugyanakkor figyelembe vették, hogy a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben megállapított, a védendő területekre vonatkozó közlekedési zajterhelési határértékek az újonnan létesítendő utak forgalmából származó zajra érvényesek, a meglévő utakéra nem.

Kivitelezés

A létesítéshez kapcsolódóan számottevő környezeti zajterhelést az építési tevékenység, valamint az ehhez kapcsolódó szállítási tevékenység okoz. A határértékeket megközelítő, illetve meghaladó

zajterhelés elsősorban a beruházás települési lakóterületeket érintő, vagy azokhoz közeli szakaszain várható.

A jelenlegi tervfázisban a kivitelezési munkálatok menete, az alkalmazott munkagépek típusa, darabszáma pontosan nem ismert.

A kivitelezés során a munkálatokra vonatkozó pontos adatok hiányában, becsléssel - a biztonság érdekében az 1 hónapnál hosszabb, de 1 évnél rövidebb időtartamra - vizsgálták a kivitelezési munkálatoktól származó zajterhelést és a vonatkozó határértékek teljesülését az alábbi munkafázisok (és a kivitelezéshez várhatóan igénybe venni kívánt munkagépek) figyelembe vétele mellett:

Munkafázisok és zajforrásaik	Gépegység (db)	Hangteljesítmény szint L_{WA} [dB(A)]	Eredő hangteljesítmény szint ΣL_{WA} [dB(A)]
1. Fásszárú növényirtás			
motoros fűrész	2	110	
erdészeti szárzúzógép	1	112	
lánctalpas földmunkagép tuskófogó fejjel	1	106	
Fásszárú növényirtás összesen:			116
2. Műtárgyépítés			
forgórakodó	1	106	
betonkeverő	1	106	
szádfalazó gép*	1	104	
autódaru	1	95	
vibrációs tömörítő henger	1	109	
Műtárgyépítés összesen:			112,7
3. Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)			
hosszú gémkinyúlású kotrógép	2	103	
autódaru	1	95	
tömörítő	1	105	
csőfektető célgép	1	108	
Nyomóvezeték építése (nyílt árkos) összesen:			112,6
4. Nyomóvezeték építése (fúrással)			
lánctalpas csőfektető célgép (fúróberendezés)	1	108	
Nyomóvezeték építése (fúrással) összesen:			108
5. Burkolt csatorna építése			
forgó felsővázas kotrógép	1	103	
tömörítőgép	1	105	
autódaru	1	95	
Burkolt csatorna építése összesen:			107,5
6. Tározótér kialakítása			
forgó felsővázas kotrógép	1	103	
szkréper	1	105	
Tározótér kialakítása összesen:			107,4
7. Tározótöltés építése			
forgórakodó	1	106	
gréder (vagy szkréper)	1	95	
dózer	1	108	

Munkafázisok és zajforrásaik	Gépegység (db)	Hangteljesítmény szint L_{WA} [dB(A)]	Eredő hangteljesítmény szint ΣL_{WA} [dB(A)]
tömörítógép (gumikerekes, vagy juhlabhengeres)	1	106	
Tározótöltés építése összesen:			113
8. Gépészeti-, raktár-, szociális épületek építése			
autódaru	1	95	
betonmixer	1	106	
Gépészeti-, raktár-, szociális épületek építése összesen:			106,3
9. Terület előkészítés, tereprendezés (utólagos rendezés, földút helyreállítás is)			
forgórakodó homlokrakodó kanállal	1	106	
szkréper (vagy gréder)	1	105	
dózer	1	110	
Területelőkészítés és tereprendezés összesen:			112,4
10. Kitermelt anyag elhelyezése, elterítése			
forgórakodó homlokrakodó kanállal	1	106	
szkréper (vagy gréder)	1	105	
dózer	1	110	
billenő felépítményes tehergépkocsi	1	104	
Homokos talajréteg eltávolítása, elterítése összesen:			113,5

* várhatóan nem minden műtárgynál szükséges

A tervezett építési tevékenységet kizárólag a zajszempontú nappali időszakban (06-22 óra között) kívánják végezni. Az építési/fejlesztési tevékenység földmunkái alapvetően a beruházás területfoglalásával egyébként is érintett területen belül fognak megvalósulni.

A hatásvizsgálati dokumentáció az építési területen egyszerre tartózkodó munkagépeket és járműveket úgy veszi figyelembe, hogy azok a zajszempontú nappali időszakban 8 órában (a valóságban ennél rövidebb lesz az üzemidő) a szabadban, változó jellegű zajkibocsátással üzemelnek.

A fenti kiindulási állapot és adatok figyelembe vétele mellett a hatásvizsgálati dokumentációban számítással meghatározták azt a távolságot, ahol a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben (2. melléklet, „1 hónap felett 1 évig” oszlopában a nappali időszakra vonatkozó határértékek) előírt zajszintek tarthatóak. A bemutatott eredmények szerint a határértékek teljesülésének várható távolsága az egyes munkafázisok alatt, a zajkibocsátás helyétől számítva az alábbiak szerint várható:

Munkafázisok	az L_{AM} megítélési szintekre vonatkozó határérték (L_{TH}) teljesülési távolsága a munkaterületektől számítva (m)					
	70 dB	65 dB	60 dB	55 dB	50 dB	45 dB
1. Fásszárú növényirtás	79,5	141,3	251,2	446,8	794,6	1.412,9

Munkafázisok	az L_{AM} megítélési szintekre vonatkozó határérték (L_{TH}) teljesülési távolsága a munkaterületektől számítva (m)					
	70 dB	65 dB	60 dB	55 dB	50 dB	45 dB
2. Műtárgyépítés	54,4	96,8	172,1	306	544,2	967,8
3. Nyomóvezeték építése (nyílt árkos)	53,8	95,7	170,2	302,7	538,3	957,2
4. Nyomóvezeték építés (fúrás)	31,6	56,3	100,1	178	316,6	563
5. Burkolt csatorna építése	29,9	53,1	94,5	168	298,8	531,3
6. Tározótér kialakítása	29,4	52,3	92,9	165,3	293,9	522,8
7. Tározótöltés építése	57,2	101,8	181	321,8	572,3	1.017,7
8. Gépészeti-, raktár-, szociális épületek építése	26,1	46,5	82,6	146,9	261,3	464,6
9. Terület előkészítés, tereprendezés (utólagos rendezés, földút helyreállítás is)	52,6	93,5	166,3	295,7	525,8	935
10. Kitermelt anyag elhelyezése, elterítése	59,7	106,1	188,7	335,7	596,9	1.061,4

A fentiek alapján a kivitelezés alatt a legnagyobb zajhatásra várhatóan a nyomóvezeték kialakításánál történő növényzetirtás, a homokos talajréteg eltávolítása és elterítése, valamint tározótöltés építése alatt kell számítani.

A kivitelezési munkálatok hatásterületét a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet] 6. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határozták meg. A dokumentáció szerint a munkálatok zajvédelmi szempontú hatásterületét a legközelebbi lakóterületek esetében az 50 dB-es, a gazdasági területek esetében az 55 dB-es hangnyomásszinthez tartozó pontokat összekötő távolságok adják.

A hatásvizsgálati dokumentációban bemutatott, a földhivatali nyilvántartás szerint potenciálisan határérték meghaladással érintett ingatlanok listája a kivitelezés fázisában:

Település	Hrsz.	Besorolás	Megjegyzés	Földhivatali nyilvántartástól eltérés
Fajsz	03/10	Lakóépület	mindkét változatban érintett	létező épület
Császártöltés	0462	Gazdasági épület	csak az A változatban érintett	létező épület
Kéleshalom	0158/2	Lakóépület	mindkét változatban érintett	romos épület
Kéleshalom	0139/4	Lakóépület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0284/2	Lakóépület	mindkét változatban érintett	az épületet elbontották
Kéleshalom	0140/20	Lakóépület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0282/8	Lakóépület	mindkét változatban érintett	létező épület
Kéleshalom	0139/6	Lakóépület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0139/7	Gazdasági épület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0134/2	Gazdasági épület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0134/2	Lakóépület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0134/2	Gazdasági épület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom
Kéleshalom	0133/2	Lakóépület	mindkét változatban érintett	épület nem található, esetleg rom

A tervdokumentáció szerint földhivatali nyilvántartásban szereplő védendő épületek jelentős része a valóságban már nem található meg, illetve erősen leromlott állapotú.

Az előzőek figyelembe vételével a **kivitelezési tevékenységgel összefüggésben határérték túllépésre Fajsz, Császártöltés és Kéleshalom települések közigazgatási területén lehet számítani.** A tényleges zajszintek pontosabb meghatározását a használni kívánt géppark és az organizáció ismertében a kivitelező végez(tet)heti el.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy a **zajterhelési határértékek túllépése a jelenlegi információk alapján nem zárható ki a projekt megvalósítása során a megnevezett települések egyes védendő homlokzatainál a beavatkozásokhoz közeli létesítmények esetében.**

A hatásvizsgálati dokumentációban határérték felettire várt **zajterhelés csökkentésére több lehetőség van.** Többek közt a védendő épületek közelében végzett munkálatoknál a munkagépekkel lehetőség szerint nem együtt, egyszerre mozogva, hanem azokat egymástól minél távolabb mozgatva, ritkított üzemeltetést biztosítva lehet munkát végezni. Az egyes munkafolyamatok időben is elkülöníthetőek, ezzel elkerülhető a párhuzamos munkavégzés, ami zajvédelmi szempontból kedvező. Egyes helyszíneken - az *optimalizált munkaszervezés* mellett - várhatóan szükség lesz *mobil zajárnyékoló falak* alkalmazására is.

Amennyiben az előző zajcsökkentő módszerek alkalmazása sem ad megfelelő eredményt, úgy az alkalmazott technológiai berendezések pontos ismeretében **a kivitelező a munkavégzés idejére a környezetvédelmi hatóságtól a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alóli felmentést fog kérni** a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése szerint.

Rezgésterhelés

A földmunkák közben fellépő rezgésterhelés függ a védendő objektumok távolságától, a védendő objektum tulajdonságaitól, illetve a különböző, terjedést befolyásoló tényezőktől (mint a talaj típusa, szerkezete, víztartalma, hőmérséklete, dinamikai jellemzői, a talajban lévő egyéb építmények, (mű)tárgyak, és a talajra jellemző hullámterjedési formák, és a terjedési útvonalon lévő növényállomány gyökérzete).

Tapasztalatok alapján a projektben használni kívánt gépek működése néhány tíz méteres körzetben lesz érzékelhető. A rezgésterhelés pontos meghatározását, valamint a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. mellékletében foglalt terhelési határértéknek való megfelelést a kivitelező a gép- és eszközpark tulajdonságainak ismeretében tudja meghatározni.

Szállítás

A benyújtott dokumentáció szerint a tervezett fejlesztés megfelelő ütemezés esetén nem igényel nagymértékű, közutakat érintő szállítást. A felvonulási és munkaterületek eléréséhez elsődlegesen a már meglévő megközelítő utakat tervezik igénybe venni.

A projekthez kapcsolódó szállítási tevékenységtől eredő járulékos zajterhelés számítása során óránként 4 teherautó elhaladását, valamint reggel és a munkaidő végeztével a munkásokat szállító 10 személygépkocsi/kisteherautó elhaladását vették figyelembe. Forgalomnövekedéssel a zajszeptontú nappali időszakra számoltak, mivel a szállítási tevékenységet csak a zajszeptontú nappali időszakban végzik, így az éjszakai zajterhelésben változás nem várható.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban bemutatott számítási eredmények alapján megállapítható, hogy a vizsgált, szállítási tevékenységgel érintett utak (M9 autópálya, 51. és 54. sz. másodrendű főutak, 5311 és 5312 sz. összekötő utak, 51355 sz. mellékút) forgalmi terhelése a beruházás kivitelezésének ideje alatt megnő.

A forgalmi terhelés megnövekszik, azonban az utak eredeti forgalmi terhelése - mely több helyen eredetileg határértéket meghaladó volt - által okozotthoz képest a legközelebbi védendő objektumok előtt számítható zajterhelés változás egyetlen útszakasz esetében sem haladja meg a 3 dB-t, a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése szerinti hatásterülettel nem kell számolni.

A hatásvizsgálati dokumentáció számítása szerint a szállítási útvonalakhoz közel eső épületeknél a jelenlegi zajállapothoz képest legfeljebb csak kismértékű zajterhelés-növekedésre lehet számítani (max. $\Delta L_{AM} \approx 1,7$ dB).

A projekthez kapcsolódó tényleges szállítási útvonalak, a szállítások ütemezése a jelenlegi tervezési fázisban pontosan nem ismertek, ezekről a kivitelező későbbi időpontban dönt. A

szállítási útvonalakat és a tervezett szállítási forgalom ütemezését a kivitelező által készít(tet)ett Organizációs Tervben részletezik.

A létesítéshez kapcsolódó *szállítás rezgésnövekedéssel* is jár. A nehézgépjármű forgalom növekedése a közút és a megközelítési útvonalak mellett a legközelebb fekvő házaknál a rezgések növekedését okozhatja. Erre a szállítási igényesebb beavatkozásokhoz (nyomóvezeték építés, nagyműtárgy építés) irányuló szállítási útvonalak esetében lehet leginkább számítani, azonban a dokumentációban foglaltak alapján *a szállítással összefüggő rezgésterhelés mértéke a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. melléklete szerinti határértékeket a védendő környezetben várhatóan nem fogja meghaladni.*

Üzemeltetés

A beruházás elkészültét követően a rendszer üzemeltetésekor számottevő zajhatás elsősorban a szivattyúk (vízkivételi mű, tározói nyomásközpont) üzemeltetése során fordulhat elő.

Fajszi község esetében a vízkivételi műt a hullámtéren, a Duna meder partján létesítik, 21 db egymással megegyező kialakítású zárt, víz alatt elhelyezett vasbeton aknával. A hajósi tározóhoz tartozó szivattyútelepet a kialakítandó puffertározó partján alakítják ki vasbeton szívóaknákkal.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint a tervezett fajszi vízkivételi műhöz legközelebbi zajtől védendő létesítmény megközelítőleg 240 m távolságban, a Fajszi 03/10 hrsz. alatti ingatlanon található. Az ingatlannál a létesítménytől származó számított hangnyomásszint 38,6 dB.

A hajósi tározó szivattyútelepéhez legközelebbi zajtől védendő létesítmény 1.115 m távolságban, a Császártöltés 020/7 hrsz. alatti ingatlanon található. Az ingatlannál a létesítmény üzemeléséből származó számított hangnyomásszint 29,3 dB.

A fentiek alapján a szivattyútelepek üzemi zaja várhatóan sem a zajszempontról nappali, sem az éjszakai időszakban nem haladja meg a határértékeket a védendő épületeknél.

A mezőgazdasági [és más zajtől nem védendő] övezeti besorolású területeken elhelyezkedő védendőkre a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció a gazdasági területre meghatározott határértékeket vette figyelembe. A zajvédelmi követelményeknek megfelelést ennek megfelelően vizsgálták.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció számításai alapján az üzemi zajforrások környezetében a vonatkozó határértéknél 10 dB-lel (a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § figyelembe vételével) kisebb terhelésű pontokat összekötő vonalak által határolt területek sehol sem fednek védendő objektumot, épületet, sem gazdasági, sem lakóterület esetében, vagyis **az üzemelés hatásterületén nincsenek védendő létesítmények.**

A konkrét zajterhelési értékek a tervezés későbbi fázisában, a használni kívánt szivattyúk és berendezések, a beépítés pontos típusának ismeretében határozható meg. A megfelelő műszaki információk birtokában a számítások pontosítása szükséges. Amennyiben indokolt, zajcsökkentési megoldások alkalmazásával biztosítható a zajterhelési határértékeknek való mindenkorai megfelelés.

Rövid ideig tartó, átmeneti környezeti zajjal járó tevékenységként említhetőek a vízpótló rendszer fenntartását, karbantartását szolgáló műveletek. A dokumentáció szerint a műtárgyak, csatornák karbantartása az esetek nagy többségében zaj- és rezgésvédelmi szempontból nem okoz jelentős környezetterhelést.

Felhagyás

A beruházás során megvalósuló új vízgazdálkodási rendszer felhagyása, a rendszer elemeinek elbontása nem valószínűsíthető, mert ez a beruházás céljának, a talajvízháztartás és a talajminőség hosszú távú javításának ellehetetlenülését eredményezné.

Amennyiben a megvalósult rendszer elemeit (nyomóvezetékek és szivattyútelep, illetve a különféle műtárgyak) elbontják, a munkálatok zaj- és rezgésterhelése az építés alatti hatásokkal megegyezőnek tekinthető.

Földtani közeg védelmeTerületfoglalás

A földtani közeg szempontjából az egyik legjelentősebb hatást kiváltó tényező a területfoglalás. Területi igénybevétellel kell számolni a fajszi vízkivételi mű, illetve a hajósi puffertározó, nyomásközpont és a létesítményekhez tartozó megújuló energiaelőállításra alkalmas telep kialakításakor, a nyomóvezetékek lefektetésekor.

A tervezett beavatkozások várható területfoglalása

Tervezett tevékenység megnevezése	Ideiglenes területfoglalás / területi érintettség	Műszaki létesítmények tartós területfoglalása
Fajszi vízkivétel és nyomásközpont területe	-	3 ha munkaterületet is magában foglalja (+10 ha energiatermelő létesítmény későbbiekben kijelölt területen)
Nyomóvezetékek és védőterületeik „A” változatban*	257 ha (magában foglalja a munkaterületet is)	területhasználati korlátozások a védőterületen belül, de tartós területfoglalás nem várható
Nyomóvezetékek és védőterületeik „B” változatban*	253 ha (magában foglalja a munkaterületet is)	
Hajósi puffertározó, nyomásközpont, a tározóhoz tervezett csatorna területe és a napelempark tervezett területe	-	~55 ha munkaterületet is magában foglalja (ebből a napelempark területe kb. 24 ha a tározó és nyomásközpont területe kb. 26 ha)

* Azon szakaszok összességének plusz területfoglalása, melyek nincsenek átfedésben a fajszi és a hajósi nyomóközpont területeivel.

A tevékenység területfoglalása (tartós és ideiglenes) meghaladja a 300 ha kiterjedést, míg a tartós területfoglalás a közel 60 ha-t is elérheti.

A kivitelezés idején felmerülő ideiglenes területfoglalás a lehető legkisebb területre koncentrálódik, továbbá azok rekultivációját a munkák elvégzése után megfelelő minőségben elvégzik.

A nyomóvezetékek építése során igénybevett erdőállomány maximálisan 70-100 ha között lesz. A nyomóvezetékek feletti, meghatározott szélességű sávban erdő, gyümölcsös, vagy más fásszárú növény ültetése a vezetékfektetést követően nem lehetséges.

Építési tevékenység hatása

Az építési munkákhoz kötődően, ezek közül is elsősorban a hajósi tározó, a nyomóvezetékek és az összekötő csatorna kialakításához jelentős földanyag megmozgatására van szükség. A jelenlegi

műszaki tervek a földmunkák mennyiségét közel 3,9 millió m³-re valószínűsítik az alábbiak szerint:

- A hajósi puffertározó kialakításakor mintegy 26 ha-on, 1,5 m vastagságban távolítják el a földanyagot, ami összesen 400.000 m³-nyi föld kitermelését jelenti. A kikerülő föld mennyiségének kb. 10 %-át a tározó mentén, a körtöltés kialakítása során használják fel. A többi anyagot a megújuló energia hasznosításra szolgáló terület feltöltésére fordítják, mely terület a fejlesztés részét fogja képezni.
- A Dunai vízellátó nyomócső rendszer létesítése során kitermelt, és a csövek lefektetése után visszatemetett föld mennyisége megközelítőleg 1.822.000 m³. Azt a deponált földmennyiséget, ami nem temethető vissza, az érintett területsávban elterítik, ezáltal mintegy 10-20 cm földfeltöltésre számítanak.
- A Kéleshalmi nyomócső létesítése során kitermelt, és a csövek lefektetése után visszatemetett föld mennyisége megközelítőleg 485.000 m³. Azt a deponált földmennyiséget, ami nem temethető vissza, az érintett területsávban elterítik, ezáltal mintegy 20 cm földfeltöltésre számítanak.
- A Kunfehértói nyomócső vezeték építése során kitermelt, és a csövek lefektetése után visszatemetett föld mennyisége 1.401.000 m³ ("A" változat), illetve 1.535.000 m³ ("B" változat). Azt a deponált földmennyiséget, ami nem temethető vissza, az érintett területsávban elterítik, ezáltal mintegy 10-20 cm földfeltöltésre számítanak.
- Az új összekötő csatorna létesítése során összesen 2.800 m³ földet termelnek ki, melyet a csatorna menti depónia építésére, illetve a megújuló energia hasznosításra tervezett terület feltöltésére fordítanak.

A földmunkákat megelőzően a munkaterületen a humuszos felső réteget a talajvédelmi tervnek megfelelő vastagságban letermelik és deponálják. A földmunkák befejeztével a humuszréteget visszaterítik, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a szomszédos szántóföldeken fogják hasznosítani.

Az építés során alkalmazott munkagépek felvonulása és működése talajtömörödést idézhet elő, azonban ezek nagyrészt a földutak néhány méteres, már eleve zavart, érintett sávjában fognak dolgozni. A munkaterületek eléréséhez lehetőség szerint a meglévő, megközelítő utakat fogják igénybe venni. Azon tervezett nyomóvezeték szakaszok mentén, ahol nem található földút, illetve a tározó kialakításának munkálatainak helyszínén, az új csatorna mélyítésekor a talajtömörítő hatással számolnak, ezért fontos ezen területek rekultivációja.

Az építési területen keletkező kommunális szennyvíz gyűjtésére mobil illemhelyeket alkalmaznak.

Az üzemelés hatása

A fejlesztés célja a térség sajátosságaihoz illeszkedő vízkészletgazdálkodási rendszer és üzemeltetés kialakítása, elsődlegesen a természetvédelmi igények figyelembevételével az ökológiai állapot javítása. A beavatkozások eredményeként kedvezőtlen vízháztartási sajátságok enyhülése várható középtávon. Ennek alapvető feltétele a kialakult vízhiány megszüntetése.

Tekintettel arra, hogy vízgazdálkodási célok elérésének lényegi eszköze a dunai vízivétel és vízkormányzás: a megfelelő mennyiségű víz egyes részterületekre juttatása minimális veszteséggel, ezért a víz továbbítása zárt nyomócsövön történik, a puffertározót és az összekötő rövid csatornát is ellátják szivárgás elleni védelemmel. Ennek megfelelően a vizsgált részterületen az üzemeltetés földtani közegre gyakorolt hatása semleges.

Havária

Az építés során havária helyzetet jelenthet a szállítójárművek, munkagépek meghibásodásából eredő üzemanyag, illetve olajfolyás. Potenciális talajszennyező forrás lehet továbbá a munkagépek és a szállítójárművek üzemanyaggal, illetve kenőanyaggal a helyszínen történő utántöltése, a hidraulika-olaj szivárgása. Ezekre az esetekre felkészülve, a kivitelező vállalkozó megfelelő felitató

anyagot (pl. homok, perlit) tart a munkaterületen, valamint a használt felitató anyag és az esetlegesen kitermelendő szennyezett talaj ártalmatlanításáról gondoskodik.

A munkagépek üzemanyaggal való feltöltését tartálykocsiról, kármentő tálca használata mellett végzik. A tartálykocsit túlfolyás-gátló szeleppel látják el az üzemanyag-elfolyások megakadályozása érdekében.

A munkagépek működéséhez szükséges hidraulika olaj, illetve akkumulátorok cseréje a gépeket üzemeltető cég telephelyén, valamint szakszervizben történik. Amennyiben ezen műveletek végzésére mégis szükség lenne a munkaterületen, úgy azt csak kármentő tálca használatával végzik.

*

A környezetvédelmi hatóság szakkérdésekkel kapcsolatos megkeresései a Rendelet 11. § (1) bekezdésén alapultak.

A szakkérdések vizsgálatát tartalmazó szakvéleményekben foglaltakat a környezetvédelmi hatóság a rendelkező részben előírta.

Szakkérdések indokolása:

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

- 1.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály Kiskőrösi Kirendeltsége BK-04/NEO/1960-3/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

„Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Mároány u. 1/D.) nevében a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által benyújtott kérelemre indult környezetvédelmi engedélyezési eljárásban, a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatóság Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zs. krt. 2.) megkereste hatóságomat a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés alapján, a 3. melléklet B oszlopában meghatározott szakkérdésekben, nyilatkozat kiadása céljából.

A 3. melléklet B oszlopában szereplő szakkérdésben, „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról” szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet előírásainak figyelembevételével, a megkereséssel együtt megküldött kérelem és dokumentumok vizsgálatával az alábbi megállapítást tettem:

- Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP -1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében a dunai vízkivétel és vízátvezetés részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének környezeti hatástanulmánya” alapján, a tervezett fejlesztés dunai vízkivételi műtárgy és szivattyútelep, a hajósi puffertározó és szivattyútelep, valamint nyomóvezeték rendszer kiépítésével kapcsolatban egészséget veszélyeztető, illetve népegészségügyi szempontból kifogásolható hiányosságot, tényezőt nem észleltünk. A környezeti hatásvizsgálati eljárásban a környezetvédelmi engedély kiadásának – a vizek minőségét és egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálata szerint – akadálya nincs.*

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatóság Nyilvántartó Osztály az általa küldött megkereséseknél figyelmet fordít a Kiskőrös járási illetékesség és a Kalocsai járási illetékesség megkülönböztetésére. Jelen ügyben mindkét járás illetékességi területe érintett, de Népegészségügyi Osztályunk - tekintve, hogy Kiskőrös járás területi illetékessége is a Kalocsai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályához tartozik – egy szakhatósági állásfoglalást adott ki. Azonban az állásfoglalásban ez nem lett külön jelölve.

Fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem, a BK-04/NEO/1960-2/2023. iktató számon kiadott szakhatósági állásfoglalást módosítottam, kijavítottam.

Szakhatósági állásfoglalásomat a hivatkozott (az indoklásban feltüntetett) jogszabályhelyek alapján alakítottam ki.

Az önálló jogorvoslatot az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55.§ (4) bekezdése alapján zártam ki, s e joghelyre hivatkozással adtam tájékoztatást a jogorvoslat lehetőségéről.

A szakhatósági állásfoglalás módosítását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 56. § (1) pontja szabályozza.

„Ha a szakhatóság utóbb észleli, hogy állásfoglalása jogszabályt sért, állásfoglalását a hatóság határozatának vagy eljárást megszüntető végzésének véglegessé válásáig egy ízben módosíthatja.”

Hatóságom hatáskörét az 1991. évi XI. törvény 4.§ (1) bekezdése, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés alapján, a 3. melléklet B oszlopa, illetékességemet az Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése, és 5. §-a, illetve a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Kormányrendelet 2. § (4)-(5) bekezdése és 1. számú melléklete állapítja meg.”

1.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kiskunhalasi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály BK-08/NEO/2548-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

„Országos Vízügyi Főigazgatóság (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., rövidített elnevezés: OVF) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) kérelmére, a dunai vízkivétel és vízátoezetés tárgyú – környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása engedélyezési eljárásban, a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) 2023. augusztus 03-án megkereste Osztályomat, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés alapján a rendelet 3. számú melléklet táblázatának B oszlopában meghatározott szakkérdések vizsgálatára vonatkozóan.

A rendelkezésre álló dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően a tevékenység, a fenti kikötések betartása esetén, az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelete 4. § (2) bekezdés a) pontja, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § és 5. § (1) – (3) bekezdése, a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése és 12. §., a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV törvény II. fejezet 6. § (1) – (3) bekezdése, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelete 6. § és 7 §, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet 7. § (2) – (3) bekezdésében foglaltak (jogszabályokban) szereplő, vonatkozó előírásoknak megfelel.

Szakmai álláspontomat, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 13 § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörben, a Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése és 5. §-a valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (4)-(5) bekezdésében megállapított illetékesség alapján adtam meg."

2. Az örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésfelügyeleti és Örökségvédelmi Osztály BK/EOF/01398-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály, mint engedélyező hatóság „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú, a dunai vízkivétel és vízátervezésről szóló - környezeti hatásvizsgálati dokumentáció ügyében örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata tárgyában kereste meg hatóságomat.

Megállapítottam, hogy a tervezett beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7.§ (20) pontja értelmében nagyberuházásnak minősül. Nagyberuházás esetén a Kötv. 23/C § (1) pontja értelmében teljes ERD-t kell készíttetni, és ezt a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 40. § (7) bek. értelmében az örökségvédelmi hatóságnak meg kell küldeni.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az előzetes régészeti dokumentáció illetve a feltérési projektterv készítésére a Kötv. 23/C. § (3) bek. és a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdése értelmében a Magyar Nemzeti Múzeum jogosult.

(Elérhetőség, bővebb felvilágosítás: a korábbi Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt. címén: MNM 1113 Budapest, Daróczi út 3., regeszetiprojektiroda@hnm.hu; <http://varkapitanysag.hu/elozetes-regeszeti-dokumentacio>; Kikindai András +36-20/259-4952, kikindai.andras@hnm.hu; Keszthelyi Orsolya +36-30/083-2714, keszthelyi.orsolya@hnm.hu).

Hatóságom hatáskörét a Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontja, az illetékességét illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022 (XII.23.) Kormányrendelet 2.§ 1. pontja állapítja meg.

A régészeti örökségvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és a 3. melléklet B oszlopa alapján vizsgáltam, eljárásomban a Korm. rendelet 88. §-ban felsorolt szempontokat vettem figyelembe."

3. A növény- és talajvédelmi szakkérdés, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatának indokolása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály BK/NTO/02876-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

„A benyújtott dokumentumok alapján megállapítható, hogy a fenti tárgyú beruházás érinti a termőföld minőségi állapotát. A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elfogadásához talajvédelmi szempontokat figyelembe véve nyilatkoztunk talajvédelmi szakkérdésben.

Hatóságunk illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Kormányrendelet (továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés, a hatáskörét az 52. § állapítja meg.

A talajvédelmi szakkérdésben történő megkeresés a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Kormányrendelet 11. § (1) bekezdése, valamint az 3. melléklet 6. pontja alapján történt."

4. A földvédelmi szakkérdés, így különösen a termőföld mennyiségi védelmének követelményeinek vizsgálata:

4.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2. (Bácsalmás) 12083/4/2023. ügyiratszámom adott nyilatkozata alapján:

„A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfst.) 2. § 19. pontja alapján, a termőföld az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.

A Tfst. 2. § 5. pontja szerint, a földvédelmi eljárás az ingatlanügyi hatóság által, ügydöntő hatóságként vagy szakhatóságként lefolytatott olyan hatósági eljárás, amely a termőföld mennyiségi védelmének érvényre juttatására, illetve a termőföld más célú hasznosításának engedélyezésére irányul.

A Tfst. 9. § (1) bekezdése alapján, a termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik.

A Tfst. 10. § (1) bekezdése szerint, a termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

A Tfst. 11. § (1)-(4) bekezdései szerint, termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételeivel - lehet felhasználni. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges. Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni. Helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen:

- a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;*
- b) a bányauzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;*
- c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított; **
- d) kis teljesítményű erőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.*

A Tfst. 8. § (2) bekezdése alapján, a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény nem akadályozhatja.

*A környező termőföldeket **esetlegesen** érintő engedély nélkül megvalósuló időleges, illetve végleges más célú hasznosításnak minősülő beruházás/kivitelezés megvalósítása esetén az ingatlanügyi hatóság földvédelmi bírsággal sújtja az igénybevevőt a Tfst. 24. § (1) bekezdésének f) pontja alapján.*

A szakkérdés vizsgálata tárgyában adott véleményemet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 10/2022. (IX. 22.) MoM utasítás 25. § (3) bekezdése, valamint a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Egységes Ügyrendjének II.2.4. pontja alapján, illetve a Tfst. 7. § (2) bekezdésének és a Tfst. 8/A. § figyelembevételével adtam ki.

A vármegyei kormányhivatal hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) kormányrendelet (a továbbiakban Korm. rendelet) 36. § b) pontja, míg illetékességét a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdésének b) pontja alapozza meg.”

4.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 5. (Kiskőrös) 16262/2/2023. ügyiratszámom adott nyilatkozata alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) BK/KTF/07031-8/2023. számú elektronikus megkeresése alapján „a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem”, KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében a dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú projektre vonatkozó dokumentációt, valamint mellékleteit termőföldvédelmi szempontból megvizsgáltam, a szakvéleményt az alábbiakban indokolom.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tft.) 2. § 19. pontja alapján termőföldnek minősül: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül. Az ügy vizsgálata során megállapításra került, hogy a tervezett kivitelezés termőföld területeket érint.

A Tft. 1. § (4) bekezdés a) pontja alapján a termőföld védelméről szóló törvény hatálya nem terjed ki az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben meghatározott erdő létesítésére, védelmére, az igénybevételére, a belterületbe vonására, és az erdőgazdálkodásra.

Tájékoztatom, hogy az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a “kivett” megnevezésű ingatlanokra vonatkozóan a termőföld védelméről szóló törvény hatálya nem terjed ki.

A Tft. 9. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik; a törvény 10. § (1) bekezdése szerint termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani.

Igénybevétel szempontjából a beruházás helyhez kötöttnek minősül, a kivitelezés a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását lényegesen nem akadályozza. A tervezett beruházás megvalósítása jelentős termőföldvédelmi érdekeket nem sért, ezért a hozzájárulást a rendelkező rész szerinti feltétellel adtam meg.

A szakvéleményt a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, a 3. számú melléklet B oszlopa, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 2. § 5., 15., 19. pontjai, a 7., 8., 8/A. §-a alapján, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet szerinti eljárásához adtam ki. Az ingatlanügyi hatóság kijelölését a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 36. § b) pontja, illetékességét a Korm. rendelet 1. §-a, a 3. § (3) bekezdés b) pontja állapítja meg.”

4.3. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 7. (Kiskunhalas) 18229/2/2023. ügyiratszámom adott nyilatkozata alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály, a fenti hivatkozási számú megkeresésében szakkérdés vizsgálatára kérte hatóságunkat is, környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedély iránti kérelem kapcsán.

A megkeresésben megjelölt tárhelyről letöltött, a Vizitero Environ (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által elkészített, „Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II.

ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés című környezeti hatástanulmányából és az ingatlan-nyilvántartás adataiból megállapítottam, hogy a megállapítható, hogy a kivitelezés termőföldként nyilvántartott ingatlanokat is érinthet.

A megkeresés alapjául szolgáló, környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 28. § (1) bekezdése, illetve 5. mellékletének I/5. pontja alapján – ha az eljárás termőföldön vagy azzal szomszédos földrészleten megvalósuló beruházás, illetve tevékenység engedélyezésére irányul – szükséges a termőföldre gyakorolt hatások szakkérdés vizsgálata; továbbá az 5. melléklet I/7. pontja alapján – ha az egységes környezet-használati engedély megszerzésére irányuló eljárás termőföldet érint – szükséges a termőföld mennyiségi védelme szakkérdés vizsgálata.

Mindezek alapján – és az alábbiak figyelembevételével – megadtam szakoélemlényemet.

A Tft. 9. § (1) bekezdés a) pontja szerint, termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik.

A Tft. 14. § (1) bekezdése értelmében a termőföld-igénybevétel akkor minősül időleges más célú hasznosításnak, ha az érintett területen a lábon álló termés megsemmisül, vagy termés kiesés következik be, vagy az időszzerű mezőgazdasági munkák akadályozására kerül sor, vagy a talajszerkezet károsodik.

A Tft. 10. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet termőföldet más célra hasznosítani.

A Tft. 16. § (1) bekezdés a) pontja alapján termőföld engedély nélküli hasznosításának minősül, ha a más célú hasznosítás megkezdésekor az engedélyezés még nem történt meg. Ebben az esetben a Tft. 16., 16/A. §-aiban és a 24. § (1) bekezdés f) pontjában leírtak alapján jár el az ingatlanügyi hatóság.

A szakkérdés vizsgálatára a Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése, illetve 5. melléklete, valamint a Tft. 8/A. §-a alapján került sor."

5. Az erdészeti szakkérdés vizsgálatának indokolása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály BK/ERD/06849-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály a Bács Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály szakmai állásfoglalását kérte „ A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú" környezeti hatásvizsgálati eljárás során erdészeti szakkérdés vonatkozásában.

Hatóságunk nyilvántartásából és a megküldött terodokumentációból megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység a környező erdőterületekre káros hatást nem gyakorol, azonban erdőterület igénybevétele és fakitermeléssel jár, ezért a jelzett feltétel előírása szükséges. Az érintett erdőterületek igénybevétele erdészeti hatósági szempontok szerint engedélyezhető, az igénybevett erdőterületek térmértéke, az igénybevételi eljárás során a digitális adatállomány feldolgozása során határozható meg pontosan, az igénybevétellel érintett erdőterületek a folyamatban lévő, és az igénybevételi eljárás megindításáig beérkező ügyek függvényében módosulhatnak.

A vizsgált szakkérdés tekintetében kialakított állásfoglalásomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016 (XII.2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése alapján eljárva, a rendelet 2. melléklete szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével, továbbá a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló

71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. §. (1) bekezdése, az 5. melléklet I. táblázat, 6. pontja, alapján adtam ki."

6. A természet és a táj védelmére vonatkozó szakkérdés vizsgálatának indokolása:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya a természetvédelmi hatóság szakoélményét az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhely: 1012 Budapest, Márovány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a **VIZITERV Environ Kft.** (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) **2023. július 31. napján** – „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerinti **környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmének elbírálása** kapcsán.

A benyújtott dokumentációt áttekintve az alábbiakat állapítottam meg:

A dunai vízkivétel és vízátervezés részterületén tervezett fejlesztés abban tér el a többi részterületen tervezett beavatkozásoktól, hogy itt a kapcsolódó területek vízpótlásához szükséges vízmennyiség biztosítását lehetővé tevő beruházások tervezése történt meg. A Duna (és részben a DVCS) jelenti a vízbázisát a kapcsolódó 5. (Kígyós vízrendszer és a pirtói szikes tavak) és 6. (Dongéri vízrendszer) részterületek fejlesztési projektjeinek. A többletvizek megjelenése a kapcsolódó területeken javíthatja a táj, a talajok vízháztartását, ezen keresztül szolgálja az ökológiai igényeket, enyhíti a klímaváltozásból eredő kedvezőtlen következményeket, közvetett módon javítva ezzel a terület eltartóképességét.

A tervezett fejlesztés dunai vízkivételi műtárgy és szivattyútelep, a hajósi puffertározó és szivattyútelep, valamint nyomóvezeték rendszer megvalósítását igényli, ezek a művek teszik lehetővé a kapcsolódó részterületeken fekvő tározók és csatornamedrek megfelelő mennyiségű és minőségű vízzel való feltöltését és rajtuk keresztül a területek vízpótlását, kiegyenlítő és stabilizálva a térség vízháztartását, biztosítva a talajvízszintek rehabilitációját, az elérhető vízkészleteket.

A dunai vízkivétel és vízátervezés részterületén tervezendő beavatkozások az alábbiak

A tervezett beavatkozás. táblázat	Mennyiségi jellemzők
1. Fajszi vízkivételi mű és nyomásközpont (Duna bal part 1507,95-1508,05 fkm)	18 m ³ /s vízkivétel, 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék szivattyúval, szivattyútelepi központtal, megújuló energiatermelő létesítménnyel
2. Dunai vízellátó nyomóvezeték (a fajszi vízkivétel és a hajósi puffertározó között)	6 db D1600 ÜPE cső, 19,1 km hossz, főként mezőgazdasági területeken, lehetőség szerint meglévő földutak nyomvonalán
3. Hajósi puffertározó és szivattyútelep	26,2 ha tározótér, körtöltéssel, 602.600 m ³ kapacitással; 18 m ³ /s szivattyútelep, 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék szivattyúval, szivattyútelepi központtal, megújuló energiatermelő létesítménnyel, a tározóból kikerülő földanyag szomszédos területen történő elhelyezésével (24,8 ha, 1,5 m magas feltöltés)
4. Új csatornaszakasz a puffertározó és a DVCS 33+305 cskm között	125 m hosszú, 5 m fenékszélességű, teljes szelvényben burkolt új építésű csatornaszakasz
5. Kunfehértói nyomócső	Kunfehértói-tározó felé (a tározó nem része a projektnek) 4 nyomócső 12 m ³ /s kapacitással „A” változatban: 17,17 km „B” változatban 18,81 km hosszon
6. Kéleshalmi nyomócső	Kéleshalmi-tározó felé (a tározó nem része a projektnek) felé 6 m ³ /s vízhozam továbbítására 2 nyomócső 11,01 km hosszon;

A tervek szerint a Dunából kivett víz a 6 db D1600, 19,1 km hosszú nyomócsövön keresztül a hajósi-puffertározóba kerül. A tározó bevágással és körtöltéssel épül, területe 26,2 ha. A tározót bentonittal szigetelik a szivárgás csökkentése érdekében. A tározó létesítés célja, hogy pufferkapacitást biztosítson az innen kiinduló kunfehértói, illetve a kéleshalmi nyomóvezetékeknek. Ennek érdekében a tározó kapacitása 600 ezer m³, ami 9-10 órai tartózkodást tesz lehetővé. A tározó kialakítása lehetővé teszi annak szárazra ürítését, üzemelési tartománya 0-2,3 m vízszint között várható.

A puffertározót és a Duna-völgyi-főcsatorna medrét egy 125 fm hosszú, burkolt, felszíni csatornával kötik össze, így annak vize egy zsillippel bevezethető lesz a tározóba és a nyomásközponttal a DVCS vize is felemelhető lesz a Homokhátságára. Amennyiben a hajósi nyomásközpont hamarabb elkészül, mint a dunai vízkivétel és a tározóig vezető nyomócső, az összekötő csatorna lehetővé teszi, hogy a DVCS vizét (kb.3-5 m³/s) átemeljék a Kéleshalmi, vagy a Kunfehértói tározóba (vagy mind a kettőbe).

A tervezett beavatkozások az alábbi természetvédelmi oltalommal rendelkező területeket érintik közvetlenül:
Országos jelentőségű védett természeti területek

Ex lege védett láp Farkas-sziget (KN1683), Sasfészek (KN1682), névtelen (KN1537)

Az érintett területek **a természet védelméről szóló 1996. LIII. törvény** (a továbbiakban: Tot.) **23. § (2) bekezdésében** foglaltakra tekintettel országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek.

A Tot. **23. § (3) bekezdésének d) pontja da) és db) alpontjai** alapján a láp olyan földterület, amely tartósan, vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített, és amelynek jelentős részén lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek találhatóak, vagy talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzeglépcsődési folyamatok jellemzik.

Natura 2000 területek

A beavatkozások az **európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet** által meghatározott területek térképszelvényei szerint az alábbi Natura 2000 területeket érintik:

Gemenc (HUKN20032) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Dél-Órjegy (HUKN20032) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkr.) 4. § (1) bekezdése alapján „A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

Az Nkr. **10. § (1) bekezdése** szerint „Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.”

Az Nkr. **10. § (2) bekezdése** szerint: „Amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.”

Az Nkr. **10. § (3) bekezdése** szerint: „A terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi. A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői

tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.”

A fentiek alapján az érintett Natura 2000 területeket érintően Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készült. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk becsatolásra kerültek a környezeti hatásvizsgálati dokumentációhoz.

I. A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció megállapításai

Magasabb rendű növényzet

A tervezett beavatkozások területén szántók dominálnak. A felmérési egységeket alapvetően a természetközeli élőhelyeken jelöltük ki, ezek a csatornakeresztezéseknél található nádasok, fragmentális mocsári- és hínárvegetációi, a fás élőhelyek közül a jellegtelen keményfás (elsősorban magyar kőrises) állományok, üde cserjések, valamint a holtágak mocsár- és láperdei, a gyepek közül pedig egy-egy mocsárréti jellegű foltok, illetve egy magassásos-zsombékos élőhelymozaik emelhető ki. Az Illancs kistáj területén a felmért szakaszokon leginkább különféle ültetvényerdők (akácok, hazai és nemesnyárasok, feketefenyvesek) voltak meghatározóak. A természetközeli élőhelyek közül egy kis löszgyepfolt mellett, a homoki gyepek – elsősorban nyílt homokpusztagyepek és különféle jellegtelen, degradált származékaik – fordulnak elő jelentős arányban, ezek gyakran galagonyás száraz cserjésekkel, illetve néhol borókás-nyáras foltokkal mozaikolnak.

A vizsgálat során közösségi jelentőségű élőhelyek közül a következő 6 előfordulását regisztráltuk: 6250 Síksági pannon löszsztyepek; 6260 Pannon homoki gyepek; 6440 Folyóvölgyek *Cnidion dubii* társuláshoz tartozó mocsárréti; 7230 Mészkevelő üde láp- és sásrétek; 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91N0 Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*).

Az előzetesen lehatárolt felmérési egységekben összesen 13 védett növényfaj került elő, melyek közül kiemelhető a közösségi jelentőségű kiskécskés aszat (*Cirsium brachycephalum*) és homoki nőszirm (*Iris arenaria*). Makroszkopikus vízi gerinctelenek Az érintett Duna szakasz felmérése során összesen 8 nagyobb rendszertani egységbe sorolható 41 makroszkopikus vízi gerinctelen taxont mutattunk ki, melyek közül 12 a kagylók (*Bivalvia*), 7 a csigák (*Gastropoda*), 6 a piócák (*Hirudinea*), 10 a magasabb rendű rákok (*Malacostraca*), 2 a szitakötők (*Odonata*), 2 a tegzesek (*Trichoptera*), 1 a kétszárnyúak (*Diptera*), 1 a kevéssertéjű gyűrűsféreg (*Oligochaeta*) csoportjába tartozik. Az érintett Duna-szakaszon természetvédelmi szempontból értékes fajok a kagylók közül a *Pseudanodonta complanata*, a csigák közül a *Borysthenia naticina*, a szitakötők közül a *Gomphus flavipes* és a *G. vulgatissimus* voltak.

Halak

A tervezett beavatkozások a Duna halközösségét érintik. A Duna hal-fajegyütteséről korábbi adataink állnak rendelkezésünkre. A Duna érintett szakaszain 17 halfaj volt jelen, melyből kettő tekinthető természetvédelmi szempontból értékesnek. A dunai ingola (*Eudontomyzon mariae*) fokozottan védett és közösségi jelentőségű, a balin (*Aspius aspius*) hazánkban nem védett, de közösségi jelentőségű.

Kétéltűek és hüllők

Aktuális felmérésünk a kétéltűek közül mindössze 2 békafajt mutatott ki a keresztező csatornák és holtágak területéről, melyből a közösségi jelentőségű vöröshasú unka (*Bombina orientalis*) több helyen való megkerülése emelhető ki. A vizsgált nyomvonalszakaszokon a hüllők közül 2 gyíkfaj előfordulását jegyeztük fel, a zöld gyíknak (*Lacerta viridis*) három felmérési egységben is előkerültek kisebb populációi cserjésedő homoki gyepekben, illetve egy löszvölgyben, míg a szűkebb elterjedésű homoki gyíkot (*Podarcis taurica*) csak egy helyszínen találtuk meg.

Madarak

A vizsgált területekről összesen 32 madárfajt mutattunk ki. A három leggyakoribb fészkelő faj a csilpcsálfüzike (*Phylloscopus collybita*), az erdei pinty (*Fringilla coelebs*) és a barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) voltak. A fás élőhelyfoltok olyan gyakori, országosan elterjedt madarak fészkelőhelyét képezik,

mint a vörösbegy (*Erithacus rubecula*), szajkó (*Garrulus glandarius*), széncinege (*Parus major*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), örvös galamb (*Columba palumbus*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), csilpcsalpfüziké (*Phylloscopus collybita*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), seregély (*Sturnus vulgaris*), tengelic (*Carduelis carduelis*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*). Míg a száraz cserjés-gyepes területek gyakoribb vagy szóróányos előfordulású jellemző költő fajai a tövisszúró gébics (*Lanius collurio*), az erdei pacsirta (*Lullula arborea*), illetve a sordély (*Emberiza calandra*). A felmért területek természetvédelmi szempontból kiemelhető értékét a közösségi jelentőségű madárfajok közül a tövisszúró gébics (*Lanius collurio*), az erdei pacsirta (*Lullula arborea*), valamint a fekete harkály (*Dryocopus martius*) valószínűsíthető fészkelése jelenti.

Az „A” és „B” változatok természetvédelmi szempontból történő értékelése alapján az alábbi megállapítások tehetők:

- A tervezett hajósi puffertározótól nyugatra, ill. a középső szakaszon a tervezett hajósi puffertározó és a Hajósi-kaszáló és löszpartok Természetvédelmi Terület löszletörése között a „B” nyomvonalváltozat tekinthető kedvezőbbnek természetvédelmi szempontból.
- A Császártöltés településtől délkeletre húzódó, már a hátság területén található keleti szakaszon pedig kis mértékben az „A” nyomvonalváltozat tekinthető kedvezőbbnek természetvédelmi szempontból, de a „B” nyomvonalváltozat megvalósítása sem jár számottevő természetvédelmi érdeksérelemmel, ha egyéb, például tájhasznosítási és tájképvédelmi indokok ezen a keleti szakaszon a „B” nyomvonalváltozat megvalósítását támasztanak alá.

A dokumentáció alapján a fentiekben részletezett hatásviselőkre a projekt hatása várhatóan - megfelelő természetvédelmi intézkedések betartása mellett - a létesítés alkalmával összességében elviselhető, semleges, az üzemelés során pedig összességében javító és értékteremtő.

II. Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk megállapításai:

Gemenc elnevezésű, HUDD20032 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület.

Érintett területek: Duna balpart 100 m hosszban a 1507,95-1508,05 fkm között.

Jelölő élőhelyek: 3130 Oligo-mezotróf állóvizek Littorelletea uniflorae és/vagy Isoeto-Nanojuncetea vegetációval, 3150 Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharitionnövényzettel, 3270 Iszapos partú folyók részben *Chenopodium rubri*, és részben *Bidens* növényzettel, 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai, 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei, 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kóris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*), 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal.

Jelölő fajok: Növények: *Apium repens* (kúszó zeller) Állatok: *Hypodryas maturna* (díszes tarkalepke), *Cerambyx cerdo* (nagy hőscincér), *Cucujus cinnaberinus* (skarlátbogár), *Lucanus cervus* (nagy szarvasbogár), *Morimus funereus* (gyászscincér), *Rosalia alpina* (havasi cincér), *Aspius aspius* (balin), *Cobitis taenia* (vágó csík), *Eudontomyzon* spp. (ingola fajok), *Gobio albipinnatus* (halványfoltú küllő), *Gymnocephalus baloni* (széles durbincs), *Gymnocephalus schraetzer* (selymes durbincs), *Misgurnus fossilis* (réti csík), *Pelecus cultratus* (garda), *Rutilus pigus* (leánykoncér), *Umbra krameri* (lápi póc), *Zingel zingel* (magyar bucó), *Bombina bombina* (vöröshasú unka), *Emys orbicularis* (mocsári teknős), *Triturus dobrogicus* (dunai tarajosgötte), *Barbastella barbastellus* (nyugati pisedenevér), *Castor fiber* (közönséges hód), *Lutra lutra* (vidra), *Mustela eversmannii* (molnargörény), *Myotis bechsteinii* (nagyfülű denevér), *Myotis dasycneme* (tavi denevér).

Jelölő élőhelyek:

Oligo-mezotróf állóvizek Littorelletea uniflorae és/vagy Isoeto-Nanojuncetea vegetációval, Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, Iszapos partú folyók részben Chenopodion rubri, és részben Bidention növényzettel, Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofíl magaskórós szegélytársulásai, Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei, Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, Fraxinus excelsior vagy Fraxinus angustifolia fajokkal (Ulmion minoris), Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betuluszal.

A tervezett beavatkozás területén az élőhely nem fordul elő, nem érintett, így az építési és üzemelési hatás mértéke semleges.

Jelölő fajok:

Cucujus cinnaberinus: A faj jelenléte nem ismert a vizsgálati területről, a jelenléte csak valószínűsíthető, azaz potenciális élőhely alapján előfordulása feltételezhető. A megszűnéssel érintett faállomány aránya a teljes Natura 2000 területhez viszonyítva elhanyagolhatóan kicsi.

Aspius aspius: Elhanyagolhatóan kis hatás. Az érintettség elviselhető mértékű.

Eudontomyzon spp.: Elhanyagolhatóan kis hatás. Az érintettség elviselhető mértékű.

Myotis dasycneme: Potenciális élőhely alapján előfordulása nem zárható ki. A megszűnéssel érintett faállomány aránya a teljes Natura 2000 területhez viszonyítva elhanyagolhatóan kicsi.

A jelölő fajok közül a fentiekben részletezetteken túl felsorolt további fajok nem vagy, nem kimutatható példányszámban lehetnek jelen az érintett területen. Ezen fajokra a kivitelezés semleges, az üzemelés javító hatással lehet.

Összességében a tárgyalt beruházás megvalósítása - a javasolt természetvédelmi célú intézkedések fejezetben foglaltak megvalósulása esetén - a Natura 2000 területre meghatározott általános és specifikus célkitűzések megvalósulását, érvényre jutását nem befolyásolja negatívan/érdemben, részben azok teljesülését szolgálja.

Dél-Órjeg elnevezésű, HUKN20023 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület.

Érintett területek: Dunai vízellátó nyomócső

Jelölő élőhelyek: 3150 Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, 3160 Természetes mezotróf tavak és tavacskák, 6250 Síksági pannon löszgyepek, 6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae), 6440 Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei, 91E0 Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), 91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, Fraxinus excelsior vagy Fraxinus angustifolia fajokkal (Ulmion minoris)

Jelölő fajok: növényfajok: Apium repens (kúszó celler), Cirsium brachycephalum (kiszívós aszat), állatfajok: Anisus vorticulus (apró fillércsiga), Leucorrhinia pectoralis (lápi szitakötő), Lycaena dispar (nagy tűzlepke), Maculinea teleius (vérfű-hangyaboglárka), Cucujus cinnaberinus (skarlábogár), Vertigo angustior (harántfogú törpecsiga), Vertigo moulinsiana (hasas törpecsiga), Cobitis taenia (vágó csík), Misgurnus fossilis (réti csík), Rhodeus sericeus amarus (szivárványos ökle), Umbra krameri (lápi póc), Bombina bombina (vöröshasú unka), Emys orbicularis (mocsári teknős), Triturus dobrogicus (dunai tarajosgöte), Lutra lutra (vidra)

Jelölő élőhelyek:

Síksági pannon löszgyepek: A kivitelezés során a területi érintettség csekély, az érintett sávok nagyon keskenyek. A site kis mérete miatt a kivitelezés általi érintettség ugyan 1% felett van, de a beavatkozás az élőhely egyik veszélyeztető tényezőjét (vízhiány) szünteti meg, valamint megteremti a hosszútávú kedvező

természetvédelmi kezelés előfeltételét ezen és más Natura 2000 területeken, azaz javító és értékteremtő hatásokat idéz elő. Mindezek miatt az élőhely egészét tekintve az építés negatív hatásának mértéke elviselhető. Az üzemelés hatása javító.

Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, Természetes disztróf tavak és tavacskák, Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae), Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei, Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, Fraxinus excelsior vagy Fraxinus angustifolia fajokkal (Ulmenion minoris), a tervezett beavatkozás területén az élőhely nem fordul elő, nem érintett, így az építési és üzemelési hatás mértéke semleges.

Jelölő fajok:

Cucujus cinnaberinus: Potenciális élőhely alapján előfordulása feltételezhető. A megszűnéssel érintett faállomány aránya a teljes Natura 2000 területhez viszonyítva elhanyagolhatóan kicsi.

Vertigo angustior: Potenciális élőhely és korábbi (2011-es) adat alapján előfordulása feltételezhető. A megszűnéssel érintett faállomány aránya a teljes Natura 2000 területhez viszonyítva elhanyagolhatóan kicsi.

Lutra lutra: Nincs érintettség (a tervezési területen nem található, nem hatásviselő). Enyhe zavaró hatás csak a potenciális átmozgó egyedek esetén léphet fel.

A jelölő fajok közül a fentiekben részletezettekben túl felsorolt további fajok nem vagy, nem kimutatható példányszámban lehetnek jelen az érintett területen. Ezen fajokra a kivitelezés semleges, az üzemelés javító hatással lehet.

Összességében megállapítható, beruházás megvalósítása – a Javasolt természetvédelmi célú intézkedések fejezetben foglaltak megvalósulása esetén – a Natura 2000 területre meghatározott általános és specifikus célkitűzések megvalósulását, érvényre jutását nem befolyásolja negatívan/érdemben.

III. Területileg illetékes természetvédelmi kezelő nyilatkozata (ÁLT652-37/2023.):

„A dokumentáció részletesen tartalmazza a 2023. év során Igazgatóságunkkal egyeztetett vízpótlási elemeket, és a jelenlegi vízkészletek megőrzését szolgáló műtárgyépítések és rekonstrukciók leírását, valamint azok természeti környezetre gyakorolt várható hatásait. Az élővilág-védelmi fejezetben (7. melléklet), és a Natura 2000 hatásbecslésekben megfogalmazott, védett természeti területek, Natura 2000 területek és jelölőfajok, és védett természeti értékek kapcsán tett megállapításokat elfogadjuk. A tervezett beavatkozások élővilágot érintő negatív hatásainak mérséklése érdekében tett előírás-javaslatokat megfelelőnek találjuk, és javasoljuk azokat előírásra.

A nyomócsőként nyomvonal-változata közül a nyugati, középső, és keleti részen is a „B” változat elfogadását javasoljuk, mivel ez kisebb részben érint természetes vagy természetközeli élőhelyeket, így a létesítés és üzemeltetés várható negatív hatásai is csökkenthetők.”

Az Nkr. 10. § (7) bekezdése alapján „A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá – a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel – nem ellentétes a jelölés céljaival.”

Valamennyi rendelkezésre álló információt áttekintve, a természetvédelmi kezelő nyilatkozatát figyelembe véve a tervezett beruházás a rendelkező részben előírtak betartásával várhatóan nem okoz jelentős kedvezőtlen változást a védett természeti és/vagy Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelyek tekintetében, nem ellentétes a kijelölés céljaival, ezáltal az Nkr. 10. § (7) bekezdése alapján engedélyezhető a beruházás.

A rendelkező részben tett előírások jogszabályi alapjai (Tvt. alapján)

- 5. §. (1) bekezdés szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.
- 5. § (2) bekezdés szerint a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.
- 5. § (3) bekezdés szerint a természet védelméhez fűződő érdekeket a nemzetgazdasági tervezés, szabályozás, továbbá a gazdasági, terület- és településfejlesztési, illetőleg rendezési döntések, valamint a hatósági intézkedések során figyelembe kell venni.
- 7. § (2) bekezdésének a) pontja szerint a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről.
- 7. § (2) bekezdésének d) pontja alapján a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében művelési ág változtatás, más célú hasznosítás csak a táj jellegének, szerkezetének, a történelmileg kialakult természetkímélő használat által meghatározott adottságoknak és a természeti értékeknek a figyelembevételével lehetséges.
- 8. § (1) bekezdés szerint a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.
- 16. § (1) A mező-, erdő-, nád-, hal-, vadgazdálkodás (a továbbiakban: gazdálkodás) során biztosítani kell a fenntartható használatot, ami magában foglalja a tartamosságot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét.
- 16. § (2) A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.
- 17. § (1) A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.
- 17. § (2) A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.
- 31. § szerint tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.
- 35. § (1) bekezdés a) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja.
- 35. §. (1) bekezdés b) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl gondoskodni kell a vadon élő szervezetek, életközösségeik, a biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.
- 35. § (1) bekezdés d) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a helyhez kötött kültéri mesterséges megvilágítást külterületen, illetve beépítésre nem szánt területen – a közcélú közlekedési létesítmények biztonságos üzemeltetéséhez szükséges megvilágítástól eltekintve – úgy kell kialakítani, hogy a védett vagy a közösségi jelentőségű állatfajokat ne zavarja, veszélyeztesse, károsítsa.
- 37. § (2) bekezdése szerint védett természeti területen vagy annak meghatározott részén a közlekedést és a tartózkodást, az (1) bekezdésben foglalt kivétellel - ha a védelem érdekei szükségessé teszik - a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, illetve megtilthatja.
- 40. § (2) bekezdés szerint fokozottan védett természeti területen csak természetvédelmi kezelés, a 38. § (1) bekezdése alapján engedélyezett tevékenység, továbbá - a lehetőséghez képest - a természetvédelmi hatósággal egyeztetett közvetlen élet- és vagyonivédelmi beavatkozás végezhető.

- 42. § (1) bekezdés szerint tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.
- 42. § (2) bekezdése alapján gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.
- 43. §. (1) bekezdése szerint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

Az Nkr. 8. § (2) bekezdése szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely - a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel - a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.

A természetvédelmi hatóság a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetést a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 19. § aa) pontjában megfogalmazottak figyelembe vételével írta elő.

A beszerzendő természetvédelmi engedélyk:

A Tvt. 38. § (1) bekezdése szerint védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélyre szükséges különösen:

- a) **kutatás, gyűjtés, kísérlet végzéséhez**, kivéve, ha a kutatást országos jelentőségű védett természeti területen az igazgatóság végzi;
- b) **a gyepek feltöréséhez**, felújításához, felülvetéséhez, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz;
- c) **a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához;**

A Tvt. 40. § (1) bekezdése szerint **fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélyre szükséges.** A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek - feladatuk ellátásához szükséges mértékben - engedély nélkül beléphetnek.

Az Nkr. 9. § (2) bekezdése szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélyre szükséges:

- a) **a gyepek feltöréséhez**, felülvetéséhez, faültetvényé alakításához;
- b) **a terület helyreállításához;**

A Tvt. 42. § (3) bekezdése szerint a természetvédelmi hatóság engedélyre szükséges védett növényfaj:

- a) **egyedének**, virágának, termésének vagy **szaporításra alkalmas szervének gyűjtéséhez;**
- b) **egyedének birtokban tartásához**, adásvételéhez, cseréjéhez, kertekbe, botanikus kertekbe történő telepítéséhez;
- e) **egyedének betelepítéséhez, visszatelepítéséhez**, természetbe vonásához;

A Tvt. 43. § (2) bekezdése szerint a természetvédelmi hatóság engedélyre szükséges védett állatfaj:

- b) **egyedeinek gyűjtéséhez**, befogásához, elejtéséhez, **birtokban tartásához**, idomításához;
- j) **egyede visszatelepítéséhez**, betelepítéséhez.

A természetvédelmi hatóság hatáskörét az eljárásban természetvédelmi szakkérdés tekintetében a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. sz. melléklet 5. pontja, illetékességét a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet állapítja meg."

*

Az érintett szakhatóságokat a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 55. § (1) bekezdése alapján az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. számú,

„Környezet- és természetvédelmi ügyek” megnevezésű táblázat **2. és 3. pontjában** (vízügy-vízvédelem), **4. pontjában** (iparbiztonság), **20. pontjában** (bányafelügyelet) és **22. pontjában** (hulladékgazdálkodás) meghatározott szakkérdések tekintetében kereste meg BK/KTF/07031-7/2023. iktatószámom.

A környezetvédelmi hatóság a beérkezett szakhatósági hozzájárulásokat jelen határozat rendelkező részében, a „Szakhatósági állásfoglalások” fejezetben előírta.

A szakhatósági állásfoglalások indokolása:

I. Hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének, az iparbiztonsági szakhatóság szakhatósági állásfoglalásának indokolása a Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3114-1/2023. ált. iktatószámú szakhatósági állásfoglalása alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya, mint engedélyező hatóság 2023. 08. 04-én megkereste a Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi

Igazgatóságot - mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot (a továbbiakban Szakhatóság) a BK/KTF/07031-7/2023. számú ügyben indult környezeti hatástanulmány elbírálására vonatkozó eljárásban, szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint a beavatkozással érintett települések a következők:

Település	Régió	Vármegye	Járás
Bátya	Dél-Alföld	Bács-Kiskun	Kalocsai
Császártöltés			Kiskőrösi
Dusnok			Kalocsai
Fajszt			Kalocsai
Hajós			Kalocsai
Kéleshalom			Jánoshalmi
Kiskunhalas			Kiskunhalasi
Kunfehértó			Kiskunhalasi
Miske			Kalocsai

A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem dokumentációjában bemutatott, tervezett fejlesztés a dunai vízkivételi műtárgy és szivattyútelep, a hajósi puffertározó és szivattyútelep, valamint nyomóvezeték rendszer megvalósítását igényli, ezek a művek teszik lehetővé a kapcsolódó részterületeken fekvő tározók és csatornamedrek megfelelő mennyiségű és minőségű vízzel való feltöltését és rajtuk keresztül a területek vízpótlását, kiegyenlítő és stabilizáló a térség vízháztartását, biztosítva a talajvízszintek rehabilitációját, az elérhető vízkészleteket. A hatástanulmány keretein belül a beavatkozással érintett területen vízpótlás biztosító műtárgyak és vízpótló útvonalak, vízviisszatartó helyek rendszere alkotják a katasztrófavédelmi vizsgálat tárgyát.

A beérkezett dokumentáció Szakhatóságom megvizsgálta és az alábbiakat állapította meg:

- a környezeti hatásvizsgálat a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ben feltételezett súlyos balesetek minden lehetséges károsító hatásának következményeit tartalmazza;
- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetkből származó hatótényezők bemutatása arányban áll a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ből származó, a telepítési helyet esetlegesen érintő károsító hatásokkal;
- a hatótényezők bemutatása során a környezethasználó a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos

baleset értékeléséhez és a vizsgálat tárgyának a hatásokkal szembeni érzékenységéhez a megfelelő kiindulási mutatókat, számítási módszereket helyesen alkalmazta;

- a környezeti hatásvizsgálat a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendeletben meghatározott osztályba sorolást, a települési veszélyelhárítási teroben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásainak várható következményeit megfelelően tartalmazza

Fentiekre tekintettel, mivel Ügyfél tárgyi kérelme az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében jogszabályt nem sért, a környezetvédelmi engedély megadásához a Szakhatóság hozzájárult.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.”

II. A vízügyi-vízvédelmi szakhatóság szakhatósági állásfoglalásának indokolása a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/6064-1/2023.ált. iktatószámú szakhatósági állásfoglalása alapján:

I. „Előzmények, előzetes megállapítások

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Mároány u. 1/d) megbízásából eljáró VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., a továbbiakban: Tervező) kérelmezte „a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítás, helyreállítása II. ütem - KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátvezetés” tárgyú projektre (a továbbiakban: Projekt) vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását a környezetvédelmi hatóságtól.

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07031-7/2023. számú levelében megkereste a BM OKF-et, kérve a vízügyi és vízvédelmi szakkérdések vonatkozásában szakhatósági állásfoglalásának megadására.

A környezetvédelmi hatóság által mellékelt környezeti hatástanulmányt szaktervezőként a Tervező készítette „A Homokhátság vízgazdálkodásának tervezett fejlesztéséhez szükséges dunai vízkivétel és vízátvezetés” (a továbbiakban: KHT) címmel.

Tárgyi beruházást a vízügyi tárgyú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 66/2023. (III. 6.) Korm. rendelet 1. melléklete 2023. március 6. napján nemzetgazdasági szempontból kiemelt ügyé nyilvánította.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (5) bekezdése szerint „a Kormány a 3. melléklet 23. és 42. pontja szerinti beruházások esetén az 1. melléklet szerinti közigazgatási hatósági eljárásokban, valamint a vízgazdálkodási és vízvédelmi célú projektek esetén, továbbá a gyorsforgalmi közúthálózat fejlesztése során az 1. melléklet 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. sorában meghatározott környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdésben országos illetékességgel eljáró szakhatóságként az országos vízügyi hatóságot és az országos vízvédelmi hatóságot jelöli ki.”

A vízgazdálkodásra, illetve a vizek védelmére vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.), illetve a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.), a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet) és a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet), valamint a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban együttesen: vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok) tartalmazzák.

Jelen szakhatósági állásfoglalást a BM OKF rendelkezésére bocsátott vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok szerinti vizsgálata alapján alakította ki a BM OKF, figyelemmel a fenti, illetve az alábbi jogszabályokra,

- az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdése, illetve annak 1. számú melléklete 9. táblázat 2. és 3. pontjaira, valamint
- a Kvt. 66/A. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, továbbá tekintettel
- a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet) 10. § (3) bekezdésére, mely alapján a Kormány országos vízügyi hatóságként, továbbá országos vízvédelmi hatóságként - országos illetékességgel - a BM OKF-et jelöli ki.

A BM OKF a szakhatósági állásfoglalása kialakítása során figyelemmel volt a Magyarország felülvizsgált, 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat (a továbbiakban: VGT3) mellékletében foglaltakra is.

II. A tervezett beruházással kapcsolatos megállapítások

A KHT alapján tett megállapítások:

A Duna-Tisza közti Homokhátság az ország egyik legvízhiányosabb, ökológiai szempontból legsérülékenyebb, az időjárás hatásainak kitett vidéke, itt a legnagyobb az úgynevezett „éghajlati vízhiány”. A vízhiánnyal összefüggő „elsivatagosodás” miatt kialakuló ökológiai degradáció gazdasági, illetve szociális problémákat is felvet.

A tervezett, a Homokhátság egészét érintő fejlesztés alapvető céljai az alábbiak:

- a kedvezőtlen vízháztartási feltételek javítása;
- a felszíni vízkészletek növelése térségi vízpótlással vízhiányos időszakokban;
- a fogyó talajvízkészletek visszapótlását támogató módszerek alkalmazása;
- a felszíni vízkészletek optimális vízkormányzásának megvalósítása, másodlagos- és harmadlagos vízhasználatok infrastrukturális feltételeinek megteremtése.

A tervezett fejlesztés vízbázisa a Duna, a vízellátás célterületei a Kéleshalmi és Kunfehértói tározókon keresztül az 5b és 6a tervezési részterületek. A tározók műszaki tervezése a részterületekhez kapcsolódik, nem tárgya jelen KHT-nak.

A tervezett műszaki megoldás részeként a Duna mellett egy vízkivételi mű, szivattyútelep, nyomóvezetékek és Hajóstól észak-északkeletre egy puffertározó és nyomásközpont létesül, ahonnan nyomóvezetékek haladnak a Kéleshalmi-tározóig, illetve a Kunfehértói-tározóig.

A dunai vízkivételre és vízátvezetésre tervezett műszaki megoldások az alábbiak:

- dunai vízkivételi szivattyútelep (Fajsz mellett, a Duna bal partján kerülne kivitelezésre, 18,0 m³/s víz kivételére tervezett);
- dunai vízellátó nyomócső;
- Hajósi puffertározó és nyomásközpont kialakítása;

- Kéleshalmi nyomócső kialakítása;
- Kunfehértói nyomócső kialakítása.

Felszíni vizek

A vizsgált terület a Duna részvízgyűjtőhöz, az 1-10 Duna-völgyi főcsatorna alegységhez tartozik. A területen található vízfolyások közül a beavatkozások által a Duna Dunaföldvárától Sió-torkolatig tartó szakasza (a továbbiakban: Duna-szakasz), illetve a Duna-völgyi-főcsatorna (a továbbiakban DVCS) alsó érintett.

A DVCS a belvíz levezetésének a céljából került megvalósításra, azonban ma már kettős hasznosítású a csatorna, a belvízlevezetés mellett öntözővíz szállításra is szolgál, továbbá kiemelkedő szerepe van a csatorna környezetében található lápi élőhelytípusok fenntartásában.

A vizsgált víztestek közül a Duna-szakasz „mérsékelt”, míg a DVCS alsó a halak szerinti „gyenge” minősítés és „nem jó” kémiai állapot miatt gyenge besorolást kapott. A fiziko-kémiai és a hidromorfológiai elemek szerinti állapot „jó” mindkét víztesten. A víztesteken mennyiségi probléma nincs. A DVCS alsó esetében nincs természetes lefolyás vagy fenntartandó ökológiai vízmennyiség, hiszen mesterséges víztest.

A két víztestre egyetlen jelentős vagy fontos terhelési forrás sem detektálható, a Duna esetében kicsit nagyobb arányban vannak a pontszerű kibocsátásokból származó terhelések, míg a DVCS alsón - főleg a nitrogénterhelés esetében - nagyobb arányt képviselnek diffúz terhelési források, abból is elsősorban a felszín alatti vízből származók.

A felszín alatti vizek jó mennyiségi állapota szempontjából a vízkivételek döntő jelentőségűek. A csapadék és az abból táplálkozó készletek térbeli és időbeli egyenlőtlen eloszlása miatt a természetes élővilág és az ember között kisvízi időszakban versengés alakul ki a vízkészletekért. A vízkivételek, vízbevezetések és elterelések megváltoztathatják a felszíni víztestek természetes vízjárását, lefolyási viszonyait, olyan mértékben, hogy az már akadályozhatja az ökoszisztéma működését és a jó ökológiai állapot elérését.

Az érintett Duna-szakaszon közvetlenül a Dunából 7 db vízkivételt, a DVCS alsó esetében 25 különböző vízkivételt tart számon a VGT3, melyek közül fontos vagy jelentős terhelésnek egyedül a Dunából történő paksi hűtővíz vízkivétel számít. A vízkivételek legnagyobb részét halgazdasági és öntözési célzatúak, van köztük ipari, illetve Fülöpszállásnál számon tartott, természet-védelmi terület vízpótlását célzó vízkivételi engedély.

A DVCS alsó esetében fontos tényező a vízátervezésben kivezető víztestként betöltött szerepe. Az átvezetést a VGT3 fontos egyedi terhelésnek minősítette, a vízátervező létesítmény a Csorna-Foktői csatorna kitorcolása, az engedélyezett vízkivezetés mintegy 2 m³/s. A Duna esetében nem számít fontos vagy jelentős terhelésnek a foktői, illetve a paksi vízátervezés.

A víztestek esetében, ahol az ökológiai és kémiai állapot nem jó, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek mindig javasolnak intézkedéseket a különböző terhelések csökkentésére, a víztestek állapotának a javítására, abban az esetben pedig, ha jó az állapot, akkor annak fenntartására tesznek javaslatot.

A vizsgált vízfolyásokra a VGT3 a hidromorfológiai intézkedések közül csak a Dunára irányozza elő az ártér, illetve hullámtér vízellátottságának javítását. A szennyvízterhelések és a pontszerű terhelések csökkentésére a DVCS alsóra és a Dunára is található több intézkedés, pl. a szennyvíztelepek korszerűsítése, vagy a hőterhelések kezelése kapcsán. A diffúz terhelések hatásainak csökkentése mindkét víztestre előirányzott a mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentésére irányuló intézkedés. Teljes körű átfogó intézkedés a monitoringrendszerek fejlesztése.

Az építési munkák hatására, a munkaterületek közvetlen környezetében a lefolyási viszonyok változásával kell számolni. A műtárgy és a rövid új csatornakialakítás környezetében ez elhanyagolható változás. A nyomóvezetékek területén szintén nem várható számottevő változás, még az esetben sem, ha a nyomóvezetékek feletti területen a kitermelt teljes földanyag visszatöltése során minimális mértékű szintemelésre lesz szükség.

Ugyanakkor a vízrendszer átalakítása, a vízpótlás lehetőségének megteremtése is egyfajta lefolyás változásnak tekinthető, a Dunából és a DVCS-ből kivett vizek a Homokhátság déli területére átozethetők.

A felszíni víztestek építési munkálatokkal a két vízkivételi ponton érintettek, felszíni víz terhelése tehát csak ezen két ponton fordulhat elő. Az építkezés során a Dunán és a DVCS-n a vízkivétel kiépítése alatt időszakosan az üledék felkavarodásával, az átlátszóság csökkenésével, a lebegőanyagkoncentráció lokális növekedésével lehet számolni. Azonban ez rövid ideig tart, így számottevő hatással nem kell számolni, az esetleges vízminőségromlás tehát átmeneti, rövid ideig tartó változás. Ezekből kifolyólag a munkálatok hatására az érintett felszíni vizek minőségromlásának kockázata elhanyagolhatóan csekély, vízminőségromlás miatti használatkorlátozás nem merül fel. Az egyéb csatornák nyomóvezeték általi keresztezése a csatornamedreket tero szerint nem érinti.

A munkálatok kivitelezése során közvetlen felszíni vízszennyezés havária esemény bekövetkezésekor fordulhat elő. Ez főleg a munka- és szállítógépekből üzem- és kenőanyag kikerülését jelentheti. Megfelelő kárelhárítással a felszíni vizeket érő szennyezés semlegesíthető, számottevő minőségi változást nem okoz.

Havária eseményt jelenthet még, ha a kivitelezés alatt dunai árvíz esemény következik be, mivel a tervezett létesítmények egy része magán az ártéren valósul meg. A munkaterületen a munkát a folyómederbe és a mederrézsűbe vert szádfalás körülzárás és víztelenítés mellett fogják végezni, tehát az árvíz magában a kiépítendő létesítményben nem tesz kárt. Azonban az építési anyagok árvíz általi elmosása a Dunát szennyezheti, ezért ezt lehetőség szerint el kell kerülni, amit elsődlegesen az ártéri munkák megfelelő ütemezésével lehet megvalósítani, azaz a Duna vízjárásától függően, a legkisebb valószínűségű árvíz esemény időszakában kell az ártéri létesítményeket építeni. Az anyagok tárolására, deponálására, hulladékok elhelyezésére pedig nem az ártéren, hanem a mentett oldalon kell kijelölni területet. Ettől függetlenül a havária teroben erre a típusú havária helyzetre és az ebben az időben történő beavatkozásokra is ki kell térni. Így az ebből adódó kockázatok is minimalizálhatók.

Vízkivételre elsősorban a Duna Dunaföldvár-Sió torkolat közötti szakaszából kerül sor, a tervezett mennyiség 18 m³/s. A VGT3 alapján a víztesten a természetes vízkészletből a vízhasználatok mennyisége a hasznosítható vízkészlet 90%-a alatt marad.

A puffertározó kialakításának a területén egy új vízfelület jön létre, a Hajósi puffertározó. Itt tartósan egy 25 ha területű felszín víz alakul ki, ami a környezetében is kedvező folyamatokat generálhat még az esetben is, ha a tározó szigetelése miatt itt talajvízszint emelkedés nem várható, de pl. a környezet mikroklímája éppen a száraz időszakokban javulhat.

Felszín alatti vizek

A Homokhátság aljzatában kétféle áramlási rendszer különíthető el. Egy felszíni eredetű, gravitáció által hajtott és egy kompressziós, a medencealjzatról származó feláramlás. A Duna és a Tisza völgye, mint fő megcsapolódási területek között húzódó hátsági gerinc képezi a csapadékvíz utánpótlódás fő övezetét. A területet mesterséges csatornák is behálózzák. Öntözési és belvíz elvezetési célokat szolgálnak. Ezek közül a legfontosabb a DVCS.

A Duna-Tisza közti Homokhátság sajátos vízgazdálkodási problémái lényegében abból fakadnak, hogy a talajvíz szintje különböző okok miatt rendkívül mélyre süllyedt. A fő ivóvízbázist jelentő rétegvizek a talajvízadó rétegekkel is hidraulikus kapcsolatban állnak, a talajvíz nagymértékű süllyedése a rétegvizek szintjének mélyüléséhez is hozzájárult. Ez utóbbi állapot hátrányosan befolyásolta a közüzemi vízellátást.

Számos szakvélemény az éghajlatváltozással magyarázza a Homokhátságon tapasztalt talajvízsüllyedést, ami az alábbi okokra vezethető vissza:

- az évi átlagos léghőmérséklet emelkedő tendenciája;
- a csapadék éven belüli eloszlásának megváltozása - nyári félévben kismértékben emelkedő, ugyanakkor a téli csapadékösszeg - mely lényegében a talajvíz utánpótlásának forrása - csökkenő tendenciát mutat;

- a párolgás növekedése.

A térség talajvízszintje az utóbbi évtizedekben folyamatosan csökkent. A jelenség az 1971 - 1975 közötti időszakban kisebb intenzitással indult, majd később nagyobb gradienssel folytatódott és jelenleg is tart. A folyamat eredményeként a Homokhátság egyes területein a 1980 - 1981-es évben mért adatokhoz képest 4-5 m-rel alacsonyabb a talajvíz szintje, és vannak olyan területek, ahol a vízszint a terep alatt 7-8 m közötti, vagy az alatti mélységtartományba süllyedt.

A talajvízszint csökkenése nem volt egyöntetű a térségben. Vannak olyan régiók a Homokhátság területén, ahol ez a tendencia kevésbé érvényesül, ilyen például a dunai vízkióvétel részterülete is.

A vizsgált területen a rétegvizek vízszintsüllyedési tendenciája esetében elmondható, hogy egyes területeken az észlelések kezdete óta folyamatos süllyedő tendencia érvényesült (pl. Rém és Zagyvarékas körzetében), más területeken az idősorok jellege változó képet mutat. Összességében a Homokhátság nagyobb részén deciméteres nagyságú süllyedési trendek valószínűsíthetők.

A Homokhátságon a kitermelt felszínalatti víz több, mint 60 %-a rétegvíz, (80,15 millió m³), 20 %-a parti szűrésű víz (27,6 millió m³) és 1,6 % (2,16 millió m³) talajvíz. A vízkészletjárulék (VKJ) nyilvántartási rendszerből származó hivatalos adatok mellett említést kell tenni a jelentős, engedély és bejelentés nélkül létesített, hatósági nyilvántartásban nem szereplő, részben a talajvíz-, részben a rétegvíz készletet terhelő felszín alatti vízkivételekről is, amelyek volumene az össz-víztermelést tekintve 10%-ra becsülhető.

A vizsgált terület felszín alatti víztestei és ezek térbeli kiterjedése az alábbiak szerint alakul:

víztest kód	víztest név	a víztest területe (km ²)	a víztest átlagos tetőszintje terep alatt	a víztest átlagos feküszintje terep alatt	a víztest átlag vastagsága (m)
p.1.15.1	Duna-Tisza közti hátság - Duna vízgyűjtő déli rész	1 438	23	420	415
p.1.15.2	Duna-Tisza köze - Duna-völgy déli rész (rétegvíz)	1 595	28	360	357
p.2.11.1	Duna-Tisza közti hátság - Tisza vízgyűjtő déli rész (rétegvíz)	1 669	30	490	487
p.2.16.1	Kígyós-vízgyűjtő (rétegvíz)	973	24	380	415
sp.1.15.1	Duna-Tisza közti hátság - Duna vízgyűjtő déli rész	1 438	5	23	23
sp.1.15.2	Duna-Tisza köze - Duna-völgy déli rész	1 595	3	28	25
sp.2.11.1	Duna-Tisza közti hátság - Tisza vízgyűjtő déli rész	1 669	5	30	26
sp.2.16.1	Kígyós-vízgyűjtő	973	5	24	24

A VGT3 alapján a víztestek állapotában romlás nem tapasztalható az elmúlt években, ugyanakkor egy esetben, a p. 1.15.2 esetében javulás figyelhető meg. A hat víztestből a három mélyebb helyzetű porózus és az vízgyűjtő sp.2.16.1 sekély porózus víztest kapott „jó” minősítést. A másik két sekély porózus víztest eredménye „gyenge” lett a felszín alatti víztől függő vizes élőhelyek és szárazföldi ökoszisztémák állapota (FAVÖKO) miatt, mivel a VGT3 nyilvántartásban a felszín alatti víz mennyiségi állapotának tulajdoníthatóan több jelentősen károsodott NATURA 2000 terület szerepel. Az sp.1.15.2 a víztesten található monitoring kúthálózat mérési adatai alapján számított süllyedése jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata.

A beavatkozással érintett vízbázisok az alábbiak:

VOR kód	Település	Vízbázis név	Védendő termelés (m ³ /nap)	Víztest kódja	Sérülékenységi	Státusz
AID238	Bátya	Bátya-Fajszt	52000	sp.1.15.2	igen	távlati
ALG055	Hajós	Hajós Vízmű	507	p.1.15.2	igen	üzemelő

A Hajósi vízbázis kútjai rétegvizet termelnek 500 m³/nap körüli kapacitással. A Bányai vízbázis 5200 m³/nap kapacitású, távlati státuszú és a Duna kavicssteraszt fogják szűrözni. A műszaki beavatkozások mind a két vízbázis hidrogeológiai „B” védőövezetét érintik.

A porózus víztestek nagyobb mélységüknel fogva védettebbek a sekély porózusakhoz képest. Az összes víztest jó állapotban van a VGT3 (2022) alapján. Az sp.1.15.1 víztest állapota javult, azonban két sekély porózus, az sp.1.15.1 és az sp.2.11.1 víztest esetében fennáll a diffúz nitrát szennyeződés miatt a „gyenge” állapot kockázata.

Az építési munkák közvetlenül nem hatnak a felszín alatti vizekre. Elsősorban az üzemeltetési időszak során lehet kedvező hatásra számítani, amelyek elsősorban a Hajósi puffertározó működéséből fakadnak. Vízbázis védelmi szempontjából kedvező, hogy a tározó szigetelt puffertározó lesz.

Az érintett vízbázisok kitermelt vizének minőségét azért sem fogja negatíván befolyásolni a tervezett tevékenység, mert szennyezett vizek mozgatása nem fog történni, így közvetve és közvetlenül nem terhelik majd a kitermelendő vízkészletet.

Az építési munkák során közvetlen vízszennyezés csak havária esetén fordulhat elő. Elsősorban a munkagépek, szállítójárművekből kifolyó, kicsepegő üzemanyaggal, hidraulika folyadékkal kell számolni, amely általában a talajra jutva közvetlenül a talajvizekbe is bekerülhet. Ilyen balesetekre a kivitelező cégeknek fel kell készülnie, bekövetkezés esetén a kárelhárítást haladéktalanul el kell kezdeni. (Minden ilyen eseményt az illetékes környezetvédelmi hatóságnak is jelenteni kell.) A kiviteli tervnek kellő részletességgel kell tartalmaznia a havária veszély elkerülése végett tett intézkedéseket, hogy a környezeti kockázat minimálisra legyen csökkenthető.

Havária veszély szempontjából különösen fontos a kockázatok minimalizálása a két érintett vízbázis hidrogeológiai „B” védőövezetén belül történő tevékenységek esetén.

A Bányai-Fajszt távlati partiszűrűsű vízbázisnak (AID238) hidrogeológiai „B” védőövezetén vízkivételi művet létesítenek és nyomóvezetékét fektetnek le, míg a Hajósi Vízmű (ALG055) esetében csak az utóbbi tevékenység, azaz nyomóvezeték fektetés tervezett. Tekintettel arra, hogy a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási művek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. melléklete alapján ezen beavatkozás típusok nem esnek korlátozás alá, ezért nem jelentenek kockázatot az ivóvízbázisokra nézve.

Amennyiben kellő körültekintéssel járnak el a vízpótló rendszer kialakítása során, hogy havária ne alakuljon ki, továbbá a kiviteli terv havária esetére részletes, azonnali, szakszerű beavatkozásokat ír elő, akkor a kockázat minimálisra csökkenthető.

A dunai vízkivétel részterületen az elsődleges feladat a megfelelő vízmennyiség kivétele és eljuttatása a Homokhátság déli részére, ezért a vízkormányzó és puffertározót úgy alakították ki, hogy minél kisebb elszivárgási és evaporációs veszteség történjen. Ennek megfelelően a talajvízszint emelkedésére csak minimális mértékben lehet számítani a Hajósi puffertározónál.

A mintegy 26 ha-on kialakítandó körtöltéses tározó bentonitos aljzatszigeteléssel lesz ellátva, ezért csak minimális mértékű elszivárgást tesz lehetővé. A szabad vízfelület megjelenése ezzel a kismértékű szivárgási

veszteséggel is új hajtóerőt jelenthet a talajvíz számára. A felszíni víz a talajvízzel közvetlen kapcsolatba kerül, és rátápláló hatást fog gyakorolni. Ezáltal a talajvízszint megemelkedése várható. A talajvízszintre gyakorolt hatás csak a puffertározó közvetlen környezetében (0,2-1 km) lesz észlelhető.

A felszín alatti vizek táplálása szempontjából a tervezett fejlesztés megvalósítása indokolt. Elsősorban a vízkivétel és a Homokhátságra történő vízkormányzás járulhat hozzá a projekt további részterületein a felszín alatti vizek regenerációjához. A dunai vízkivétel részterületen tartós vízborítású Hajósi puffertározó a 200-1000 m-es környezetében eredményez kismértékű talajvízszint emelkedést. A beavatkozás összességében javító hatással van a felszín alatti vizekre.

Víz Keretirányelv vizsgálata

A projekthez a VTK Innosystem Kft. (1134 Budapest, Pattantyús u. 7.) készítette a Víz Keretirányelv (2000/60/EC Európai Parlament és Európai Tanács irányelv, a továbbiakban: VKI) 4. cikk 7. bekezdése szerinti vizsgálatot, a BioAqua Pro. Kft. (4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.) közreműködésével.

A VKI vizsgálat során a VGT3 intézkedéseit (a víztestek jó állapotának elérése érdekében) és a projekt során tervezett beavatkozások hatásait is vizsgálták.

A vizsgálat kockázatértékelési fázisában kimutatták, hogy a projekt tervezett beavatkozásai nem eredményeznek olyan hatásokat, melyek eredményeképpen az érintett víztestek integrált hidromorfológiai állapotában és ennek következtében az ökológiai állapotában változás történne.

Az érintett víztestekre vonatkozóan a VGT3-ban előírányozott intézkedések és a projekt kapcsolatát vizsgálva megállapítható, hogy a projekt egyetlen intézkedés megvalósítását sem gátolja, valamint nem veszélyezteti a VKI céljainak elérését, számos esetben elősegíti a kitűzött célok elérését.

III. A vízgazdálkodási és vízvédelmi előírások szakmai indokolása

Vízjogi engedély beszerzése szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez (a tervezett beavatkozások új vízgazdálkodást segítő vízilétesítmények építését és használatát célozzák) és átalakításához (vízjogi létesítési engedély), a vízilétesítmény használatba vételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély) is. A vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízilétesítmények használatba vételével kapcsolatos előírást a Vgtv. szabályozza. A felszíni és felszín alatti vizek állapotának minőségének megőrzése érdekében vízvédelmi mérő-, megfigyelő-, ellenőrző rendszer kialakítása, valamint jogszabályi feltételek fennállása esetén egyes vízvédelmi határértékek a később lefolytatott vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárások keretein belül kerülnek szabályozásra. Az erre vonatkozó előírást a rendelkező rész 1. pontja tartalmazza.

Az 1. pontban előírta továbbá a BM OKF, hogy azok a projekt keretében megtervezett feladatok (meglévő műtárgyak megújítása, kisebb fenntartójellegű mederkotrás), amelyeket eseti jellegű fenntartás keretében kell elvégezni, nem tartoznak a vízjogi engedélyezési kötelezettség alá.

A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezésének elkerülése érdekében a gépek működési képességének fenntartásához szükséges tervezett karbantartási munkálatok a munkaterületen nem végezhetőek, az esetlegesen meghibásodott gépek is csak olyan mértékben javíthatók a munkaterületen, melyek csak a legszükségesebb, a hidraulika- és motorolajok, üzemanyagok folyásának megszüntetésére, a munkaterületről való elszállíthatóságának biztosítására végeznek. Ilyen esetben is szükséges az esetlegesen elfolyó, a környezetbe kikerülő anyagoknak a talajba jutásának megakadályozása kármentő tálca alkalmazásával, melyre vonatkozóan a BM OKF a rendelkező rész 2. pontjában tette meg az előírását.

Az üzemanyaggal való feltöltés előre kijelölt, ellenőrzött területen kell, hogy történjen, így fokozottan figyelemmel lehet kísérni a talajra kijutó esetleges szennyeződést, illetőleg azt meg kell előzni egy kármentő tálca használatával, megelőzve annak földtani közegbe, felszín alatti vízbe való bejutását, a szennyezés okozását, amelyre vonatkozó előírást a rendelkező rész 3. pontja tartalmazza.

Amennyiben a tevékenység végzése során az elvárható legnagyobb gondosság mellett is szennyező anyag kerül a földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe, úgy intézkedni kell a bekövetkezett környezetkárosodás megszüntetésére, a károsodott környezet helyreállítására, valamint azonnali környezetkárosodást megelőző intézkedést kell tenni a rendelkező rész 4. pontjában foglalt előírás szerint.

A rendelkező rész 5. pontjának előírása alapján a fentiek szerint azonnal megtett környezetkárosodást megelőző és kárelhárító intézkedésekről a területileg illetékes vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

A vízbázis védőterületén történő építési munkálatok során a kiemelt figyelem ráfordításával a munkagépek gondosan elvégzett karbantartásával minimalizálható a havária helyzetek kialakulása, figyelemmel a rendelkező rész 6. pontjában tett előírásra.

A keletkező veszélyes hulladékokat, üzemanyag és kenőanyag tároló helyeket úgy kell kialakítani, hogy annak alkalmazásával a környezetbe károsító anyag nem juthat ki, így a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható, melyre vonatkozóan az előírását a BM OKF a rendelkező rész 7. pontjában tette meg.

Az üzemeltetés során a vízminőség állapotának romlását meg kell akadályozni a helyes üzemrend megválasztásával, a vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkálatok alkalmazásával a rendelkező rész 8. pontjában tett előírás szerint.

A vízpótló rendszerbe bejuttatott vizek mennyiségi és minőségi mérésével, a vízpótló rendszer vízmérleg adatainak dokumentálásával és helyes üzemrendjének megválasztásával biztosítható a hosszútávon is fenntartható káros hatásoktól mentes optimális üzemeltetés, amelyre tekintettel a BM OKF a rendelkező rész 9. pontjában tette meg az előírását.

Vízvédelmi szempontból megállapította a BM OKF, hogy a tevékenység kapcsán „a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e” szakkérdéseket a KHT megfelelően vizsgálta, illetve javasolt műszaki és szervezési intézkedéseket a várható hatások minimalizálása érdekében.

Esetlegesen bekövetkező havária esetén a szennyezőanyag terjedése ellen azonnal intézkedni kell. Az elfolyt szennyezőanyagokat az átitatott közeggel együtt zárt tároló edénybe kell gyűjteni és a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai alapján kell kezelni.

Figyelembe kell venni továbbá a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, miszerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A felszíni és a felszín alatti vizek védelmével kapcsolatban megállapítottam, hogy a fenti előírások, továbbá a benyújtott KHT-ban vázolt megoldások és intézkedési javaslatok betartása mellett a tárgyi létesítmény megvalósítása megfelel a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, továbbá a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet követelményeinek.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet) 30. § d) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

30. § Ez a rendelet a Köt.-vel együtt

d) a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. §-ával és 11. §-ával együtt, a VKI 4. cikk (7) - (9) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

A KHT-ban felvázoltak alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás nem veszélyezteti a felszíni és a

felszín alatti víztestek jó állapotban tartását, valamint a VGT3-ban előírt célkitűzések, továbbá intézkedések megvalósítását.

A fenti indokokra tekintettel a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárásban a BM OKF a vízügyi és vízvédelmi szakhatósági hozzájárulását a rendelkező részben tett előírásokkal megadta.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén és az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdésén, valamint annak 1. melléklete 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. pontjain alapul, továbbá a következő jogszabályi rendelkezéseket alkalmaztam: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet, Kvt., illetve a fent felsorolt vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok, 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet fentiekben idézett rendelkezései.

Jelen állásfoglalásom rendelkező része a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és aa) alpontja szerint rögzíti a vízvédelmi szakkérdés vizsgálatának tényét, a vízvédelmi előírásokat a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és ab) alpontja szerint tettem, míg a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése b) pontja alapján a vízvédelmi szakkérdés vizsgálata során tett részletes megállapításokat az indokoló rész tartalmazza.

Az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § szerint „ha az 1. melléklet eltérően nem rendelkezik, a szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő tizenöt nap”.

Jelen szakhatósági eljárásban az ügyintézésre vonatkozó tizenöt napos határidőt betartotta.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

III. A hulladékgazdálkodási szakhatóság szakhatósági állásfoglalásának indokolása a Hulladékgazdálkodási Hatóság BK/HGO/05108-2/2023. iktatószámú állásfoglalása alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) 2023. augusztus 3. napján érkezett, fenti azonosító számú megkeresésében az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) – „a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti **környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti** kérelem vonatkozásában a hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte.

Várható környezeti hatások

Hulladékgazdálkodás

Létesítés

A tervezett, a Homokhátság egészét érintő fejlesztés alapvető céljai az alábbiak:

- a kedvezőtlen vízháztartási feltételek javítása;
- a felszíni vízkészletek növelése térségi vízpótlással vízhiányos időszakokban;
- a fogyó talajvízkészletek visszapótlását támogató módszerek alkalmazása;
- a felszíni vízkészletek optimális vízkormányzásának megvalósítása, másodlagos- és harmadlagos vízhasználatok infrastrukturális feltételeinek megteremtése.

A tervezett fejlesztés vízbázisa a Duna, a vízellátás célterületei a Kéleshalmi és Kunfehértói tározókon keresztül az 5b és 6a tervezési részterületek. A tervezett műszaki megoldás részeként a Duna mellett egy vízkivételi mű, szivattyútelep, nyomóvezetékek és Hajóstól észak-északkeletre egy puffer tározó és

nyomásközpont létesül, ahonnan nyomóvezetékek haladnak a Kéleshalmi-tározóig, illetve a Kunfehértói-tározóig.

A dunai vízkivételre és vízátvételre tervezett műszaki megoldások az alábbiak:

- dunai vízkivételi szivattyútelep (Fajsz mellett, a Duna bal partján kerülne kivitelezésre, 18,0 m³/s víz kivételére tervezett);
- dunai vízellátó nyomócső;
- hajósi puffer tározó és nyomásközpont kialakítása;
- Kéleshalmi nyomócső kialakítása;
- Kunfehértói nyomócső kialakítása.

A keletkező építési és bontási hulladékok mennyisége várhatóan meghaladja az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendeletben rögzített küszöbértéket. A tervezés jelenlegi fázisában a bontási és építési hulladékok pontos mennyisége még nem ismert.

A kivitelezési munkák alkalmával kommunális, szénhidrogén tartalmú és építési/bontási hulladékok (föld és kövek HAK 17 05 04) keletkezésére lehet számítani. Egyes beavatkozási helyszíneken növényzetirtás is szükséges lesz.

A beruházás során nagy mennyiségben keletkeznek hulladékká vált növényi szövetek (HAK 02 01 03), valamint erdőgazdálkodás hulladékai (HAK 02 01 07). A jelenlegi műszaki tervek alapján, 105 hektáron kell fakivágásra számítani. A képződő zöldhulladék mennyisége 230-330 tonna, mely mintegy 900-1320 m³-nek felel meg. A gallyazásból származó anyagot a zöldhulladék gyűjtésre/kezelésére hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozónak adják át hasznosításra.

A műtárgy építés/bontás során várhatóan keletkező hulladéktípusok és mennyiségük

Hulladék megnevezése	Hulladék-azonosító kód	A beavatkozás során képződő hulladékok mennyisége (t)			
		dunai vízkivételi szivattyútelep létesítése	hajósi nyomásközpont létesítése	összekötő csatorna burkolása	zsilip építése a csatornán
Betontörmelék	17 01 01	10	10	8	0,3
Aszfalttörmelék (bitumen keverék, amely különbözik a 17 03 01-től)	17 03 02	5	5	0,5	0,1
Fa	17 02 01	2	2	0,5	0,05
Műanyag hulladék	17 02 03	1	1	0,5	0,015
Vas és acél	17 04 05	15	15	5	0,15
Vegyés építési és bontási hulladék	17 09 04	2	2	1	0,3

Csomagolási hulladék	15 01 01- 15 01 07	nem számottevő mennyiségben			
Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 0110*	nem számottevő mennyiségben			
Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (olajos hulladék)*	15 02 02*	1	1	0,2	0,015

Veszélyes hulladék csak nagyon kis mennyiségben keletkezik (pl. festékek, lakkok, ragasztók és tömítőanyagok maradékai, illetve ezek göngyölegei). Az építési helyszínen az üzemanyag áttöltés idejére kármentő tálcát helyeznek el az üzemanyag tartály alatt, ezzel kizárva a szénhidrogének talajba kerülését. Tartálykocsinhoz egy hulladékgyűjtő zsákot helyeznek, amiben az esetlegesen keletkező olajos rongyokat lehet gyűjteni. A fáradt olajat, az elhasznált olajsűrőket és az olajos rongyokat, göngyölegeket zárt tartályban, edényekben munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjtik, majd a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően szállítási lap kitöltésével, engedéllyel rendelkező szakcégeknek adják át ártalmatlanítás céljából.

A mederszelvény kotrásakor, illetve kialakításakor és a nyomóvezeték lefektetésekor nagy mennyiségben szükséges földanyag mozgatása, melynek mennyisége 3,9 millió m³. A munkálatokhoz kapcsolódóan várható kitermelt iszap, talaj, kotrási meddő (HAK 17 05 06), föld és kövek (HAK 17 05 04). Megmozgatásra kerül körülbelül 3,5 millió m³ föld és iszap, a kitermelt mennyiség teljes egészében visszakerül a nyomóvezeték fölé (terepszint emelés).

A veszélyes hulladékokkal összefüggő tevékenységeket a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai szerint szervezik meg. A keletkező veszélyes hulladékokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően külön, az építési helyszíneken zárható gyűjtőedényben tárolják ideiglenesen a megfelelő engedéllyel rendelkező veszélyes hulladék ártalmatlanító vagy hasznosító üzembe történő elszállításig.

A kivitelezési munkák során keletkező szilárd kommunális hulladékok mennyisége az ott dolgozók számából becsülhető. Ami naponta kb. 15-18 liter hulladékot jelent. A munkavégzés során a kommunális hulladékok szelektív gyűjtése valósul meg. A gyűjtés műanyag zsákokban történik. Ezt a műszakok végén a műszakvezető a központi telephelyre szállítja. A kommunális hulladékok gyűjtése és elszállítása a kivitelezést végző cég feladata. A kommunális jellegű hulladékok nem tartalmazhatnak veszélyes hulladékokat, azokat elkülönítve gyűjtik.

A kivitelezés során várhatóan keletkező hulladékok:

Hulladék azonosító kód	Hulladék megnevezése
13 01 09*	klórozott szerves vegyületeket tartalmazó, ásványolaj alapú hidraulikaolaj

Hulladék azonosító kód	Hulladék megnevezése
13 01 10*	klórozott szerves vegyületeket nem tartalmazó ásványolaj alapú hidraulikaolaj
13 02 05*	ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj
13 07 01*	tüzelőolaj és dízelolaj
15 02 02*	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat
16 06 01*	ólomakkumulátorok
13 02 13 02 04* 13 02 05* 13 02 06* 13 02 07* 13 02 08*	motor-, hajtómű- és kenőolaj hulladékok

Létesítés során esetlegesen bekövetkező havária helyzetet jelenthet a munkagépek meghibásodása, és ez által szennyezőanyag kikerülése. Ilyen esemény lehet pl. egy munkagép hidraulikacsövének elszakadása vagy más jellegű szénhidrogén kifolyása meghibásodás miatt.

Üzemelés

Az üzemelés során a fenntartási tevékenységhez köthető hulladék keletkezésével kell számolni. Az üzemelés, jelen esetben a nyomóvezeték feletti terület, műtárgy karbantartását, rendszeres kaszálást jelenti. A működés során keletkező hulladékok egy része a műtárgyak forgó részeinek zsírozásához, olajozásához köthető. Számítani kell még az acélszerkezetek 5-6 évente történő festésére. Jellemzően felitató anyagok, olajos rongyok, illetve olajos fémhordók, kiürült olajos flakonok, festékes dobozok hulladéka várható. A csatorna szakasz állapotának fenntartása érdekében 5 évente növényzetirtást végeznek, illetve a vízszállító szelvények kapacitásának fenntartásához rendszeres kotrására van szükség.

Az üzemelés során várhatóan keletkező hulladékok:

Hulladék azonosító kód	Hulladék megnevezése	Várható éves mennyiség
02 01 03	hulladékká vált növényi szövetek	100-150 kg/km
02 01 07	erdőgazdálkodás hulladéka	
15 02 02*	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	2 kg
15 01 10*	veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	2 kg
17 05 05* 17 05 06	kotrás meddő	30-50 t/km**
17 09 04	kevert építési-bontási hulladék, amely különbözik a 17 09 01-től, a 17 09 02-től és a 17 09 03-tól	100-200 kg
20 03 01	egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes települési hulladékot is	1-1,5 kg/fő/nap

**5-8 évente 10 cm-es iszapeltávolítással számolva

Havária események hatásai

Havária esemény az üzemeltetés során is bekövetkezhet a munkagépek meghibásodásából és emberi mulasztásból, mely esetben hasonlóan járnak el, mint a létesítés folyamán keletkező hulladékoknál. Építési anyagok kimosódása is elképzelhető, mint potenciális havária extrém időjárási körülmények között.

A felhagyás időszakában keletkező hulladékok

A felhagyás esetén keletkezhet műtárgybontásból kikerülő beton, betonacél a nyomóvezeték eltávolításából műanyag hulladék. A felhagyáskor a bontással keletkező hulladékokat a hulladékjegyzék szerinti csoportosítás után elkülönítik, majd azt engedéllyel rendelkező kezelőnek adják át.

Előírásainkat a következő jogszabályi helyek indokolják:**Hulladékgazdálkodási szempontból:**

Rendelkező rész 1. pont szerinti előírás a Ht. 4. §-án alapul.

A rendelkező rész 2. pontjában foglalt előírást a Ht. 63. § (1) bekezdése, 12. § (4) bekezdése 31. § (2) és (5) bekezdései és a 7. § (1) bekezdése alapján tettük.

A rendelkező rész 3. pontjában rögzített előírás a Ht. 7. §-án alapul.

Rendelkező rész 4-6. pontjaiban rögzített előírásokat a Ht. 1. § (1) bekezdés 23. pontja, 1. § (3) bekezdés e) pontja, valamint 8-10. §-ai alapján tettük.

A veszélyes hulladékok vonatkozásában a rendelkező rész 7. pontjában tett előírás a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet 1. §-án és a Ht. 56. § (1) bekezdésén alapul.

A hulladék gyűjtőhelyek vonatkozásában a rendelkező rész 8. pontjában rögzített előírást az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 1. § d) és e) pontjai alapján tettük.

A nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó előírást a rendelkező rész 9. pontjában a Ht. 65. § (1) és (5) bekezdései alapján tettük.

A nyilvántartások és bizonylatok megőrzési idejére vonatkozó rendelkező rész 10. pontja szerinti előírás a Ht. 65. § (4) bekezdésén alapul.

A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a területi hulladékgazdálkodási hatóság illetékessége a székhelye szerinti vármegyére terjed ki azzal az eltéréssel, hogy a Pest Vármegyei Kormányhivatal illetékessége Pest vármegyére és Budapest főváros területére terjed ki.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 9. melléklet 22. sorban megnevezett előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, összevont környezeti hatásvizsgálati, valamint egységes környezethasználati engedélyezési eljárások során a hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalása szükséges.

A hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) – (2) bekezdése alapján adta ki.

Az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A hulladékgazdálkodási hatóság az Ákr. 85. § (1) bekezdésére figyelemmel kéri az érdemi határozat megküldését."

IV. A bányászati előírásoknak való megfeleléssel kapcsolatos szakhatóság állásfoglalás indokolása a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/11014-4/2023. iktatószámú állásfoglalása alapján:

„A Kormányhivatal a BK/KTF/07031-7/2023. sz. levelében az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. táblázat 20. pontja megválaszolása céljából kereste meg a fenti tárgyban a Bányafelügyeletet 2023. augusztus 03-án.

A Bányafelügyelet a beküldött dokumentációk felülvizsgálata során megállapította, hogy az eljárás igazgatási szolgáltatási díja nem került befizetésre, ezért a Bányafelügyelet az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 44. § (a) bekezdése alapján hiánypótlásra hívta fel a Kérelmezőt (VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Non-profit Kft., 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.), melyet a megadott határidőn belül teljesített.

A Bányafelügyelet a nyilvántartása és a megküldött dokumentációk alapján megállapította, hogy a beavatkozásokkal érintett területen és közvetlen környezetében nem, de a tágabb környezetében 6 db üzemelő szilárd ásványi nyersanyag kitermelésére létesült bányatelek található. A tervezett nyomvonal nem érinti a meglévő bányatelkeket.

A Bányafelügyelet nyilvántartása és a megküldött dokumentációk alapján építésföldtani szempontból alábányászott, alápincézett és barlangveszélyes területek nem fordulnak elő a beavatkozással jellemezhető területen. Felszíni mozgások és aktív földtani veszélyforrások által sem érintettek a tervezési területek. További információk az aktualizált területek koordinátaival (több formátumban) elérhetők a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (1145 Budapest, Columbus u. 17-23.) honlapján: <https://sztfh.hu/nyilvantanamo/banyaszati-teruletek-nyilvantanamo/> és a <https://map.mbfisz.gov.hu/>

A Bányafelügyelet megvizsgálva a tervezett tevékenységet megállapította, hogy a tevékenység a földtani környezetre elfogadható hatást gyakorol. A benyújtott dokumentáció földtani környezet védelmét szolgáló pontja (A Homokhátság vízgazdálkodásának tervezett fejlesztéséhez szükséges dunai vízkivétel és vízátervezés KÖRNYEZETI HATÁSTANULMÁNYA; 5.4. Föld, talajtani közeg) megfelelő. A tárgyi tevékenység a földtani közegre veszélyeztetettséget nem jelent, ásványi nyersanyag kitermelése nem valósul meg.

A Kérelmező a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet 2. számú mellékletének 5. pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat (23.000 Ft; kód: E0500) befizette.

A jogorvoslati tájékoztató az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (4) bekezdésében foglaltakon alapul.

A Bányafelügyelet hatáskörét és illetékességét a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 44. § (1) bekezdése és a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 1. § (1a) bekezdés, 3. § (1) bekezdés e) pontja határozzák meg.”

*

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07031-3/2023. számú levelével az Ákr. 10. §-ra és 43. § (2)-(3) bekezdésekre tekintettel értesítette az eljárás megindításáról a területileg illetékes vízügyi igazgatóságokat.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (a továbbiakban: ATIVIZIG) a 005625-0002/2023. számon az alábbi kezelői nyilatkozatot adta:

„Az Országos Vízügyi Főigazgatóság. (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) megbízásából az VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) 2023. július 18-án környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmet

nyújtott be a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem (KEHOP-1.3.0-15-2022-00033) tárgyában.

A Duna-Tisza közti Homokhátság az ország egyik legvízhiányosabb területe, emiatt ökológiai szempontból a legsérülékenyebb is. Az elsivatagosodás miatt kialakuló degradáció gazdasági és szociális problémákat is magában hordoz, emiatt a kedvezőtlen folyamatok visszaszorítása érdekében az Országos Vízügyi Főigazgatóság a KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretein belül kívánja a terület ökológiai állapotát javítani.

A környezeti hatástanulmány tárgyát jelen esetben a tervezési folyamat az 5. és 6. részterület tervezett fejlesztéseinek szükséges vízbeszerzését fogalmazza meg. A dunai vízkivétel és vízátvétel gyakorlatilag ezen részterületek vízgazdálkodási rendszerének fejlesztéséhez szükséges vízmennyiséget biztosítja.

A déli részterületek vízpótlására 4 változat merült fel, melyből a harmadikat ítélték a legköltséghatékonyabbnak, miszerint a dunai vízpótlás egy vízkivétellel (Fajszi település É-Ny-i részén) valósulna meg. A harmadik változat alapján a Kiskunsági-főcsatorna kotrása elmaradna, de felülvizsgálat történne a meglévő meder állapotára és feliszapolódottságának mértékére, mely során a feliszapolódott szakaszok fenntartási kotrása valósulna meg, ezáltal a Ráckevei- Soroksári-Dunából (továbbiakban: RSD) várhatóan plusz vízhozamot lehet biztosítani a Duna-völgyi-főcsatornába (továbbiakban: DVCS) medrébe. A DVCS a Duna-Tisza csatornától a Nemesnádudvari duzzasztóig tartó szakaszán rekonstrukciós kotrás történne, így a 7. részterület vízpótlásához szükséges ~ 1 m³/s vízhozam biztosítható lenne. A Kiskunsági-főcsatorna vízhozamával együtt így 2-3 m³/s tartalék vízhozamot lehetne biztosítani a DVCS alsó szakaszába.

A szükséges vízhozam a többszöri egyeztetés alapján az alábbi:

- Dong-éri (ATIVIZIG) rendszer vízigénye: $Q = 11,1$ m³/s, a veszteségeket is figyelembe véve $Q = 12,0$ m³/s.
- A Felső-Bácskai, Kígyós vízrendszer vízpótlási igénye $Q = 6,0$ m³/s.

Így összesen a fajszi dunai vízkivétel szükséges kapacitása $Q = 18,0$ m³/s. A kiemelt 18 m³/s vízhozamot egy nyomvonalon ~ 6 db (6 x D1600 mm) nyomócsővel (19 km) juttatnánk el a DVCS jobb partjára épített szigetelt fogadómedencébe. Innen egy nyomásközpont létesülne 18 m³/s vízhozammal. Az átemelt vizet két nyomvonalon (4, illetve 2 db) osztanánk szét:

Az ATIVIZIG felé egy nyomvonalon, ~ 4 vezeték közvetlenül a Kunfehértói víztározóba nyomnák a szükséges 12 m³/s vízhozamot. A Kígyós rendszerbe a 6 m³/s vízhozamot egy másik nyomvonalon egy nyomócsőpárral nyomnák a tervezett Kéleshalmi víztározóba.

A víz szétosztása az ATIVIZIG felé a Kunfehértói tározóból szivattyúsan, ill. közvetlenül gravitációsan, majd többszöri átemeléssel történne az egyes vízellátó csatornába. Az ADUVIZIG felé a Kéleshalmi tározóból szivattyúsan lenne a vízkivétel és a Kígyós főcsatornába bevezetve. A víz szétosztása a Kígyós főcsatornából összekötő csatornákon keresztül gravitációsan kerülne szétosztásra.

Felszíni vizek:

Az építkezés során a Dunán és a DVCS-n a vízkivétel kiépítése alatt időszakosan az üledék felkavarodásával, az átlátszóság csökkenésével, a lebegőanyag-koncentráció lokális növekedésével lehet számolni. Azonban ez rövid ideig tart, így számottevő hatással nem kell számolni. Az egyéb csatornák nyomóvezeték általi keresztezése a csatornamedreket tero szerint nem érinti. A tervezett beavatkozás révén a Homokhátság egyes területeinek vízmennyisége javulni fog. A vízminőségi hatás az építést követően a Duna-szakaszon és a DVCS-n nem várhatóak, a továbbvezetett víz minőségének ellenőrzése a tervek között szerepel.

Felszín alatti vizek:

Az éghajlatváltozás valamint az ebből adódó terhelő felszín alatti vízkivételek következményeként a

Homokhátságon nagymértékű talajvízszint süllyedés tapasztalható. Ezek nagy része gyenge állapotúnak mondható. Az építési munkák közvetlenül nem hatnak a felszín alatti vizekre. Elsősorban az üzemeltetés során számíthatunk kedvező hatásokra. Elsősorban a vízkivétel és a Homokhátságra történő vízkormányzás járulhat hozzá a projekt további részterületein felszín alatti vizeinek regenerációjához.

A dokumentációt áttekintve megállapítható, hogy a területen tervezett beruházás a felszíni és felszín alatti vizekre jelentős pozitív hatást gyakorolhat, így javasoljuk a dokumentáció elfogadását."

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (a továbbiakban: ADUVIZIG) a **002940-081/2023.** számon az alábbi kezelői nyilatkozatot adta:

„A BK/KTF/07031-3/2023. iktatási számú levelében tájékoztatta igazgatóságunkat, hogy „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022- 00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátvezetés tárgyú a R. szerinti környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelem alapján, közigazgatási eljárás keretében a BKVKH, mint környezetvédelmi hatóság közmeghallgatást tart az érintettek személyes megjelenése nélkül.

A tárgyi ügygel kapcsolatos észrevételeinket, nyilatkozatunkat az alábbiak szerint adjuk meg.

A környezeti hatástanulmány (KHT) eredményeivel, megállapításaival alapvetően egyetértünk. Elfogadjuk az anyagban alkalmazott, az 1.2.2. fejezetben leírt speciális hatásvizsgálati megközelítést (6. oldal).

A tervezett fejlesztések ellen nem emelünk kifogást.

A megküldött KHV alapján a tervezet vízkiviteli mű az alábbiak szerint kerül kialakításra: 1 db vízkivételi művel összesen 18,0 m³/s vizet vesznek ki a Dunából, amellyel biztosítható a Dél-Homokhátság vízpótlása.

A vízkivételi mű a Duna balpartot 100 m hosszban érinti a 1507,95-1508,05 fkm között. A vízkivételi szivattyúaknak a hullámtéren, közvetlenül a mederparton kerülnek kialakításra 21 db egyforma vb. aknarésszel.

A nyomóvezetékek - összesen 6 db DN 1600 acél nyomócső - keresztezik a Duna balparti 03.02. sz. Baja-Foktői árvízvédelmi szakasz árvízvédelmi töltésének 30+835 és 30+95 tkm szelvények közötti szakaszát. A keresztezés a MÁSZ szintjén kerül kialakításra.

A tervezett szivattyúk, 18 üzemelő és + 2 db melegtartalék, egyesével Q=1,0 m³/s, H=36,1m, P=400 kW teljesítményű, összes energiaigénye: 7.200 kW + telephely energiaigénye + 800 kW, így összesen: P=8.000 kW azaz 8,0 MW. A szükséges energiát alternatív energiával tervezik kielégíteni, amennyiben ez naperőművel történne, az megvalósítható közvetlenül a szivattyútelep mellett egy 10,6 ha-os területen (kb. ~ 8-10 ha-os területre van szükség).

A mentett oldalon ki lesz alakítva egy szivattyútelepi központ magasépítészeti létesítményekkel: raktárak, irányító- és szociális épületek. A központ és a szivattyútelep a belterülettől szilárd burkolatú úttal lesz tervezve két burkolt lejáró rámpával. A telephely körbe lesz kerítve. A beavatkozással érintett terület ~ 4,0 ha, mely magába foglalja a hullámtéri és mentett oldali területeket is.

Az Árvízvédelmi és Folyógazdalkodási Osztály a fent említett KHV alapján megállapította, hogy a tervezett beruházás érinti a Magyar Állam tulajdonát képező és az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő alábbi ingatlanokat:

Fajsz 075/2 hrsz.-ú Duna folyam

Fajsz 071/3 hrsz.-ú töltés és véderdő

Fajsz 072/2 hrsz.-ú véderdő

A megadott elérési úton található dokumentációban foglaltakkal kapcsolatos észrevételeink az alábbiak.

1. A 2.3.1. fejezetben: (33. oldal) a szöveg szerint a Dunánál 18 szivattyú + 3 melegtartalék épül ki, a 2.3.4. ábrán 20 szivattyú szerepel.
2.3.3.2 fejezetben: (37. oldal) a szöveg szerint a hajósi nyomásközpontnál 18 szivattyú + 3 melegtartalék épül ki, a 2.3.8. ábrán 20 szivattyú szerepel.
Javasoljuk az ellentmondás feloldását.
2. 5.3.1.2. fejezetben: Az 5.3.7. ábra (Víztermelés (teljes vízhasználat) megoszlása a Homokhátságon a 2021-es adatok alapján) tartalmát és adatait véleményünk szerint felül kell vizsgálni. Véleményünk szerint a Homokhátság vonatkozásában a karszt és hasadékvizek megjelenése, a parti szűrésű víz (hacsak nem átvezetett vízre gondolunk, amit nem itt termeltek ki) nehezen kezelhető és túlzónak tűnik a felszíni vízhasználat közel 3 milliárd m³-e is.
3. Hajósi puffertározó üzemrendjéről: 2.3.1. fejezetben (35. oldal): „A puffertározó feltöltése és folyamatos feltöltött állapotban tartása szükséges” Ezzel szemben az 5.2.2.3. fejezetben (93. oldal): „A puffertározó az üzemelési tartománya jelenlegi információink szerint az üres és a maximális vízszint (0-2,30 m) között lesz. A szivattyútelepet úgy alakítják ki, hogy az a tározót akár szárazra is le tudja szívni. A vízpótlási időszakon kívül a meder száraz lehet, így a vízminőségi problémák elkerülhetők.” - A két szöveg összevetése, illetve az 5.2.2.3. fejezetben szereplő vízminőségi megfontolások alapján az a következtetés vonható le, hogy a tározót vízpótlás nélküli időszakban vagy közel teljesen feltöltött állapotban, vagy üresen kell tartani. Célszerű ezeket a megfontolásokat a tározó üzemrendjében majd szerepeltetni.
4. Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, mint vagyionkezelő a műszaki tervezési munkák során kéri figyelembe venni a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet és más érvényben lévő jogszabályokban és az ide vonatkozó műszaki szabványokban, műszaki irányelvekben foglalt előírásokat.
5. Figyelemmel arra, hogy a tervezett létesítmények megvalósítása közvetlenül érinti a Duna medrét, annak bal parti hullámterét és a 03.02. sz. I. rendű árvízvédelmi fővédvonalat az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, mint az érintett ingatlanok és létesítmények vagyionkezelője a folyógazdalkodási és árvízvédelmi szakkérdésekben szükségesnek tartja a műszaki tervek készítése során az egyeztetési lehetőség biztosítását.”

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07031-9/2023. számú levelével, az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet) 20. §-ára, az ügyre vonatkozó nyilatkozata iránt megkereste a területileg illetékes Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságot

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság az ÁLT/652-37/2023. számú nyilatkozata az alábbiakat tartalmazza:

„Fenti hivatkozási számú, az OVF kérelmére a Duna-Tisza-közi Homokhátság dunai vízkivétel és vízátvezetés terveinek környezeti hatásvizsgálatai eljárása kapcsán tett megkeresésére az Igazgatóság - mint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015 (III.30) kormányrendelet 37. § aa) pont alapján a védett- és fokozottan védett természeti értékek, a védett- és fokozottan védett természeti területek, Natura 2000 területek természetvédelmi kezelője - az alábbi nyilatkozatot teszi.

A dokumentáció részletesen tartalmazza a 2023. év során Igazgatóságunkkal egyeztetett vízpótlási elemeket, valamint azok természeti környezetre gyakorolt várható hatásait.

Az élővilág-védelmi fejezetben (7. melléklet), és a Natura2000 hatásbecslésekben megfogalmazott, védett természeti területek, Natura 2000 területek és jelölőfajok, és védett természeti értékek kapcsán tett megállapításokat elfogadjuk. A tervezett beavatkozások élővilágot érintő negatív hatásainak mérséklése érdekében tett előírás-javaslatokat megfelelőnek találjuk, és javasoljuk azokat előírásra.

A nyomócső két nyomvonal-változata közül a nyugati, középső, és keleti részen is a „B” változat elfogadását javasoljuk, mivel ez kisebb részben érint természetes vagy természetközeli élőhelyeket, így a létesítés és üzemeltetés várható negatív hatásai is csökkenthetők.”

Hatóságunk a fenti nyilatkozatokat figyelembe vette az előírások megtétele és a döntése meghozatala során.

*

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07031-6/2023. számú levelével – figyelemmel az R. 2021. május 29. napján módosult 1. § (6b) bekezdésére, különös tekintettel a telepítés helyével, a településrendezési eszközökkel kapcsolatos esetleges kizáró okokra – megkereste a tevékenység telepítési helye szerinti települések önkormányzatait. A megkeresett önkormányzatok közül Kiskunhalas Város Önkormányzata nyilatkozott (kétszer is).

Kiskunhalas Város Önkormányzatának V/803-2/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya (6000 Kecskemét, Bajcsy- Zsilinszky krt. 2.) által hivatalomhoz küldött megkeresés - A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem - helyi környezet- és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos esetleges kizáró okokról szóló nyilatkozat iránti megkeresés - ügyében az alábbiakról nyilatkozom:

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. által benyújtott „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet szerinti környezeti hatásvizsgálati dokumentáció alapján - figyelemmel a Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 59/2005.(XI.30.), az egyes helyi jelentőségű természeti emlékek védetté nyilvánításáról szóló 5/2022. (I.24.), valamint az egyes területek helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításáról szóló 22/2005.(VI.01.) rendeletére - a projekt kivitelezésénél a helyi környezet- és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos esetleges kizáró okok nem merülnek fel. A projekt nem érint helyi védettség alatt álló területet, a helyi rendeletben rögzített természetvédelmi követelményekkel nem ellentétes.

Véleményem a megkeresésben hivatkozott tevékenység helyszíne alapján, a Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 59/2005.(XI.30.), az egyes helyi jelentőségű természeti emlékek védetté nyilvánításáról szóló 5/2022. (I.24.), valamint az egyes területek helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításáról szóló 22/2005.(VI.01.) rendeletére figyelemmel adtam ki.”

Kiskunhalas Város Önkormányzatának V/802-2/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Ezúton tájékoztatom, hogy a fenti hivatkozási számon érkezett megkeresés mellékleteként megküldött, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által benyújtott „A Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátervezés tárgyú környezeti hatásvizsgálati dokumentációban

ismertetett tevékenység

Kiskunhalas Város Önkormányzat településrendezési eszközeivel összhangban van.

Annak érdekében, hogy a nyomóvezeték nyomvonalában a későbbiek folyamán ne valósulhassanak meg olyan beruházások, melyek akadályoznák a projekt megvalósítását, a végleges nyomvonal kijelölését követően javasoljuk a nyomóvezetékek és védőtávosságok településrendezési eszközökben történő feltüntetését.

Az eljárás további szakaszaiban részt kívánunk venni, a kapcsolatot elektronikus úton, hivatali kapun keresztül kívánjuk tartani, és kérjük, hogy az eljárás eredményéről tájékoztatni szíveskedjenek.

Városunk hatályos településrendezési eszközei megtalálhatóak a nemzeti jogszabálytárban és a kiskunhalas.hu honlapon a városháza/dokumentumok/településrendezés menüpont alatt.

Véleményemet a HÉSZ és a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. § 6b) alapján, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6/A. § (3) bekezdésében és 6/B. §-ban biztosított jogkörömben eljárva adtam ki."

A beavatkozással érintett települések önkormányzatai (Bátya, Császártöltés, Dusnok, Fajsz, Hajós, Kéleshalom, Kunfehértó, Miske) nyilatkozatot, észrevételt nem tettek, a tervezett beruházással kapcsolatban kifogást nem emeltek.

*

A környezetvédelmi hatóság az R. 8. § - 10. §-ban foglaltak alapján az alábbiak szerint biztosította a nyilvánosság bevonását az eljárásba:

Tekintettel arra, hogy a fenti tárgyú eljárásban az Ákr. 41. § (1) bekezdésben meghatározott sommás eljárás feltételei nem álltak fenn (*a tényállás tisztázása volt szükséges, szakhatósági és egyéb megkeresések voltak szükségesek*), a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 43. § (2)-(3) bekezdése alapján a 2023. augusztus 03. napján kelt, BK/KTF/07031-3/2023. számú levelében tájékoztatta az ügyfeleket az ügy tárgyáról, az eljárás megindításának napjáról, az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségéről, a kérelmező ügyfél nevééről, a teljes eljárás ügyintézési határidejéről, a határidő túllépésének jogkövetkezményeiről és arról, hogy a hatóság a továbbiakban a teljes eljárás szabályai szerint jár el.

Az R. 12-15. §-ai szerinti eljárás (országhatárokon átterjedő nemzetközi környezeti hatásvizsgálat):
A tevékenységnek határon átterjedő jelentős környezeti hatása nincs. Az R. 12-15. §-ai szerinti eljárás - országhatárokon átterjedő nemzetközi környezeti hatásvizsgálat - nincs folyamatban.

A környezetvédelmi hatóság az R. 8. § (1)-(3) bekezdésének megfelelően 2023. augusztus 03. napján honlapján közzétette a környezeti hatásvizsgálati eljárás megindítására vonatkozó, BK/KTF/07031-4/2023. számú közleményt, ezzel egyidejűleg azt megküldte a beavatkozással érintett települések jegyzőinek, akik gondoskodtak annak közhírré tételéről.

Továbbá a környezetvédelmi hatóság az R. 9. § (6)-(7) bekezdésének és az *Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról* szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet) és a *veszélyhelyzet ideje alatt egyes szervezetek működésére vonatkozó, továbbá egyes közigazgatási eljárási szabályok megállapításáról* szóló 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: 146/2023. (Ív. 27.) Korm. rendelet) megfelelően 2023. augusztus 03. napján,

honlapján közzétette az érintettek személyes megjelenése nélküli közmeghallgatás tartására vonatkozó, BK/KTF/07031-4/2023. iktatószámú közleményt, ezzel egyidejűleg azt BK/KTF/07031-5/2023. iktatószámon megküldte a beavatkozással érintett települések önkormányzatainak, amelyek gondoskodtak annak helyben történő közhírré tételéről.

Az R. 9. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi hatóság közmeghallgatást tart, kivéve, ha a tevékenység katonai titokvédelem alá esik, vagy ha a kérelmet benyújtását követően elutasította. A közmeghallgatásra vonatkozó adatok közhírré tételének az R. 9. § (7) bekezdése alapján legalább harminc nappal a közmeghallgatás időpontja előtt kell megtörténnie.

A 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet 1. §-a szerint a Kormány az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdet ki.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a 2-7. § szerinti ügyekre vonatkozó, személyes megjelenési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseket az e rendeletben meghatározott kiegészítésekkel és eltérésekkel kell alkalmazni.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet „3. A közigazgatási hatósági eljárásban alkalmazott közmeghallgatással kapcsolatos eltérő szabályok” című része tartalmazza a közigazgatási hatósági eljárásban alkalmazott közmeghallgatással kapcsolatos szabályok eltérő alkalmazásával összefüggő speciális rendelkezéseket.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási hatósági eljárásban közmeghallgatás az érintettek személyes megjelenése nélkül, az e rendeletben foglaltak szerint is megtartható.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján az eljáró hatóság, a jogszabályban közmeghallgatás megtartására kijelölt szerv (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) a honlapján közzéteszi mindazon információkat - így különösen iratokat, kép- és hangfelvételeket, internetes hivatkozásokat -, amelyek az érintettek közmeghallgatásban való részvétele szempontjából lényegesek. Ha az eljáró hatóság más szervet is megkeres az információk saját honlapon történő közzétételére érdekében, a megkeresett szerv köteles azt haladéktalanul teljesíteni

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdése alapján a közzététel tartalmazza azt a határidőt, amelyen belül az érintettek észrevételeket tehetnek, és kérdéseket tehetnek fel.

A közmeghallgatás nyilvánosságának biztosítása a kérdések, észrevételek és arra adott válaszok honlapon való, mindenki számára hozzáférhető közzétételével valósul meg.

A tevékenységgel érintettek az eljárás kapcsán észrevételeket a közmeghallgatás időpontjáig (2023. szeptember 15. napjáig), személyes megjelenése nélkül, írásban közvetlenül a környezetvédelmi hatósághoz nyújthattak be.

A rendelkezésre álló idő alatt, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (002940-081/2023. számú nyilatkozat) és Kiskunhalas Város Önkormányzata (V/802-2/2023. iktatószámú nyilatkozat) terjesztett elő észrevételt, a korábban már ismertetett nyilatkozatukban foglaltak szerint.

A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2066-253-2023 iktatószámú nyilatkozata az Alsó-

Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság és Kiskunhalas Város Önkormányzatának az eljárással kapcsolatban benyújtott észrevételekkel kapcsolatban:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya 2023. szeptember 19-én kelt levelében - az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján - a VIZITERV Environ Nonprofit Kft.-t „a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 számú projekt keretében, a Duna-Tisza közti Homokhátság dunai vízkivétel és vízátervezés ” tárgyú környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelem kapcsán, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által (002940-081/2023.) a személyes jelenlét nélkül megtartott közmeghallgatásra benyújtott észrevételére vonatkozóan nyilatkozattételre hívta fel.

Az ADUVIZIG észrevételében megadott, a tervezett vízkivételi műre vonatkozó műszaki tartalmat bemutató bevezető bekezdés a benyújtott hatásvizsgálati dokumentációban (2.3.1 fejezetben) a következő tartalommal szerepel:

„A tervezett szivattyúk, 18 üzemelő és + 3 db melegtartalék, egyesével $Q=1,0 \text{ m}^3/\text{s}$, $H=36 \text{ m}$, $P=425 \text{ kW}$ teljesítményű, összes energiaigénye: $7.650. \text{ kW} + \text{ telephely energiaigénye} + 750 \text{ kW}$, így összesen: $P=8.400 \text{ kW}$ azaz $8,4 \text{ MW}$. A szükséges energiát alternatív energiával tervezik kielégíteni, amennyiben ez naperőművel történne, az megvalósítható közvetlenül a szivattyútelep mellett egy $10,6 \text{ ha}$ -os területen (kb. $\sim 8-10 \text{ ha}$ -os területre van szükség).”

A KHT fentiekre vonatkozó műszaki tartalmát, valamint az észrevétel bevezetésében szereplő paramétereket összehasonlítottuk és azok eltérése miatt leellenőriztük.

Jelen levelünkben nyilatkozunk, hogy a KHT 2.3.1 fejezetében megadott jellemző paraméterek helyesek, így az eljárás során kérjük Tisztelt Hatóságot, hogy továbbra is a dokumentációban megadott adatokat használja a tero bírálata, illetve a határozat kiadása során.

1. A dokumentáció szöveges része mindkét helyszínen 18+3 szivattyú beépítését tartalmazza. Jelen levelünkhöz mellékeljük a javított 18+3 szivattyúknát tartalmazó ábrákat. Kérjük, a bírálat során a dokumentáció 2.3.4 és 2.3.8 ábrái helyett ezek figyelembe vételét. A dunai vízkivétel telepítési rajza nyilatkozatunkhoz szintén csatolásra került.
2. Az ábra a vízkészletjárulék (VKJ) nyilvántartási rendszerből származó hivatalos adatok alapján került szerkesztésre.
3. Hajósi puffertározó feltöltöttsége: A puffertározónak az a szerepe, hogy a szivattyútelepnek adjon egy idő, - és mennyiségi puffert a két szivattyútelep összehangolása érdekében. A Hajósi nyomásközpont üzemen kívüli állapotában a tározó tele van, melyet a DVCS felől is fel lehet tölteni. Szivattyúzási időszakban a vízszint változó lesz a szivattyútelep teljesítményétől függően. Üres állapotban nem kell tartani a tározót, maximum fenntartás jellegű kotráskor. Fentiek alapján a 2.3.1. fejezetben (35. oldal) észrevételezett mondatot az alábbiak szerint pontosítjuk: „A puffertározó feltöltése és folyamatos feltöltött állapotban tartása szükséges a vízpótlási időszakban. A vízszint a szivattyútelep teljesítményétől függően változó lesz.” A tározó üzemrendjét a létesítmények elkészülte után a vízjogi üzemeltetési engedélyhez készülő üzemeltetési szabályzat részletesen tárgyalja majd.
4. Egyetértünk az észrevétellel, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet, valamint más hatályos jogszabályokban és az ide vonatkozó műszaki szabványokban, műszaki irányelvekben foglalt előírásokat a tervező a továbbtervezés során figyelembe veszi.
5. Egyetértünk az észrevétellel, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatósággal, mint az érintett ingatlanok és létesítmények vagyongazdálkodásával a további tervezés folyamán a folyógazdálkodási és árvízvédelmi szakkérdésekben a tervezők egyeztetni fognak.

Kérjük, hogy fentiekben megadott nyilatkozatunkat elfogadni, az eljárás során figyelembe venni és a környezetvédelmi engedélyt kiadni szíveskedjenek."

Az észrevételekre adott válaszokat a környezetvédelmi hatóság honlapján, a BK/KTF/07031-49/2023. iktatószámú közlemény formájában közzétette. A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által az észrevételekre vonatkozó, fentiekben ismertetett válaszokat a környezetvédelmi hatóság értékelte és azokat elfogadta.

A fenti tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása során megküldött iratokat (a környezetvédelmi hatóság megkeresésére megküldött szakhatósági állásfoglalásokat, szakkérdés vizsgálatára vonatkozó nyilatkozatokat, hiánypótlásként megküldött iratokat, valamint egyéb nyilatkozatokat, tájékoztatásokat, észrevételeket és arra adott válaszokat, a közmeghallgatásról készült jegyzőkönyvet stb.) a környezetvédelmi hatóság – a BK/KTF/07031-43/2023. és a BK/KTF/07031-49/2023. számú közleményeivel – a nyilvánosság számára elérhetővé tette a honlapján.

A közmeghallgatás időpontjáig a vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem változtak, így arra a BK/KTF/07031-4/2023. iktatószámú közleményben foglaltak szerint került sor.

Az eljárás során ügyféli jogállás megállapítását nem kérelmezték.

A közmeghallgatás a fentiek szerint az érintettek személyes megjelenése nélkül megtartásra került, lefolytatása a R., a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet és a 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet rendelkezései szerint történt.

A környezetvédelmi hatóság a közmeghallgatást írásos jegyzőkönyvi formában dokumentálta, melynek elektronikus elérhetőségét – a BK/KTF/07031-49/2023. számú közleményében 2023. szeptember 21. napján – honlapján biztosította.

*

A környezetvédelmi hatóság által a rendelkező részben tett előírások indokolása:

Levegőtisztaság-védelem

Levegőtisztaság-védelmi szempontú előírásainkat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Lvr.) 4. §, 26. § (1), (2), és 28. § (2) bekezdéseiben foglaltak alapján tettük.

Az Lvr. 4. §-a szerint: *„tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.”*

Az Lvr. 26. § (1) bekezdése alapján: *„diffúz forrás üzemeltetése során a levegővédelmi követelményeket érvényesíteni kell.”*

Az Lvr. 26. § (2) bekezdése szerint: *„diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.”*

Az Lvr. 28. § (2) bekezdése értelmében: *„A közúti jármű üzemeltetője, a vasúti jármű üzemeltetője szállítás esetén a szállított anyag által okozott levegőterhelés megelőzéséről gondoskodni köteles.”*

Zaj- és rezgésvédelem

A tevékenység a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű zajt vagy rezgést okozni.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése szerint a környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés feleljen meg a zaj- és rezgésterhelési követelményeknek. A benyújtott dokumentáció alapján a projekt megvalósulási területén egyes zajtól védendő területek és épületek esetében az építési tevékenységtől származóan a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. számú mellékletében foglalt zajterhelési határértékek túllépésére lehet számítani.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet. 7. § (1) bekezdése alapján *„Új tevékenység telepítéséhez és megvalósításához szükséges szállítási tevékenység hatásterülete az a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási, fuvarozási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást okoz.”*

A benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint az elvégzett szállítási forgalombecslés mellett a szállítási útvonalakhoz közeli védendő környezetben a jelenlegi zajállapothoz képest legfeljebb csak kismértékű zajterhelés-növekedésre lehet számítani (max. $\Delta L_{AM} \approx 1,7$ dB). A szállítási forgalomtól származó járulékos zajterhelés növekedés a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése szerinti értéket (3 dB) egyik lehetséges szállítási útvonal mentén sem fogja elérni, közvetett hatásterület nem határozható meg.

Korábbi, hasonló jellegű beruházások tapasztalatai alapján a kivitelezéssel és a szállítási tevékenységgel összefüggésben a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. számú melléklete szerinti rezgésterhelési határértékek a tárgyi projekt vonatkozásában várhatóan teljesülnek.

A zaj- és rezgésterhelés pontosabb meghatározására a kivitelezési helyszínek, a kivitelezéshez igénybe venni kívánt gép- és eszközpark, valamint az organizáció ismeretében, az építés alatti környezetvédelmi tervben kerül sor. Az előzőek okán a kiviteli tervre vonatkozó előírást tettünk.

Az üzemelés alatt a fő zajforrást jelentő szivattyúközpontok zajkibocsátása csak a gépészet típusa és a végleges beépítési paraméterek ismeretében határozható meg pontosan, ezért az elvégzett zajvédelmi szempontú számítások felülvizsgálata szükséges.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése szerint *a környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj- és rezgésforrás üzemeltetője – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni.*

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 12. §-a szerint *„A kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani.”*

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján *„A 4. §-ban kijelölt környezetvédelmi hatóság a zajvédelmi követelmények ellenőrzése érdekében mérést, számítást, vizsgálatot végezhet vagy végeztethet, illetve mérés, számítás végzésére kötelezheti a zajforrás üzemeltetőjét.”*

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése alapján *„A kivitelező felmentést kérhet a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól*

a) egyes építési időszakokra, ha a kibocsátási határérték-kérelem szerint a zajkibocsátás műszaki vagy munkaszervezési megoldással határértékre nem csökkenthető,

b) építkezés közben előforduló, előre nem tervezhető, határérték feletti zajterhelést okozó építőipari tevékenységre.”

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdése szerint *„A kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit.”*

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (3) bekezdése alapján *„A környezetvédelmi hatóság a zajterhelési határérték alóli felmentésről szóló határozatában az építőipari tevékenység napi, heti időbeosztására és a munkavégzés teljesítményére vonatkozóan is előírhat korlátozást.”*

Földtani közeg védelme

A környezethasználat megszervezésének és végzésének módját a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 6. § (1) bekezdése tartalmazza.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontja alapján a tevékenység csak a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető. A földtani közegre vonatkozó (B) szennyezettségi határértéket a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. és 3. számú melléklete számszerűsíti.

A műszaki védelem kialakítását *a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés a) pontja alapján* írtuk elő.

*

A környezeti hatásvizsgálati eljárás kereteit, tartalmát az R. 6. § - 6/A. §-a, 10. § (6a) bekezdése, valamint a 424/2022. (X. 28.) és a 146/2023. (Iv. 27.) Korm. rendelet határozza meg.

A környezeti hatástanulmány általános tartalmi követelményeit az R. 6. számú melléklete tartalmazza.

A környezeti hatástanulmány megfelel az R. 6. számú mellékletében tartalmi követelményeknek.

A fentieknek megfelelően a környezetvédelmi hatóság bevonva az eljárásba a szakhatóságokat, szakkérdés vizsgálatában érintett hatóságokat, ügyfélnek minősülő szervezeteket is, részletesen megvizsgálta a tervezett tevékenység engedélyezhetőségét, illetve a rendelkező részben a szükséges előírásokat megtette, különös tekintettel azon intézkedéseket, melyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére, és - ha lehetséges - kiegyenlítésére vonatkoznak és eszerint hozta meg az eljárást lezáró döntését.

Fentiek alapján lefolytatott eljárás - a környezetvédelmi hatóság által folytatott szakmai vizsgálatok eredménye, a szakhatóságok állásfoglalásai, az eljárás során megkeresettek nyilatkozatai, a nyilvánosság bevonása - alapján a környezetvédelmi engedély kiadását kizáró ok nem merült fel.

Az R. 11/B. §-a értelmében a környezetvédelmi hatóság a tevékenység engedélynek megfelelő megvalósítását, illetve a környezetre gyakorolt jelentős kedvezőtlen hatások elkerülése, megelőzése, csökkentése vagy kiegyenlítése érdekében szükséges intézkedések végrehajtását - az e rendeletben, valamint az egyes környezeti elemekre és tényezőkre vonatkozó szabályozásban foglalt előírások szerint, szükség szerint hatósági ellenőrzéssel - figyelemmel kíséri.

A határozatot a környezetvédelmi hatóság a fent hivatkozottakra tekintettel, az R. 10. § (1) bekezdése és a Kvt. 71. § (1) bekezdés b) pontja alapján hozta meg.

A környezetvédelmi engedély az R. 10. § (4) bekezdés a) pontja szerint tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, csökkentésére - és ha lehetséges - megszüntetésére vonatkoznak, továbbá az R. 10. § (4) bekezdés b) pont bc) alpontjában foglaltakat.

A döntés formáját az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (4) bekezdése, tartalmi elmeit a 81. § (1) bekezdése és az R. határozza meg.

Az engedély érvényességi idejét a környezetvédelmi hatóság az R. 11. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés alapján határozta meg.

Az engedély érvényességi idejének lejárására vonatkozó rendelkezés az R. 11. § (3) bekezdésén alapul.

A környezetvédelmi hatóság felhívja a figyelmet az alábbiakra:

A Kvt. 72. §-a értelmében a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt visszavonja, ha a véglegessé válástól számított öt éven belül a tevékenységet, illetve az ahhoz szükséges építési előkészítési munkákat nem kezdték meg, vagy ha a jogosult nyilatkozik arról, hogy a környezetvédelmi engedéllyel nem kíván élni, továbbá akkor is, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek lényegesen megváltoztak.

A döntés elleni jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 112. §-a és 114. § (1) bekezdése rendelkezik. A fellebbezés kizárása az Ákr. 116. § (1) bekezdésében foglaltakon alapul, tekintettel arra, hogy a fellebbezést jelen döntés ellen törvény nem teszi lehetővé.

Az eljárás során megkeresett szakhatóságok állásfoglalásait a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján foglalta a határozatba. Az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A keresetlevél benyújtásának idejéről és helyéről a Kp. 39. § (1) bekezdése, benyújtásának módjáról a Kp. 28. § (1)-(2) bekezdése és 39. § (2) bekezdése rendelkezik.

A keresetlevél tartalmát a Kp. 37. §-a határozza meg.

Az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozóan a környezetvédelmi hatóság a Kp. 29. § (1) bekezdésére, *a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény XLVI. fejezetére*, valamint az Eüsztv. 8-10. §-ára figyelemmel adott tájékoztatást.

A keresetlevél benyújtásának halasztó hatályát a Kp. 39. § (6) bekezdése zárja ki. Az azonnali jogvédelem iránti kérelemre vonatkozó tájékoztatás a Kp. 50. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakon alapul.

A bíróság a környezetvédelmi hatóság a Kp. 12. § (1) bekezdése, illetékességét a Kp. 13. § (1) bekezdése és *a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. melléklet 7. pontja* alapján állapította meg.

A Kp. 77. § (1) bekezdése értelmében, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

Az elsőfokú közigazgatási bírósági eljárás illetékének a mértékét *az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény* (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg.

A közigazgatási perben a felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – megillető tárgyi illetékfeljegyzési jogról a környezetvédelmi hatóság az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja és 59. § (1) bekezdése alapján adott tájékoztatást.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység jogkövetkezményeit az R. 26. § (4) bekezdése határozza meg.

A környezetvédelmi hatóság jelen határozat teljes szövegét a Kvt. 71. § (3) bekezdése és az R. 10. § (3) bekezdése értelmében – annak véglegessé válására tekintet nélkül – közhírré teszi.

Az Ákr. 85. § (5) bekezdés b) pontja értelmében, ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a döntés közlésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik nap.

A környezetvédelmi hatóság az R. 10. § (3) bekezdése alapján ezen döntését külön levéllel megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő települési önkormányzatok jegyzőinek, akik gondoskodnak a határozat teljes szövegének közhírré tételéről.

A határozatot a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 85. § (1) bekezdése alapján az ügyben megkeresett szakhatóságok, továbbá a Rendelet 11. § (1) bekezdése alapján az illetékes vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóságnak, valamint a megkeresett hatóságok részére is megküldi.

A döntés véglegessé válásáról a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján adott tájékoztatást.

A környezetvédelmi hatóság hatáskörét az R. 7. § (1) bekezdése, illetékességét a Rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Kecskemét, időbélyegző szerint

Kovács Ernő

főispán nevében és megbízásából:

Csókási Anita

főosztályvezető

Kapják: külön ügyintézői utasítás szerint